

**TÜRK FİLOLOJİSİ İLE İLGİLİ RUSYA BİLİMLER AKADEMİSİNDEKİ
TEZLERÜZERİNE BİR KATALOG ÇALIŞMASI
(GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE RUSYA'DA KARADENİZ VE TÜRKOLOJİ İLE
İLGİLİ TEZLER BİBLİYOGRAFYASI VE BUNLARIN ÖZETLERİNİN TÜRKİYE
TÜRKÇESİNE ÇEVİRİLMESİ PROJESİ)**

**A CATALOGUE STUDY ON THESES IN RUSSIA SCIENCE ACADEMY ABOUT
TURKISH PHILOLOGY**

**(A BIBLIOGRAPHY OF THESES ABOUT BLACK SEA AND TURKOLOGY IN
RUSSIA FROM THE PAST TO THE PRESENT AND A PROJECT OF THEIR
TRANSLATION INTO TURKISH)**

**КАТАЛОГ ДИССЕРТАЦИИ ПО ТУРЕЦКОЙ ФИЛОЛОГИИ АКАДЕМИИ
НАУК РОССИИ**

**(В РАМКАХ ПРОЕКТА `БИБЛИОГРАФИЯ ДИССЕРТАЦИИ ЗАЩИЩЁННЫХ
В РОССИИ ПО ТЮРКОЛОГИИ, ЧЕРНОМОРСКОМУ РЕГИОНУ И КРАТКИЙ
ПЕРЕВОД ИХ СОДЕРЖАНИЙ НА СОВРЕМЕННЫЙ ТУРЕЦКИЙ ЯЗЫК)**

Prof. Dr. Aygün ATTAR - Prof. Dr. Elfine SIBGATULLİNA

Doç. Dr. Erdoğan ALTINKAYNAK - Yrd. Doç. Dr. Yalçın SARIKAYA

ÖZET

Bu çalışma “Geçmişten Günümüze Rusya’da Karadeniz ve Türkoloji İle İlgili Tezler Bibliyografyası ve Bunların Özetlerinin Türkiye Türkçesine Çevrilmesi” projesi kapsamında hazırlanmıştır. Çalışma, Lenin Adıan Rusya Milli Kütüphanesi ve HİMİKİ adlarındaki iki kütüphanede yapılmıştır. Tezler; hazırlayanların soyadlarına göre sıralandırılmıştır. Katalog, tezleri hazırlayanların soyadı, adı, tezin adı, tezin kariyeri, tezin bilim alanı, tezin hazırlatan kurum adı – yeri ve yılı, tezin savunulduğu yer ve yıl, tezin danışmanı, tezin jürileri, tezin dili, tezin sayfa sayısı, ve Rusçası sırasıyla gösterilmiştir. Çalışmanın tamamı bu kadar değildir. Burada 261 kandidatlık ve 61 doktora tezi verilmiştir. Giriş kısmında Moskova, Moskovadaki kütüphanelerde çalışma durumu ile çalışma şekli hakkında bilgi verilmiştir.

Anahtar Kelimeler:

Türkoloji, Rusya, tez, Moskova, HİMİKİ, katalog, Bilimler Akademisi.

ABSTRACT:

This study has been prepared in connection with “A BIBLIOGRAPHY OF THESES ABOUT BLACK SEA AND TURKOLOGY IN RUSSIA FROM THE PAST TO THE

PRESENT AND THEIR TRANSLATION INTO TURKISH” Project. This study has been conducted in Lenin Adıan Russian National Library and HIMKI library. The theses are classified according to the surnames of the writers. In the catalogue, the surnames of the writers, their names, the titles of the theses, careers, fields of study, the institution they are written by, its place and date, where and when it was defended, thesis consultant, its jury members, language, number of pages and translation into Russian are presented in an order. In the study, 261 MA and 61 PhD theses are included. In the introduction part, information about Moscow and the case and style of study in Moscow libraries is presented.

Key-words:

Turcology, Russia, Thesis, Moscow, HIMKI, Catalogue, Academy of Science

РЕЗЮМЕ

В статье в рамках проекта “Библиография диссертации защищённых в России по тюркологии, черноморскому региону и краткий перевод их содержаний на современный турецкий язык” рассматриваются кандидатские и докторские диссертации российской национальной библиотеки им. Ленина и ХИМКИ.

Диссертации расположены по фамилиям авторов, а каталог, по следующему порядку: фамилия автора, имя автора, наименование диссертации, тема, научная сфера, наименование ведущей организации – место и дата, место и дата защиты, имя руководителя диссертации, количество страниц и заглавие на русском языке.

Рассматривается неполный список – всего 261 кандидатских и 61 докторских диссертаций. В ведении коротко излагается структура деятельности московских библиотек.

Ключевые слова:

Тюркология, диссертация, Москва, ХИМКИ, каталог, научная академия.

Türkoloji çalışmaları Türkiye dışında başlatılmış ve yayılmıştır. İlk Türkologlar maceraperestler, misyonerler, köklerini arayanlar, esaret altında olup da kendi kültürlerini diri tutmaya çalışanlardan oluşur. İlk büyük Türkologlar da misyonerler ile Türkiye dışındaki Türkler arasından çıkmıştır. Türkçülük hareketi de Türkiye dışındaki Türkler arasında, özellikle Çarlık dönemi Rusyasında yayılıp gelişmiştir.

Rusya’daki Türkoloji çalışmaları bir ekol halinde günümüze kadar gelmiştir. Rusya’daki Türkçe ve Türkoloji ile ilgili yayınlar veya çalışmalar hakkında İsmail Eren bir bibliyografya çalışması yapmış ve bunu da Türkiyat mecmuasında 2 kısımda yayınlamıştır. Çalışmaya 423 kitap, tez veya makale alınmıştır.

Bugünkü Türk nüfusunun büyük çoğunluğunun ve Türk halklarının yoğun olarak yaşadığı bölgeler doksanlı yıllara kadar bir başka ülke veya ulusun hegemonyası altındaydı. Doksanlı yıllardan sonra ortaya çıkan yeni cumhuriyetler ile (Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan) her ne kadar bu coğrafyaların ve halkların büyük çoğunluğu bağımsızlığını elde etse de hala bir başka ulusun veya siyasi gücün hegemonyası altında bulunan Türk soylu halklar ve bu halkların yaşadığı coğrafyalar mevcuttur. Geçmişte emperyal güçler kendi menfaatlerini korumak ve bu menfaatleri devam ettirmek

adına Türk halkları ile ilgili büyük projelere, sosyal araştırmalara çok fazla önem vermişlerdir.

Çarlık Rusyası'ndan günümüze kadar yapılan akademik çalışmaların pek çoğundan Türkiye sahası bilim adamlarının haberi yoktu. Haberdar olunanlar ile de dil problemi yüzünden faydalanma imkanı sınırlıydı. Biz bu problemi gidermek ve Rusya Türkolojisini ve çalışmalarını Türkiye sahasına iletmek amacıyla böyle bir projeyi başlatmış bulunduk. Düşüncemizi üniversitemizi ziyaret eden Prof. Dr. Elfine Sıbgetullina paylaşıp, hazırlık aşamasına girdik.

Projenin amacı, Demirperde zamanında bağı ülkelerin üniversitelerinde hazırlanan akademik çalışmaların Türkiye Türkçesine kazandırılması, bu sayede Türkoloji çalışmalarına ve Türkiye sahası sosyal bilimcilerine veri tabanı hazırlamaktır. Bu çalışmanın kapsamı sadece dil değil, tarih, sosyoloji, felsefe, psikoloji, antropoloji, coğrafya, kültür bilimi, din, hukuk, uluslar arası ilişkiler, sanat tarihi, folklor ve edebiyat çalışmalarını kapsamaktadır.

Bilgiye ulaşma kadar onu muhafaza etmek ve bilgiyi sistematik hale getirmek de çok önemlidir. Projemiz tamamlandığında, Türkiye'de herhangi bir sosyal bilim alanında akademik çalışma yapan kişinin eline son derece kapsamlı bir başvuru kaynağı oluşacaktır. Bu sayede çalışma yapan kişi Sovyetler Birliği Döneminde ve sonrasında meydana getirilmiş olan bütün literatürü taramak zorunda olmayacak, kendi işine yarayan kısımları elde etmek için kestirmeden hareketle zaman kazanacak ve çalışmasını eksiksiz olarak yapabilecektir. Ayrıca hangi konularda ve ne şekilde çalışmalar yapıldığı da ortaya çıkacaktır.

Lenin Adına Bilimler Akademisi Kütüphanesi ve HİMKİ Tezler Kütüphanesi Sovyetler Birliği döneminde demir perde ülkelerinin tamamında yapılan tezlerin birer nüshalarının toplandığı merkezlerdir. Bu merkezlerde yapılan tezlerle ilgili iki türlü katalog mevcuttur: dijital katalog, tasniflenmiş yazılı katalog. Gerek dijital katalog ve gerekse tasniflenmiş yazılı kataloglardan bazı tezler kullanıma kapalıdır. Bazıları ise tamamıyla kullanıma açıktır. Kahhar çoğunluğun ise bir defaya mahsus kopyalanması %15'i fotokopi halinde kopyalanabilmektedir. Ancak, tezlerin basılı kısa özeti olan avtoreferatların kopyalanmasında bir sınır yoktur.

Bu zamana kadar proje ile ilgili olarak iki defa Rusya Federasyonu başkenti Moskova'ya gidilmiş, HİMKİ ve Lenin kütüphanesinde çalışmalarda bulunulmuştur. Birinci gidişte 454 tezin avtoreferatları veya tezin içindekiler kısmı ile kapak kısmı kopyalanmış bunların katalogu yapılmış ve Türkiye Türkçesine Rusçaları ile beraber aktarılmıştır. Hazırlanan katalog "Tezi yapanın soyadı, adı, tezin adı, tezin akademik derecesi, tezi yaptıran kurum-şehir-ülke-yıl, tezin savunulduğu kurum- şehir-ülke-yıl, tezin danışmanın unvanı, soyadı, adının baş harfleri, tezin jürisinde bulunanların, soyadı, adının baş harfleri, tezin dili, sayfa sayısı, içindekiler kısmı ve kısa özeti" sıralamasıyla çıkarılmıştır. İkinci ziyarette 376 adet tez aynı şekillerde hazırlanıp bir bütün haline getirilmiştir. Bu tezlerin avtoreferat veya bazı kısımlarının fotokopileri ayrı ayrı dosyalanmış ve Türkiye'ye getirilmiştir. Toplam 830 adet tezin tamamını tanıtabilecek, haklarında kesin bilgi edinilebilecek dosya arşivimizde bulunmaktadır. Bu arşiv yine dijital ortama aktarılarak açılacak bir internet sitesinde bilim alemi ile paylaşılacaktır. Şurası da unutulmamalıdır ki 830 adet tez Rusya'dan ve eski Sovyetler Birliği ülkelerinde Türkoloji ve Karadeniz ile ilgili tezlerin tamamı değildir.

Çalışmada bazı tezlerin özet ve içindekiler kısmı verilememiştir. Özet ve içindekiler kısmı verilmediğinin sebepleri:

1) Önce kataloglama yapılmış daha sonra özet ve içindekiler kısmına bakılmıştır.

- Bazı tezler kullanıma kapalıdır.
- Bazı tezlerin içindekiler kısmı kopyalanamamıştır.
- Bazı tezlerin kaydına rastlanmış ancak kendisine ulaşılamamıştır, yani kayıptır.
- Bazı tezler bilimsel tebliğdir. İçindekiler kısmı yoktur.

HİMKİ ve Lenin kütüphanesinde yüksek lisans doktora ve profesörlük tezlerinin ilgili kısımlarının kopyalanmasının % 15 oranında mümkün olduğu daha önce söylenmişti. Bu tezlerden bir kişi günde en fazla 10 adedine bakmakla sınırlandırılmıştır. Bu nedenlerle çalışmanın bazı kısımları eksik kalmıştır.

Kandidatlık tezleri Türkiye'deki doktora tezleri ile denktir. Kandidatlık tezi bir danışman yönetiminde hazırlanmaktadır. Bazı tezlerde iki ayrı danışman görürsünüz bu birinci danışmanın vefat ettiği veya ağır hastalık vb. durumlarından dolayı danışmanı olduğu öğrenciyi bıraktığı anlamına gelir. Tezi hazırlayanlar kandidatlık ise genellikle 15-35 sayfa arasında avtoreferat adı verilen ve tezi ile ilgili ne yaptığını, tezinin neyi içerdiğini anlattıkları, tezlerinin kısa özetinden oluşan bir kitapçık hazırlarlar. Bu kitapçıkta tezin savunulacağı yer ve jüri üyeleri belirtilmiş olur. Tez savunmasına konu ile ilgilenen veya ilgilenmeyen herkes katılabilir. Bu avtoreferat tezin savunulacağı günden birkaç hafta önce okuyucu salonlarına veya belirli kütüphanelere dağıtılmak zorundadır. Tez savunmasında hazır bulunan her kişi tezin sahibine konuyla ilgili soru sorabilir. Bu sorulan sorular ve verilen cevaplar. Jüri üyeleri tarafından dikkate alınır. Jüri üyeleri en az doktor unvanı ile akademik unvana sahip olanlardır. Doktora tezlerinin avtoreferatları ise 30-70 sayfa arasındadır. Doktora tezlerinin danışmanı olmaz ancak doktora tezini hazırlayan kişi saygı ifadesinden dolayı danışman olarak herhangi bir akademik unvanı olan kişiyi yazabilir. Gerek kandidatlık ve gerekse doktora resmi jürisi üçer kişiden oluşmaktadır. Bir de bu savunmanın görevlendirilmiş sekreteri bulunur. Bazı doktora tezleri önceden belirlenmiş bir konuyu ifade etmez. Bu doktora tezini hazırlayan kişi bundan önceki çalışmalarına ve çalışmalarından hareketle ulaştığı neticeyi bilimsel tebliğ şeklinde jüri önünde savunabilir. Bu savunma neticesinde de kendisine doktor unvanı verilebilir. Bu doktora unvanı alan kişi Türkiye akademik silsilesinde profesörlük unvanını almış sayılır. Yani Türkiye'deki karşılığı profesörlüktür. Pek çok kişi profesör unvanı yerine doktor unvanını kullanır.

Bilimsel tebliğ hazırlayarak doktor unvanı alan kişilerin hazırlamış olduğu savunmaları özet (avtoreferat) durumunda olup bunların tamamını, eğer görülmesi yasaklanmamışsa, fotokopi yapmak mümkündür.

Başlangıçta çalışma konumuzla ilgili olarak Rusya Federasyonundaki bilim adamlarından öğrenebildiğimiz kadarıyla 250-300 kadar doktora ve kandidatlık tezinin bulunabileceği tahmin edilmekteydi ancak çalışmaya başladıktan sonra bu miktarın %2000 kadar fazlalığı görülmüştür. 250-300 kadar olduğu tahmin edilen tez sayısının yaklaşık 6000 kadar olduğu ortaya çıkmıştır. Bu da Sovyetler dönemindeki Türkoloji çalışmalarının Türkoloji için ne denli büyük bir kaynak olduğunu göstermektedir.

Ne yazık ki Türkiye'de sosyal bilimler alanında yapılan çalışmalara ve hazırlanan projelere pek fazla değer verilmemektedir. Projemiz için ayrılan ödeneğin de böylesine kapsamlı bir çalışma için son derece eksik kaldığı ve çalışmanın tamamlanamayacağı,

neticelendirilemeyeceği gün gibi ortadadır. Yapılan sözlü müracaatlarda olumlu bir hava yakalanamamış ve projenin neticelenmesi için gerekli ödenek ayrılmamıştır. Hattı zatında üniversitemiz BAB proje ödenekleri için ayrılan miktarın son derece kısıtlı olduğu ve bu kısıtlı imkânlarla projeye ayrılacak ödeneğinde kısıtlı olacağı ve projeye daha başka kurumların da yardım ve destek sağlaması gerektiği kesinleşmiştir.

HİMKİ adındaki tezlerin toplandığı kütüphane ile Lenin adındaki milli Kütüphanenin arası iki ayrı vasıta ile gidilecek kadar uzaktır (metro-dolmuş-otobüs). Moskova'da ulaşım özel araç ile bir hayli zordur. Taksiler kilometreye göre değil zamana göre çalışmaktadır. yani ücret için taksiye biniş zamanınızdan iniş zamanınıza kadar geçen süre hesaplanır. Taksi ile ulaşım sabah ve akşam saatlerinde oldukça zordur. Metro ile 15 dakikaya gideceğiniz yeri taksi ile bir buçuk saatten aşağı ulaşamazsınız. En işlek ulaşım aracı metro olup aşağı yukarı bütün Moskova'yı yeraltından birbirine bağlamaktadır. Ancak Himki Moskova'nın dışında, Moskova'ya bağlı bir yerleşim merkezidir. Buna rağmen Himki bilimler akademisine bağlıdır.

Lenin Kütüphanesinde mevcut olan tez özetleri dijital ortama aktarılmaya başlanmıştır. Bu nedenle tezlerin pek çoğunu görme imkanına kavuşamadık. Dijital ortama aktarılan tezlerin veya avtoreferatların bazılarının altında kırmızı noktalar görülmektedir. Bunlar görülmesi engellenmiş olan tezlerdir. Bazıları ise yeşil noktalıdır. Bu tezlerin de tamamı görülebilir dijital ortamda çoğaltılabilir anlamı taşımaktadır.

Moskova'da otel ücretleri Türkiye şartlarına göre hem pahalı (en aşağı 70 dolar) hem de haftanın günlerine göre değişkenlik göstermektedir. Mesela hafta sonları bu otel ücretleri iki katına çıkabilmektedir. Kiralık oda veya ev tutmaya kalkarsanız emlak komisyoncuları bir aylık kira bedeli kadar ücret alarak size ev gösterebiliyorlar bu evlerin ücreti de tek odalı ev metroya veya merkeze yakınlığına göre 700-1500 dolar civarındadır. İkinci gidişimizde Moskova'nın dışında bir yer bulabildik. Bu yer metroya bir buçuk saat uzaklıktadır. Moskova dışında tutulan bir evin fazla zaman kaybına sebep olduğu unutulmamalıdır. Zira ikinci gidişimizde kaldığımız ev, çalışma yerimiz Lenin kütüphanesine gelişimiz önce 15 dakikalık dolmuş sonra bir buçuk saatlik demiryolu ve yine 15 dakikalık metro ulaşımı ile mümkün olmaktadır. Bu arada dolmuş bekleme ve tarifeli tren saatine uyma arasında geçirilen zamanı da eklerseniz yaklaşık olarak sabah ve akşam olmak üzere günün en az altı saatini yolculukla geçirmiş olduğumuz anlaşılır.

Rusya Federasyonu'nda bürokrasi şekilci olmakla birlikte katıdır. Herhangi bir belgenin eksikliğinde büyük problemler yaşayabilirsiniz. Bürokratik engelleri aşmanın değişik yolları da vardır ancak bunlar belgelerinizin eksikliğinin giderilmesi yolunda belirli bir ücret mukabilinde kolaylıklar da sağlar. Lenin Kütüphanesi 31 gün çeken ayları takip eden ilk pazartesileri sayım nedeni ile kapalı tutulmaktadır. Haftanın diğer günlerinde ise sadece pazar günleri ve bayramlarda kapalıdır. Kütüphaneden faydalanmak için öncelikle okuyucu kartı çıkartmak zorundasınız. Bu kartla üç aranmadan sonra içeriye girebilmektesiniz kartın maliyeti 10 dolar civarındadır. İçeriye yazılı basılı evrak sokmanız yasaktır. Beraberinde götürdüğünüz dizüstü bilgisayar ise girişteki kontrolde onaylanıp size verilen karta işlenmelidir. Kütüphanenin kaynaklarından fotokopi veya çıktı almaya kalktığınızda her sayfası için (birim olarak tek sayfası için) 6 ruble ödemek zorundasınız. Siparişlerinizi önceden hazırlanmış forma doldurup (isim, eser, kaydıyla) vermelisiniz.

Himki'de kataloglardan bulduğunuz tezi size lazım olacak olan ilgili sayfalarını kopyalayabilmek için önce kataloglardan numarasını tespit ederseniz, tespit ettiğiniz bu kaynağı hazır formlardan birine yazmalısınız. 10'u geçmeyecek olan kaynak sayısını

okuyucu salonundaki görevliye teslim edersiniz. Görevli teslim aldığı bu formu 45 dakika sonra hazır edecek şekilde alır. 45 dakika sonra gelen kaynakların ihtiyacımız olan ilgili sayfalarını bir başka forma yazarsınız. Bu sayfaların sayısı tezin tamamının %15'ini geçmeyecek şekilde olmalıdır. Görevli kişi bunları kontrol ettikten sonra kütüphane içerisindeki fotokopi merkezlerine sizi yönlendirir. Formunuzda ilgili tezin hangi sayfalarını çekileceğine dair damga vardır. Fotokopi merkezlerine tezleri siz götürürsünüz. Fotokopi merkezindeki çalışan kişi yerinde olmayabilir kahve çay yemek molasında ya da tuvalet ihtiyacını gideriyor olabilir ya da işiniz sürerken sizi dışarı çıkartıp kapıyı kilitleyip bu ihtiyaçlarını için gidebilir. Bu süre zarfında beklemek zorundasınız. İsteğiniz olan fotokopileri aldıktan sonra tekrar okuyucu salonundaki görevliye getirip çekilen fotokopileri ve orijinaleri kontrol ettirmek zorundasınız. Kontrol neticesinde size bir belge verilecektir. Eğer bu belge yok ise fotokopilerinizi dışarıya çıkaramazsınız. Kütüphane içerisinde fotoğraf çekmek cep telefonunu açık olarak bulundurmamak herhangi bir şey yemek ve içmek (su hariç) yasaktır. Yemek için her kütüphanede bir büfe vardır. Sigara için de ayrı bir mekân vardır. İçeriye giriş ve çıkışlar birkaç kontrolden geçtikten sonra mümkün olduğu için böyle bir uygulamaya ihtiyaç duyulmuştur. Büfe ve kafeteryaların ücretleri Moskova şartlarına göre oldukça uygun ve ucuzdur. Tuvaletleri bakımlı ve temizdir ancak her saat için 15 dakika tuvaletler kapalı tutulmaktadır.

Kütüphanelerde temin ettiğiniz fotokopiler dışarıya çıkarıldıktan sonra taşınması da problemidir. Zira her seferinde birkaç kolilik fotokopi aldığınızda bunların metro ile taşınması oldukça zordur. Çünkü metro istasyonuna inişleriniz metroya binişiniz metrodan çıkışınız veya metro içi aktarmalarınız ve metrodan çıkışınızda yanınızda bulunan diğer evraklarla beraber taşınmanız insan kalabalığında mümkün görünmemektedir.

Bir Türk vatandaşı Moskova'da üç, tatil günleri girerse beş günden fazla kalacaksa oturma izni (registra) yaptırmak zorundadır. Bu oturma izninin başlangıç ve bitişini de belgelemek mecburiyetindedir. Eğer otelde kalmış ise belirli bir ücret mukabilinde otelin kendisi görevli polis memuruna belgelerini sunarak bu işi halletmektedir. Eğer hususi bir evde kiralık olarak kalırsanız oturma işi iznini ev sahibinize yaptırtmalısınız. Eğer bu mümkün değilse ulusal postaneye giderek pasaport bilgilerinizle beraber oturma izni verilen yere posta yolu ile müracaat etmelisiniz. Şayet bunların hiçbirini yaptıramadıysanız oturma izni ile ilgili olarak çalışan gayri resmi kurumlara veya bazı kişilere belirli bir ücret mukabilinde müracaat ile oturma izni alabilirsiniz.

Sovyetler Birliği dönemi akademik silsilede başlangıç, lisans eğitimi sonrası aspiranturalıktır. Türkiye'deki master programına denktir. Daha sonra kandidatlık gelmektedir ki bu da Türkiye'deki doktora ile denktir. Kandidatlık sonrasında doktora gelmektedir ve dediğimiz gibi bu da Türkiye'deki profesörlük karşılığıdır.

Hazırlanan katalog "Tezi yapanın soyadı, adı, tezin adı, tezin akademik derecesi, tezi yaptıran kurum-şehir-ülke-yıl, tezin savunulduğu kurum- şehir-ülke-yıl, tezin danışmanın unvanı, soyadı, adının baş harfleri, tezin jürisinde bulunanların, soyadı, adının baş harfleri, tezin dili, sayfa sayısı, içindekiler kısmı ve kısa özeti" sıralamasıyla çıkarılmıştır. Bu bağlamda 261 kandidatlık, 61 doktora tezi burada verilmektedir. Yeterli derecede kaynak ayrıldığı takdirde çalışmaya devam edilecektir.

Türkoloji ve Türkiye'yi ilgilendiren meseleler ile Karadeniz ve civarı hakkında başlangıçtan günümüze kadar yapılan tezlerden yaklaşık 800 kadarının bibliyografik künyesi Türkiye Türkçesi'ne kazandırılmıştır. Bu tezlerden bazılarının özeti ve içindekiler

kısmı birlikte, bazılarının sadece özeti Türkiye Türkçesine çevrilmiş olarak hazırlanabilmiştir.

Çıkarılan kataloglar, alfabetik sıraya ve disiplin dallarına göre sıralanmıştır. Burada, sadece Türk filolojisi ile ilgili hazırlanan tezlerin bir kısmını vermekle yetineceğiz. İlerde, çalışmamızın tamamlanmasıyla özet ve içindekiler kısmıyla yayınlamayı düşünüyoruz.

KANDİDATLIK TEZLERİ:

• **Abdullayev, Tofik Alovzatogh**, XVI. Asır Türkçe Hızır İbn Abdulhadi Al-Babazici'nin "Kavamil At-Ta'bir" Adlı Eseri ve Onun Leksikası, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Azerbaycan Bilimler Akademisi, El Yazmalar Enstitüsü, Bakı (Azerbaycan) 1991, Tezin Savunulduğu yer: Azerbaycan Bilimler Akademisi, Nesimi Adına Dil Enstitüsü, Bakı (Azerbaycan) 1991; Danışman: Prof. Dr. Kagramanov, C.V., Jüri: Prof. Dr. Gacıyev, T. İ., Kandidat Adilov, V. Z., Rusça, **Абдуллаев, Тофик Аловшат оглы**. Тюркоязычный памятник XVI века "Кавамил ат-та'бир" Хызыра ибн Абдулхадиди ал-Бавазиджиди и его лексика: автореферат дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Баку, 1991

• **Abdullayeva, Nadiye Magomedovna**, Kumuk Dilinde Fiillerle Yapılan Söz Grupları, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Dağıstan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Moħaħkale (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Kerimov, İ. A., Jüri: Prof. Dr. Kadirov, R. S., Doç. Dr. Sultan Muradov, A. M., Rusça, 138 s. **Абдуллаева, Надия Магомедовна**, Глагольные словосочетания в кумыкском языке: диссертация... кандидата филологических наук: 10.02.02 Махачкала, 2004, 138 с.

• **Abdullina, Florida Abdulhayevna**, Kùltürler Arasında İletişim Bağlamında Diller Arası Etkileşimin Neticesi Olarak Alıntı Kelimeler (1990 – 2003 Başkurtistan Cumhuriyeti Süreli Yayınlarında Tatar Türkçesi Metinlerinde), Filoloji kandidatlık tezi, Tezin Yapıldığı yer: Başkurt Devlet Pedagoji Üniversitesi, Ufa (Rusya) 2004, Tezin Savunulduğu Yer: Başkurt Devlet Üniversitesi, Ufa (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Hayrullina, R. H., Jüri: Prof. Dr. Kildibekova, T. A.; Doç. Dr. Gareyeva, R. R., Rusça, 166 s. **Абдуллина, Флорида Абдулхаевна**. Заимствования как результат межъязыкового взаимодействия в контексте межкультурной коммуникации: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Уфа, 2004, 166 с.

• **Abubekirova, Liliya Fatihovna**, Başkurt Dilindeki Analitik Fiiller ve Onların Semantik – Grametik Özellikleri, Filoloji Kandidatlık tezi, Ufa Bilimler Akademisi, Tarih Dil ve Edebiyat Enstitüsü Ufa (Rusya) 2003, Savunulan Yer: Başkurt Devlet Üniversitesi, Ufa (Rusya) 2003, Danışman: Akademik Prof. Dr. Uraksin, Z. G., Jüri.; Prof. Dr. İşbayev, K. G., Doç. Dr. Sultanbayeva H. V., Rusça, 168 s. **Абубакирова, Лилия Фатиховна**. Аналитические глаголы в башкирском языке и их семантико-грамматические особенности: диссертация кандидата филологических наук: 10.02.02 Уфа, 2003. 168 с.

• **Abukarov, Şamil Gaspetoviç**, Lezgin Dilindeki Türkçe Alıntılar, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Dağıstan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Moħaħkale (Rusya) 1997, Tezin Savunulduğu yer: Dağıstan Devlet Üniversitesi, Moħaħkale (Rusya) 1997, Danışman: Prof. Dr. Zagirov, V. M., Jüri: Prof. Dr. Musayev, M. S., Kandidat Ganiyeva, F. A., Rusça, **Абукаров, Шамиль Гасретович**. Тюркские заимствования в лезгинском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.09 Махачкала, 1997.

• **Afanasyev, Lazar Andreyeviç**, Yakut Dilindeki İmaj Bildiren Kelimelerin Fonosemantigi., Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, Sibirya Şubesi, Yakut Dil, Edebiyat ve Tarih Enstitüsü, Yakutsk, (Rusya), 1992, Danışman: Dr. Petrov, N. Ye., Jüri: Dr. Tatarintsev, B. İ., Doç. Dr. Gabişeva, L. L., Rusça, **Афанасьев, Лазарь Андреевич**. Фоносемантика образных слов якутского языка: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Якутск, 1992.

• **Afanasyeva, Yevdokiya Nikolayevna**, Yakut Dilindeki Kelimelerin İkinci Anlamları, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Saha (Yakutistan) Bilimler Akademisi, Sosyal Araştırmalar Enstitüsü, Yakutsk, (Rusya), 1996, Danışman: Prof. Dr. Sleptsov, P.A., Jüri: Prof. Dr. Antonov, N. K., Doç. Dr. Fedorova, K. İ., Rusça, **Афанасьева, Евдокия Николаевна**. Переносное значение слова в якутском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Якутск, 1996.

• **Ahadov, Yavar Vahapogh**, Rus ve Azerbaycan Dillerinde Fiillerin Ettirgen Çatılarının Mukayeseli İncelemesi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Azerbaycan Bilimler Akademisi, Nesimi Adına Dil Enstitüsü, Baku, (Azerbaycan), 1991, Danışman: Prof. Dr. Tagiyev, N. T., Jüri: Prof. Dr. Mirzoyev, G. İ., Prof. Dr. Kildibekova, T. A., Rusça, **Ахадов Явар Вахаб оглы**. Сопоставительное исследование глаголов страдательного залога русского и азербайджанского языков: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06; 10.02.01 Баку, 1991.

• **Ahmatova, Mariyam Ahmatovna**, Karaçay – Balkar Dilindeki Aynı Kökten Gelen Sinonimler, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kabardin – Balkar Devlet Üniversitesi, Nalçik (Rusya) 1997, Tezin Savunulduğu yer: Dağıstan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Mohaçkale (Rusya) 1997; Danışman: Prof. Dr. Guzeyev, J. M., Jüri: Prof. Dr. Bayçorov, S. Ya., Doç. Dr. Gaciahmedov, N. E., Rusça, **Ахматова, Мариyam Ахматовна**. Однокоренные синонимы в карачаево-балкарском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Махачкала, 1997.

• **Ahmetova, Yazglem Mubarakşevna**, Finlandiya Tatarları Ağzı (Tarihi Mukayeseli Nokta), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Kazan (Rusya) 2004 ; Danışman: Prof. Dr. Yusupov, R. A., Jüri: Prof. Dr. Tenişev, E. R., Prof. Dr. Ramazanova, D. B., Rusça, 182 s. **Ахметова, Язглем Мубаракшевна**, Говор татар Финляндии: В сравнительно-историческом аспекте: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Казань, 2004. 182 с. ил.

• **Ahmetzanov, İldar Gabdraşitoviç**, (IX. – XVI. Asırlar) Rus Kroniklerindeki Türk – Tatar Coğrafya Adlarının Tarihi Lengüistik İncelenmesi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Tataristan Cumhuriyeti Bilimler Akademisi, İbragimov, G. Adına Dil, Edebiyat ve Sanat Enstitüsü, Kazan (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Garipova, G. F., Jüri: Prof. Dr. Hisamova, F. M., Doç. Dr. Filkova, A. Yu., Rusça, 197 s. **Ахметзянов, Ильдaр Габдрашитович**, Историко-лингвистическое исследование тюрко-татарских географических названий в русских летописях: IX - XVI вв.: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Казань, 2004. 197 с.

• **Akindikov, Esentay Beysebayeviç**, Rostov Eyaletinde Türk Toponimisi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: V. İ. Ulyanov – Lenin Adına Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan (Rusya) 1992, Danışman: Prof. Dr. Sattarov, G. F., Jüri: Prof. Dr. Yusupov, F. Yu., Kandidat Filkova, A. Yu., Rusça, **Акиндиков, Есентай Бейсебаевич**. Тюркская

топонимия Ростовской области: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Казань, 1992.

- **Alçikova, Olga Mihaylovna**, Altay Dilindeki Somut Sıfatların Leksik Semantik Grubu, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Novosibirsk Devlet Üniversitesi, Novosibirsk, (Rusya), 2004, Tezin Savunulduğu Yer: Rusya Bilimler Akademisi, Sibirya Şubesi, Filoloji Enstitüsü, Novosibirsk, (Rusya), 2004, Danışman: Prof. Dr. Çeremisina, M. İ., Jüri: Dr. Nevskaya, İ.A., Kandidat Çumakayev, A. E., Rusça, 174 s. **Альчикова, Ольга Михайловна**, Лексико-семантическая группа параметрических имен прилагательных зрительного восприятия в алтайском языке: В сопоставлении с киргизским языком: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Новосибирск, 2004. 174 с.

- **Aldaşeva, Aymangül**, Çağdaş Kazak Edebi Dilinde Leksik Yeni Oluşumlar (1976 - 1991 Yılları Süreli Yayınlar Örneğinde), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Abay Adına Kazak Devlet Pedagoji Üniversitesi, Almatı (Kazakistan) 1992; Danışman: Prof. Dr. Sızdıkova R. G., Jüri: Dr. Abilhasimov B. A , Kandidat Tayeva R. M., Rusça, **Алдашева, Аймангуль**, Лексические новообразования в современном казахском литературном языке (на материале периодической печати 1976-1991 гг.): дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1992.

- **Alekseyev, Mihail Petroviç**, Saha Söylem Kültürü: Geleneksel Çizgiden Kayma, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Saha (Yakutistan) Bilimler Akademisi, Sosyal Araştırmalar Enstitüsü, Ykautsk, (Rusya), 2000, Danışman: Prof. Dr. Alekseyev, İ. Ye., Jüri: Prof. Dr. Filippov, G. G., Doç. Dr. Okoneşnikov, Ye. İ., Rusça, **Алексеев, Михаил Петрович**. Культура речи саха: отклонения от традиционного узуса: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Якутск, 2000.

- **Alimbayeva, Gülşayan Gabsalamovna**. Çağdaş Başkurt Dilinde Fiilsiz Yüklemlerin Strüktür(Yapım) ve Semantik (Anlam) Özellikleri, Filoloji kandidatlık tezi, Başkurt Devlet Üniversitesi, Ufa (Rusya) 2005, Yapıldığı yer: Sterlitamak Devlet Pedagoji Akademisi, (Rusya) Danışman: Prof. Dr. Tikeyev, D. S., Jüri: Prof. Dr. Saitbattalov, G. G.;; Doç. Dr. Samsitova, L. H, Rusça. **Алимбаева, Гульшаян Габсалимовна**, Структурно-семантические особенности неглагольных сказуемых в современном башкирском языке: автореферат дис. кандидата филологических наук: 10.02.02 Уфа, 2005.

- **Alişina, Hanisa Çavdatovna**, Güney Tümen Eyaletinde Sibir Tatarlarının Ağzı, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Ulyanov – Lenin Adına Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan, (Rusya), 1992, Danışman: Prof. Dr. Tumaşeva, D. G., Jüri: Prof. Dr. Garipov, T. M., Doç. Dr. Salimov, H. H., Rusça, **Алишина, Ханиса Чавдатовна**, Говоры сибирских татар юга Тюменской области: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Казань, 1992.

- **Aliyev, Halil Guseynogh**, Gürcistan'ın Güneydoğu Bölgelerindeki Türkçe Etnoonimler (Lingüvo-tipolojik Analiz), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Zardabi Adına Gence Pedagoji Enstitüsü, Gence, (Azerbaycan), 1992, Tezin Savunulduğu yer: Azerbaycan Cumhuriyeti Bilimler Akademisi Nesimi Adına Dil Enstitüsü, Baku, (Azerbaycan) 1992, Danışman: Prof. Dr. Cafarzade, M. M., Jüri: Prof. Dr. Kurbanov, A. M., Dr. Maşadiyev, G. İ., Rusça, **Алиев, Халил Гусейн оглы**. Тюркские по происхождению этноонимы Юго-Восточных районов Грузии: Лингво-типологический анализ: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Баку, 1992.

• **Aliyeva, Aleftina Ahatovna**, Çağdaş Sırp – Hırvat Edebi Dilinde ve İ. Andriç Eserlerinin Dilinde Türkçe Leksik Alıntılar, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi Yaptıran: Leningrad Devlet Üniversitesi, Danışman: Prof. Dr. Dimitriyev, P. A., Jüri: ?, Rusça, 202 s. **Алиева, Алефтина Ахатовна**. Турецкие лексические заимствования в языке И. Андрича и современном сербохорватском литературном языке: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.03 Ленинград, 1983. 202 с. ил.

• **Amirova, Camilya Raşidkızı**, Azerbaycan'ın Etnografik Toponimleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Azerbaycan Cumhuriyeti Bilimler Akademisi Nesimi Adına Dil Enstitüsü, Baku, (Azerbaycan) 1992, Danışman: Prof. Dr. Gurbanov, A. M., Jüri: Prof. Dr. Mollazade, S. M., Prof. Dr. Mamedov, M. B., Rusça, **Амирова, Джамиля Рашид кызы**. Этнографические топонимы Азербайджана: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02. Баку, 1992.

• **Ammasova, Raisa Terentyevna**, Yakut Dilindeki Diyen Hal Fiilinin Leksik Gramatik Manaları, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, Saha (Yakutistan) Cumhuriyeti Bilimler Akademisi, Dil, Edebiyat ve Tarih Enstitüsü, Yakutsk, (Rusya) 1994, Danışman: Dr. Petrov, N. Ye., Jüri: Prof. Dr. Antonov, N. K., Kandidat Afanasyev, L. A., Rusça, **Аммосова, Раиса Терентьевна**. Лексико-грамматические значения деепричастной формы ДИЭН в якутском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06, Якутск, 1994.

• **Andreyeva, Yevdokiya Aleksandrovna**, Çuvaş Dilinde Eklerle Fiil Yapımı, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Yakovliv Adına Çuvaş Devlet Pedagoji Enstitüsü, Çeboksarı, (Rusya) 1995, Tezin Savunulduğu Yer: Ulyanov Adına Çuvaş Devlet Üniversitesi, Çeboksarı, (Rusya) 1995, Danışman: Prof. Dr. Çernov, M. F., Jüri: Prof. Dr. Andreyev, İ. A., Doç. Dr. Pavlov, İ. P., Rusça, **Андреева, Евдокия Александровна**, Аффиксальное глагольное словообразование в чувашском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Чебоксары, 1995.

• **Appajev, Zaurbek Magomedoviç**, Azerbaycan Dilinin Terekeme Ağzı Leksik - Semantik Özellikleri, Filoloji kandidatlık tezi, Dağıstan Devlet Pedagoji Üniversitesi Moħaçkale (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Kadırov, R. S., Jüri: Prof. Dr. Abdulayeva, A.Z.,; Doç. Dr. Sultanmuradov, A.M., Rusça, 140 s. **Аппажев, Заурбек Магомедович**. Лексико-семантические особенности терекемейского говора азербайджанского языка: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Махачкала, 2005. 140 с.

• **Аппоев, Алим Канşайовиç**, Караçay – Balkar Dilinin Etnografik Leksikası, Filoloji Kandidatlık tezi, Rusya Bilimler Akademisi Kabardey – Balkar Merkezi, Nalçik, (Rusya), 2003, Danışman: Prof. Dr. Ulakov, M. Z., Jüri: Prof. Dr. Guzeyev, J. M., Doç. Dr. Нарыева, S. M.,; Rusça, 129 s. **Аппоев, Алим Каншауович**. Этнографическая лексика карачаево-балкарского языка: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Нальчик, 2003. 129 с.

• **Argunova, Tatyana Vasilyevna**, Yakut – Rus İki Dilliliği (Sosyo-Lingüistik Özellik), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, Sibirya Şubesi, Yakut Dil, Edebiyat ve Tarih Enstitüsü, Yakutsk, (Rusya) 1993, Danışman: Prof. Dr. Sleptsov, P. A., Jüri: Prof. Dr. Korkina, Ye. İ., Prof. Dr. Robbek, V. A., Rusça, **Аргунова, Татьяна Васильевна**, Якутско-русское двуязычие

(социолингвистический аспект): дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06. Якутск, 1993.

• **Arkitzkaya, Lyutviya Selimovna**, Kumuk Dilinde Birleşik Füller, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: SSCB Bilimler Akademisi, Dağıstan Şubesi, Tsadasa Adına Tarih, Dil ve Edebiyat Enstitüsü, Moħačkale, (Rusya), 1990, Tezin Savunulduđu yer: SSCB Bilimler Akademisi, Dil Bilim Enstitüsü, Moskova, (Rusya) 1990, Danışman: Prof. Dr. Murklinskiy, G. B. – Dr. Kerimov, İ. A., Jüri: Prof. Dr. Kuznetsov, P. İ., Kandidat Orlov, S. N., Rusça, **Аркитская, Лютвия Селимовна**. Сложные и составные глаголы в кумыкском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Москва, 1990.

• **Aronov, Kupsan Gumaroviç**, Kazak Dilinde Halk Kozmolojisinin Etnolengüistik Karakteri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazakistan Bilimler Akademisi, Baytursunov Adına Dil Enstitüsü, Almatı, (Kazakistan), 1993; Danışman: Prof. Dr. Kaydarov, A. T., Jüri: Dr. Canuzakov, T., Kandidat Şoybekov, R.N., Rusça, **Аронов, Куслан Гумарович**, Этнолингвистическая природа народных космоимов в казахском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1992.

• **Arziyev, Ruslan Uyguroviç**, Yusuf Has Hacib'in "Kutadgu Bilig" Eseri Dilinin Leksik – Stilistik Özellikleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazakistan Bilimler Akademisi, Uygur Araştırmaları Enstitüsü, Almatı, (Kazakistan) 1991, Tezin Savunulduğu Yer: Abay Adındaki Kazakistan Devlet Pedagoji Enstitüsü, Almatı, (Kazakistan), 1991, Danışman: Prof. Dr. Sadvakasov, G. S., Jüri: Prof. Dr. Konırov, T. K., Doç. Dr. Samaldinov, O., Rusça, **Арзиев, Руслан Уйгурович**. Лексико-стилистические особенности языка поэмы "Кутадгу Билик" Юсуфа Хас Хаджиева: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1991.

• **Aslanhanova, Gulbes Zafeddin kızı**, Azerbaycan ve Lezgi Dillerinde Birbirine Uyumlu ve Birleşik Kelimeler, Filoloji Kandidatlık Tezi, Rusya Bilimler Akademisi, Dağıstan Bilim Merkezi, G. Tsadası Adına Dil Edebiyat ve Kùltür Enstitüsü, Moħačkale (Rusya) 2007, Dağıstan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Moħačkale (Rusya) 2007, Danışman: Prof. Dr. Gulmagomedov, A. G., Jüri: Prof. Dr. Kurbanov K. K., Prof. Dr. Efendiyev, İ. İ., Lezgi Dili, 164 s.

• **Atajanova, Zeynep Mirzahocakızı**, Kazak ve Özbek Dillerinde Elliptik Cümlelerin Kuruluşunda Konsituativliğin Rolü, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Almatı Yabancı Diller Pedagoji Enstitüsü, Almatı, (Kazakistan), 1992, Tezin Savunulduğu yer: Azerbaycan Bilimler Akademisi, Nesimi Adına Dil Enstitüsü, Baku, (Azerbaycan), 1992 Danışman: Prof. Dr. Nurmahanova, A. N., Jüri: Prof. Dr. Alizade, Z. A., Prof. Dr. Aliyev, V. G., Rusça, **Атажанова, Зеинеп Мырзахожа кызы**. Роль конситуативности в образовании эллиптических предложений в казахском и узбекском языках: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Баку, 1992.

• **Aytbayeva, Liliya Hamitovna**, Ob ve İrtiş Nehirleri Arasında Oturan Tatarların Antroponimisinin Tarihi Lengüistik İncelemesi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Tümen Devlet Üniversitesi, Tümen, (Rusya) 2004, Tezin Savunulduđu Yer: Mendeleyev Adına Tobol Devlet Pedagoji Enstitüsü, Tobolsk, (Rusya), 2004, Danışman: Prof. Dr. Ališina, H. Ç., Jüri: Akademik Prof. Dr. Zakiyev, M. Z., Doç. Dr. Gilfanov, R. T., Rusça, 253 s. **Айтбаева, Лилия Хамитовна**, Историко-лингвистическое исследование антропонимии татар междуречья нижней Оби и Иртыша: XX век: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Тюмень, 2004. 253 с.

• **Azisova, Milyavşa Sahretdinovna**, Çağdaş Tatar Edebi Dilinde, Taksis, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Tataristan Bilimler Akademisi, İbragimov Adına Dil, Edebiyat ve Sanat Enstitüsü, Kazan (Rusya) 2004, Tezin Savunulduğu yer: Mindeleyev Adına Tobol Devlet Pedagoji Enstitüsü, Tobolsk, (Rusya) 2004 Danışman: Prof. Dr. Prof. Dr. Zakiyev, M. Z., Jüri: Prof. Dr. Salimova, D. A., Doç. Dr. Sagdiyeva, R. T., Rusça, 217 s. **Азисова, Миляуша Сахретдиновна**, Таксис в современном татарском литературном языке: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Казань, 2004. 175 с.

• **Babahaccayev, Ahtam**, Rusça Sözlüklerde Türkçe Alıntılar (XVIII. – XX. Rusça Sözlükler Örneğinde), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Ali Şir Nevai Adına Semerkant Devlet Üniversitesi, Semerkand, (Özbekistan) 1994, Tezin Savunulduğu yer: Taşkent Devlet Üniversitesi, Taşkent, (Özbekistan), 1994, Danışman: Prof. Dr. Racabov, N., Jüri: Prof. Dr. Pardayev, A. S., Doç. Dr. Zinim, S. İ., Rusça, **Бабахаджаев, Ахтам**. Тюркские заимствования в толковых словарях русского языка (на материале толковых словарей русского языка XVII—XX вв.): дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.01 Ташкент, 1994.

• **Babohocayev, Raşit Haşimoviç**, Özbekistan'ın Taşkent Bölgesi Hidronimlerinin Tarihi – Etimolojik Analizi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan, (Rusya) 1993, Danışman: Prof. Dr. Sattarov, G. F., Jüri: Prof. Dr. Bayramova, L. K., Prof. Dr. Garipova, F. G., Rusça, **Бабоходжаев, Рашид Хашимович**. Историко-этимологический анализ гидронимии Ташкентской области Узбекистана: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Казань, 1993.

• **Bacanlı, Eyüp**, Fonksiyonel Semantik Boyutta Türk Dilinde Evidensiyallik Kategorisi (Altay Dili ile Mukayeseli), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Moskova Devlet Üniversitesi, Asya ve Afrika Ülkeleri Enstitüsü, Moskova, (Rusya), 2005, Danışman: Prof. Dr. Nasilov, D. M., Jüri: Prof. Dr. Biçeldey, K. N., Doç. Dr. Varulin, A. N., Rusça, 209 s. **Баджанлы Эйюп**. Категория эвиденциальности в турецком языке в функционально-семантическом аспекте: В сопоставлении с алтайским языком: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.22 Москва, 2005. 209 с.

• **Bagışov, Dadaş Hasanoglu**, Azerbaycan Dilinde Savaş Terminolojisi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Azerbaycan Bilimler Akademisi, Nesimi Adına Dil Enstitüsü, Baku (Azerbaycan) 1990, Danışman: Prof. Dr. Gasimov, M. Ş., Jüri: Prof. Dr. Kagramanov, C. V., Doç. Dr. Aslanov, A. A, Rusça, **Багышов, Дадаш Гасан оглы**. Военная терминология азербайджанского языка: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Баку, 1990.

• **Bakirova, Aygül Habibzyanovna**, Türk-Tatar Şiirinde 'Nefs' Motifi (Orta Çağlar - XX Asrın Başları). Filoloji Kandidat Tezi, Tezi yaptıran: Alaboğa Devlet Pedagoji Üniversitesi, Yelabuga (Rusya) 2008, Tezin Savunulduğu Yer: Moskova Pedagoji Devlet Üniversitesi, Moskova, (Rusya), 2008, Danışman: Dr. Sibgatullina A.T., Jüri: Prof. Dr. Şaripov, A. M., Doç. Dr. Lagoyeva, A. A., Rusça, 169 s. **Бакирова, Айгуль Хабибзяновна**. Мотив "нафс" в тюрко-татарской поэзии (средневековье - начало XX в.): диссертация ... кандидата филологических наук: 10.01.02 Москва, 2008. 169 с.

• **Batırmurzayeva, Umukursum Mamaşovna**, Kumuk Dili Kelimelerinin Leksik – Semantik Yapımı, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Dağıstan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Moħaçkale, (Rusya), 1996, Danışman: Prof. Dr. Kerimov, İ.A., Jüri: Dr.

Cidalayev, N. S., Kandidat, Gaciahmedov, N. E., Rusça, **Батырмурзаева, Умукурсум Мамашевна**. Лексико-семантическая структура слова в кумыкском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Махачкала, 1996.

- **Baymatov, Abdujabbor Eşkabiloviç**, XIX. – XX. Asırlarda Almanca Sözlüklerde Türkçe Kelimelerin Yazılış Sistemi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: A. Kadiri Adına Cizak Devlet Pedagoji Enstitüsü, Cizak (Özbekistan) 1996, Tezin Savunulduğu yer: Özbekistan Devlet Üniversitesi, Taşkent (Özbekistan) 1996; Danışman: Doç. Dr. Muminov, O., Jüri: Prof. Dr. Margaryan, A. A., Doç. Dr. Krasnogireva, S. A., Rusça, **Байматов, Абдужаббор Эшкабилович**. Система презентации тюркизмов в толковых словарях XIX—XX веков: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.19 Ташкент, 1996.

- **Bekmagambetov, Şanjarhan**, Kazak Dilinde Anlatıcı Konstrüksiyonların Genel Tiplerinin Strüktür – Semantik Karakteristiği, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazakistan Bilimler Akademisi, Baytursunov Adına Dil Enstitüsü, Almatı, (Kazakistan), 1993, Danışman: Dr. Esenov, H. N., Jüri: Prof. Dr. Sergaliyev, M. S., Doç. Dr. Şalabayev, B., Rusça, **Бекмагамбетов, Шанжархан**. Структурно-семантическая характеристика основных типов пояснительных конструкций в казахском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алматы, 1993.

- **Belbotayev, Almasbek Batanulı**, Kazak Metinlerindeki Kelime Türlerinin Lingostatistik Karekteri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazakistan Bilimler Akademisi, Baytursunov Adına Dil Enstitüsü, Almatı, (Kazakistan), 1992, Danışman: Prof. Dr. Bektayev, K. B. – Dr. Adilhasimov, B. A., Jüri: Dr. İbatov, A. M., Kandidat Sadıkov, T., Rusça, **Белботаев, Алмасбек Батанулы**. Лингвостатистические характеристики частей речи казахского текста: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1992.

- **Beloglazov, Peter Yegoroviç**, , Hakas Dili Fiil Köklerinin Morfonolojik Yapımı, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan, (Rusya), 1993, Danışman: Prof. Dr. Tumaşova, D. G., Jüri: Prof. Dr. Grunina, E. A., Prof. Dr. Yusupov, F. Y., Rusça **Белоглазов, Петр Егорович**, Морфонологическая структура глагольного корня в хакасском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Казань, 1993.

- **Bigtagirova, Zubayda Albertovna**, İngiliz Türk ve Tatar Dillerindeki Atasözlerinde “Aile Konsepti”, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Tatar Devlet Sosyalbilimler – Pedagoji Üniversitesi, Kazan, (Rusya) 2007, Danışman: Prof. Dr. Yusupov, R. A., Jüri: Prof. Dr. Zaymullin, M. V., Hayrullin, M. B., Rusça, 228 s. **Биктагирова, Зубайда Альбертовна**. Концепт "Семья" в паремиологии английского, турецкого и татарского языков: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Казань, 2007. 228 с. ил.

- **Bilalova, Albina Anvarovna**, Tatar Dilinde Varyantlık ve Fakultetiflik (Rus ve İngiliz Dilleri İle Mukayeseli), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Tataristan Bilimler Akademisi, İbragimov Adına Dil, Edebiyat ve Sanat Enstitüsü, Kazan (Rusya) 2004; Danışman: Prof. Dr. Zakiyev, M. Z, Jüri: Prof. Dr. Salimova, D. A., Prof. Dr. Hisamova, V. N., Rusça, 217 s. **Биялова, Альбина Анваровна**. Вариантность и факультативность в татарском языке: В сопоставлении с русским и английским языками: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02, 10.02.20 Казань, 2004. 217 с.

• **Biner, İsmet.** Başkurd ve Türk Dillerindeki Atasözlerin ve Deyimlerin Dil Özellikleri ve Stili, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi Ufa İlimi Merkezi Tarih, Dil ve Edebiyat Enstitüsü, Ufa (Rusya) 2004, Tezin Savunulduğu yer: Başkurd Devlet Üniversitesi, Ufa (Rusya) 2004; Danışman: Prof. Dr. Uraksin Z. G , Jüri: Prof. Dr. İşberdin E. F., Doç. Dr. Buharova G. H., Başkurt Türkçesi, 174 s. **Бинер Исмет.** Особенности языка и стиля пословиц и поговорок в башкирском и турецком языках: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Уфа, 2004. 174 с. ил.

• **Boboyev, Ulaş Nigmatoviç,** Çağdaş Özbek Dilindeki Zaman Bildirici Bağlı Cümlelerin Sintaksik Derivasyonu (Fransızca İle Mukayeseli), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Engels Adına Taşkent Devlet Yabancı Diller Pedagoji Enstitüsü, Taşkent, (Özbekistan), 1992, Tezin Savunulduğu yer: Kazakistan Bilimler Akademisi, Baytursunov Adına Dil Bilim Enstitüsü, Almatı, (Kazakistan) 1992, Danışman: Prof. Dr. Turniyazov, N. K., Jüri: Prof. Dr. Esenov, H. M., Doç. Dr. Nişanov, M. N., Rusça, **Бобоев, Улаш Нигматович.** Синтаксическая деривация придаточного предложения времени с современным узбекском языке (в сопоставлении с французским языком): дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1992.

• **Buharova, Farida Timergaleyevna,** XIV. Asır İdil ve Ural Boyu Türk Dilli Şiiriyat: Estetik İdeal Problemi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Sterlitamak Devlet Pedagoji Akademisi, Sterlitamak, (Rusya) 2002; Tezin Savunulduğu Yer: Başkurd Devlet Üniversitesi, Ufa, (Rusya) 2002, Danışman: Doç. Dr. Davletşin, K. S. – Prof. Dr. Minnegulov, H. Yu., Jüri: ? , Tatar Türkçesi, 176 s. **Бухарова, Фариди Тимергалеевна.** Тюркоязычная поэзия Поволжья и Приуралья XIV в.: проблемы эстетического идеала: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.01.02 Уфа, 2003. 176 с.

• **Bukulova, Marina Georgiyevna,** Türki Dillerin Somatik Cümle bilimi (Türkiye Türkçesi Örneğinde), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, Dil Bilim Enstitüsü, Moskova, (Rusya), 2006, Danışman: Prof. Dr. Tenişev, E. R. – Prof. Dr. İsayev M. V., Jüri: Prof. Dr. Tsençin, Yu. V., Kandidat, Koval, A. İ., Rusya, 335 s. **Букулова, Марина Георгиевна.** Соматическая фразеология тюркских языков: На материале турецкого языка: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Москва, 2006. 335 с. ил.

• **Buşakov, Valery Anatoliyeviç,** Kırımdaki Türkçe Etno-Oykonomi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, Dil Bilim Enstitüsü, Moskova (Rusya) 1992, Danışman: Akademik Dr. Tenişev, E. R., Jüri: Dr. Grunina, E. A., Kandidat, İshakova, H. F., Rusça, **Бушаков, Валерий Анатольевич.** Тюркская этнооиконимия Крыма: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Херсон, 1992.

• **Butilov, Nikolay Vasilyeviç,** Mordova Dillerinde Türkçe Alıntılar, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Ogaryof Adına Mordova Devlet Üniversitesi, Saransk, (Rusya), 1998, Danışman: Prof. Dr. Tsıgankin, D. V., Jüri: Prof. Dr. Polyakov, O. Ye., Doç. Dr. Ruzankin, N. İ, Rusça, **Бутылов, Николай Васильевич,** Тюркские заимствования в мордовских языках: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.07 Саранск, 1998.

• **Byatikova, Olga Nikolayevna,** Tatar Edebi Dilinde Balıkçılık Leksikası, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Tataristan Bilimler Akademisi, İbragimov Adına Dil, Edebiyat ve Sanat Enstitüsü, Kazan (Rusya) 2003 Danışman: Prof. Dr. Ganiyev, F. A., Jüri: Prof. Dr. Hisamova, F. M., Doç. Dr. Nigmatullof, M. M., Rusça, 214 s. **Бятикова, Ольга**

Николаевна. Лексика рыболовства в татарском литературном языке: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Казань, 2003. 214 с.

• **Calilova, Teyba Ahmedkızı,** Azərbaycan Dilinde Ekspressivlik ve Onun Bildirilməsi İçin Leksik Çareler, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Azərbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Bakı (Azərbaycan) 1992, Tezin Savunulduğu yer: Azərbaycan Bilimler Akademisi, Nesimi Adına Dil Bilim Enstitüsü, Bakı, (Azərbaycan) 1992 Danışman: Prof. Dr. Adilov, M. İ., Jüri: Prof. Dr. Mamedov, M. B., Prof. Dr. Aliyev, K. Yu., Rusça, **Джалилова, Тейба Ахмед кызы.** Экспрессивность в азербайджанском языке и лексические средства ее выражения: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Баку, 1992.

• **Caparbekova, Saule Abdikulovna,** İki Dilli Sözlüklerde Frezyaloji, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Abay Adındaki Almatı Kazak Pedagoji Üniversitesi, Almatı (Kazakistan) 1991 Tezin Savunulduğu yer: Kazakistan Bilimler Akademisi, Dil Enstitüsü, Almatı (Kazakistan) 1991, Danışman: Akademik Dr. Kaydarov. A. T., Jüri: Prof. Dr. Konırov, T. K., Kandidat Tajmuratova A, E., Rusça, **Джапарбекова, Сауле Абдыкуловна,** Фразеология в двуязычных словарях: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06; 10.02.01 Алма-Ата, 1991.

• **Cusakinova, Şariyat Kalmahankızı,** Kazak Dilindeki Soru Cümlelerinin Gramatik ve Stilistik Özellikleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazakistan Cumhuriyeti Devlet Bilimler Akademisi, A. Baytursunov Adındaki Dil Bilim Enstitüsü, Almatı (Kazakistan) 1994, Danışman: Prof. Dr. Hasanov, E. – Prof. Dr. Esenov, K. M., Jüri: Prof. Dr. Sayrambayev, T., Kandidat Bazarbayeva Z. M., Kazak Türkçesi. **Джусакинова, Шарият Калмахановна,** Грамматическая природа и стилистические особенности вопросительных предложений в казахском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алматы, 1994.

• **Dambıra, İrina Daş-oolovna,** Tuva Dilinin Kaa-Hem Ağzında Başka Ağız ve Dialektleri ile mukayeseli Olarak Vokalizm, Filoloji Kandidatlık tezi, Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi Sibirya Merkezi Novosibirsk, (Rusya), 2003, Danışman: Dr. Selutina, İ. Ya., Jüri: Prof. Dr. Tatarintsev, B. İ., Doç. Dr. Kışımova, G. V.; Rusça, 225 s. **Дамбыра, Ирина Даш-ооловна.** Вокализм каа-хемского говора в сопоставлении с другими говорами и диалектами тувинского языка: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Новосибирск, 2003. 225 с. ил.

• **Danilova, Nadejda İvanovna,** Yakut Dilinde Zamirler, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, Sibirya Şubesi, Yakut Dil, Edebiyat ve Tarih Enstitüsü, Yakutsk, (Rusya), 1993, Danışman: Prof. Dr. Petirov, N. Ye., Jüri: Prof. Dr. Çeremisina, M. İ., Doç. Dr. Vinokurov, İ. P., Rusça, **Данилова, Надежда Ивановна.** Местоимение в якутском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Якутск, 1993.

• **Daniyarov, Bahtiyor Hudayberdiyevič,** Çağdaş Özbek Dilindeki Alıntılar Nedeniyle Ortaya Leksik Sinoniminin İncelenmesi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, Dil Bilim Enstitüsü, Moskova, (Rusya), 1993, Danışman: Prof. Dr. Musayev, K. M., Jüri: Prof. Dr. Nasilov, D M., Kandidat, İshakova, H. F., Rusça, **Данияров, Бахтиёр Худайбердиевич.** Исследование лексической синонимии, возникшей на базе заимствований в современном узбекском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Москва, 1993.

• **Daukayeva, Guzel Rifgatovna**, İngiliz, Alman ve Tatar Dillerindeki Baş ve Ayak Giyim Adlarının Mukayeseli Analizi, Filoloji Kandidat Tezi, Tezi yaptıran: Başkurt Devlet Üniversitesi, Ufa (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Şafikov, S. G., Jüri: Prof. Dr. Nuhov, S. J., Doç. Dr. Novikova, O. N., Rusça, 208 s. **Даукаева, Гузель Рифгатовна**. Сопоставительный анализ наименований головных уборов и обуви в английском, немецком и татарском языках: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Уфа, 2004. 208 с.

• **Devletbayeva, Diana Nyailevna**, İngiliz ve Türk Dillerinde Fraziyolojik Okkazonallik, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Tatar Devlet Sosyalbilimler Pedagoji Üniversitesi, Kazan, (Rusya), 2006, Danışman: Prof. Dr. Sadıkova, A. G., Jüri: Prof. Dr. Arsentyeva, Ye. F., Doç. Dr. Ahmedzyanova, G. R., Rusça, 264 s. **Давлетбаева, Диана Няилевна**. Фразеологическая окказиональность в английском и турецком языках: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Казань, 2006. 264 с. ил.

• **Dimitriyeva, Yudit**, Çuvaş Dilinin Flora Leksikası Tarihi Karşılaştırmalı ve Ariel Tipolojik İnceleme Denemesi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Çuvaş Devlet Bilim Enstitüsü, Çeboksarı, (Çuvaşistan), 1996, Rusça, **Дмитриева, Юдит**. Опыт сравнительно - исторического и ареально-типологического изучения флористической лексики чувашского языка (Названия высших растений): дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Чебоксары, 1996.

• **Dorju Mayya Dadarovna**, Tuva Dili Şive Sisteminde Bay-Taygin Ağzı, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler akademisi, Moskova (Rusya) 1997, Danışman: Prof. Dr. Tenişev, E. R., Jüri: Prof. Dr. Nasilov, D. M., Kandidat, Livitskaya, L. S., Rusça, **Доржу, Майя Дадаровна**, Бай – тайгинский говор в системе диалектов тувинского языка: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06. Москва, 1997.

• **Duysembekova, Lyazzat Seydimbekovna**, Kazak Dilinde Emir İfade Eden Fiillerin Fonksiyonel ve Semantik Aspekti, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Abay Adındaki Almatı Devlet Üniversitesi, Almatı, (Kazakistan), 1993, Danışman: Prof. Dr. Oralbayeva, N. O., Jüri: Dr. Kalıbayeva, A. K., Kandidat Beysenbayev., Rusça, **Дуйсембекова, Ляззат Сейдимбековна**. Функционально-семантический аспект категории повелительного наклонения в казахском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1993.

• **Dyaçkovskiy, Fyodor Nikolayeviç**, Çağdaş Saha Dilinde Sıfatların Leksik Çok Manalılığı (Sistem ve Semantik Açısı), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Saha Cumhuriyeti (Yakutistan) Bilimler Akademisi, Yakutsk (Rusya) 1997, Danışman: Prof. Dr. Sleptsov, P. A., Jüri: Dr. Prokopyeva, S. M., Kandidat Vasilyeva, S. P., Rusça **Дьячковский, Федор Николаевич**. Лексическая полисемия производных имен прилагательных в современном языке саха: Системно-семантический аспект: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06. Якутск, 1997.

• **Ebzeyeva, Fatimat Paharatovna**, Karaçay – Balkar Dilindeki Benzer Çekimlerin Ayırıştırılması, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Berbekov Adına Kabardey – Balkar Devlet Üniversitesi, Nalçik, (Rusya), 2004, Danışman: Prof. Dr. Ahmatov, İ. H. – Ketençiyev M. B., Jüri: Prof. Dr. Tekuyev, M. M., Doç. Dr. Napayeva, S. M., Rusça, 186 s. **Эбзеева, Фатимат Пахаратовна**, Разграничение формально совпадающих падежей в

карачаево-балкарском языке: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Нальчик, 2004. 186 с.

• **Ernazarova, Zeureş Şarşıbekkızı**, Kazak Dilindeki Gerildiumlarla Bağlı Cümlelerin Semantik ve Gramatik Özellikleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazakistan Cumhuriyeti Devlet Bilimler Akademisi, A. Baytursunov Adındaki Dil Bilim Enstitüsü, Almatı (Kazakistan) 1993, Danışman: Prof. Dr. Esenov, K. M., Jüri: Dr. Ahmetjanova, Z. K., Doç. Dr. Kulkenova, O., Kazak Türkçesi. **Ernazarova, Зауреш Шаршыбековна**. Семантико – грамматические аспекты предложения с деепричастными оборотами в казахском языке.: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алматы, 1993.

• **Eroğlu, Mehmet Ali**, Rusça ile Mukayeseli Türkçe Fiillerin Zaman ve Tasvir Formları, Filoloji kandidatlık tezi, Dağıstan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Moħaçkale (Rusya) 2000, Danışman: Prof. Dr. Kerimov, İ. A., Jüri: Prof. Dr. Olmesov, N. H; Doç. Dr. Kadırov, R. S, Rusça, 168 s. **Мехмет Али Эроглу**. Видо-временные формы глагола турецкого языка в сопоставлении с русским: Сравнительно с другими тюркскими языками: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Махачкала, 2000. 167 с.

• **Esenaliyeva, Janar Jorabekovna**, Abay'ın Eserlerinde Arapça ve Farsça Kelimelerin Kullanım Özellikleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazakistan Cumhuriyeti Milli Bilimler Akademisi, Baytursinov Adına Dil Enstitüsü, Almatı, (Kazakistan), 1993, Danışman: Dr. Abilhasimov, B. A., Jüri: Prof. Dr. Sızdıkova, R. G., Doç. Dr. Majenova, M, Rusça, **Есеналиева, Жанар Жорабековна**. Особенности употребления арабизмов и фарсизмов в произведениях Абая: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алматы, 1993.

• **Feyda Umarbek**, Özbek ve Uygur Dillerindeki Geçmiş Zaman Fiillerinin Tercüme Esnasında Kullanılışı, Filoloji Kandidatlık tezi, Hazırlanan yer: Ulughbey Adına Taşkent Devlet Üniversitesi, Taşkent (Özbekistan) 1998 Savunulan Yer: Özbekistan Cumhuriyeti Fenler akademisi, Elyazmalar Enstitüsü, Taşkent (Özbekistan) 1998, Danışman: Doç. Dr. Rafiyev, A. R., Jüri.; Prof. Dr. Rasulov, R., Kandidat Nazarova G., Özbek Türkçesi, **Фейда, Умарбек**. Использование в речи художественного перевода форм прошедшего времени глаголов узбекского и уйгурского языков: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Ташкент, 1998.

• **Filippov, Andrey Lvoviç**, Çuvaş ve Oğuz Dillerinde Sıfat Fiiller, (Tarihi - Karşılaştırmalı İnceleme Denemesi), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Ulyanov Adına Çuvaş Devlet Üniversitesi, Çeboksarı, (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Sergeyev, V. İ., Jüri: Prof. Dr. Sergeyev, L. P., Doç. Dr. Vinogradov, Yu. M., Rusça, 160 s. **Филиппов, Андрей Львович**. Причастие в чувашском и огузских языках: Опыт сравнительно-исторического исследования: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Чебоксары, 2004. 160 с.

• **Filippova, Tatyana Mihailovna**, Selkup Dilindeki Türkçe Alıntılar, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: SSCB Bilimler Akademisi, Sibirya Şubesi, Tarih, Filoloji ve Felsefe Enstitüsü, (Rusya) 1991, Tezin Savunulduğu yer: SSCB Bilimler Akademisi, Dil Bilimi Enstitüsü Leningrad Bölümü, Leningrad, (Rusya) 1991, Danışman: Prof. Dr. Ubryatova, Ye. İ. – Doç. Dr. Kuzmina, A. İ., Jüri: Dr. Pokrovskaya, L. A., Kandidat Gaşilov, A. İ., Rusça, **Филиппова, Татьяна Михайловна**. Тюркские заимствования в

селькупском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Ленинград, 1991.

- **Gabdullina, İlnara Foatovna**, İngiliz – Alman ve Tatar Dillerinde Özel İsimlerin Cins İsim Haline Gelmesi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Kazan (Rusya) 2003, Danışman: Doç. Dr. Zaripova, Z. M., Jüri: Prof. Dr. Tenişev, E. R., Prof. Dr. Salehova, N. H., Rusça, 347 s. **Габдуллина, Ильнара Фоатовна**. Переход имен собственных в имена нарицательные в английском, немецком и татарском языках: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Казань, 2003. 347 с. Ил

- **Gabitova, Gulnara Ahatovna**, Çağdaş Başkurt Edebi Dilinde Zorlaştırılmış Basit Cümleler, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Sterlitamak Devlet Pedagoji Akademisi, Sterlitamak (Rusya) 2004, Tezin Savunulduğu yer: Başkurt Devlet Üniversitesi, Ufa (Rusya) 2004; Danışman: Prof. Dr. Tikiyev, D. S., Jüri: Prof. Dr. Sibagatov, R. G., Doç. Dr. Husnutdinova, R. Ya., Rusça, 169 s. **Габитова, Гульнара Ахатовна**, Простые осложненные предложения в современном башкирском литературном языке: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Стерлитамак, 2004. 169 с.

- **Gacihalilov, Mahmud Kamaloglu**, Gürcistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyetinin Güney-Doğu Bölgelerinin (Dmanisk, Bolnisk, Marneulsk ve Gardabansk) Azerbaycan Toponimisi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Azerbaycan Bilimler Akademisi, Coğrafya Enstitüsü, Bakı (Azerbaycan) 1990, Tezin Savunulduğu yer: Azerbaycan Bilimler Akademisi, Nesimi Adına Dil Bilimi Enstüstüsü, Bakı (Azerbaycan) 1990, Danışman: Prof. Dr. Saadiyev, Şç M. – Kandidat Yüzbaşov, R. M., Jüri: Prof. Dr. Kurbanov, A. M., Kandidat Halıgov, F. R., Rusça, **Гаджихалилов, Махмуд Камал оглы**. Азербайджанская топонимия юго-восточных (Дманисского, Больнисского, Марнеульского и Гардабанского) районов Грузинской ССР: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Баку, 1990.

- **Gaciyeva, Nergiz Musakızı**, Azerbaycan Dilinde Vokativler, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Azerbaycan Bilimler Akademisi, Nesimi Adına Dil Enstitüsü, Bakı (Azerbaycan), 1992, Danışman: Prof. Dr. Mamedov, M. V., Jüri: Prof. Dr. Abdullayev, A. Z., Doç. Dr. Gaciyev, K. B., Rusça, **Гаджиева, Наргиз Муса кызы**. Вокативы в азербайджанском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Баку, 1992.

- **Galiyeva, Alfiya Timerbayevna**, Alman ve Tatar Dillerinde İnsanlar Arasındaki İlişkileri İfade Edici Fiil İçeren Deyimlerin Sinonimi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan (Rusya) 2004, Savunulduğu yer: Kazan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Kazan (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Arsenyeva, Ye. F., Jüri: Prof. Dr. Ganiyev, F. A., Doç. Dr. Maslova, D. A., Rusça, **Галиева, Альфия Тимербаевна**, Синонимия глагольных фразеологических единиц, выражающих отношения между людьми, в немецком и татарском языках: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Казань, 2004. 220 с. ил.

- **Galiyeva, Elmira Albertovna**. Çağdaş Tatar Edebi Dilinde Ekolojik Leksika, Filoloji kandidatlık tezi, Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan (Rusya) 2005, Yapıldığı yer: Tataristan Bilimler Akademisi, Kazan (Rusya), Danışman: Prof. Dr. Ganiyev, F. A., Jüri: Prof. Dr. Yusupov, F. Yu.; Kandidat Farhedinova, G. D., Rusça. **Галиева, Эльмира Альбертовна**. Экологическая лексика в современном татарском литературном языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Казань, 2005.

• **Garatayev, Saparmırat Gurbanmıradoviç**, Türkmen Dilinin Felsefik Terminolojisinin Oluşumu ve Normları, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Türkmenistan Bilimler Akademisi, Aşkabad (1993), Tezin Savunulduğu Yer: Türkmenistan Bilimler Akademisi, Aşkabad (1993), Danışman: Dr. Aatanyazov, S., Jüri: Dr. Ovezov, A., Kandidat Akmemmedov, O., Türkmen Türkçesi

• **Garayeva, Almira Kadırovna**, Alabuga Eyaleti Toponimlerinin Tarihi Lenguistik Analizi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Alabuga Devlet Pedagoji Üniversitesi, Alabuga (Rusya) 2004, Tezin Savunulduğu yer: Mindeleyev Adına Tobol Devlet Pedagoji Enstitüsü, Tobolsk (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Arslanov, L. Ş., Jüri: Prof. Dr. Frolov, N. K., Doç. Dr. Şamarova, G. B., Rusça, 165 s. **Гараева, Альмира Кадыровна**. Историко-лингвистический анализ топонимов Елабужского уезда: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Елабуга, 2004. 165 с.

• **Garifullina, AlbinaMaratovna**, Türk ve İngiliz Dillerinde İnsanın Hislerini ve Duyularını İfade Eden Deyimler ve Tamlamalar, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Tatar Devlet Sosyalbilimler ve Pedagoji Üniversitesi, Kazan, (Rusya), 2005, Danışman: Prof. Dr. Sadıkova, A.G., Jüri: Prof. Dr. Arsentyeva, Ye. F., Doç. Dr. Ahmedzyanova G. R., Rusça, 458 s. **Гарифуллина, Альбина Маратовна**. Фразеологические единицы, выражающие эмоции и чувства человека, в турецком и английском языках: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Казань, 2005. 325 с. Прил. (с.326-458)

• **Gasanov, Rasim Bilaloviç**, Tarih Işığında Mukayeseli Azerbaycan ve Türk Dillerinin Öz Söz Varlığı, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Dağıstan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Mohaçkale, (Rusya), 2002, Danışman: Prof. Dr. Kadiraciyevev, K. S., Jüri: ?, Rusça, 160 s. **Гасанов, Расим Билалович**. Исконная лексика азербайджанского и турецкого языков в сравнительно-историческом освещении: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Махачкала, 2002.160 с

• **Gasanzade, Nazim Narimanoglı**, “Kitabı – Dede Korkud”ın Terminoloji Leksikası, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Azerbaycan Bilimler Akademisi, Nesimi Adına Dil Enstitüsü, Baku, (Azerbaycan) 1992 Danışman: Prof. Dr. Gaciyev, T. İ., Jüri: Dr. Gasimov, M. Ş., Kandidat Cafarov, N. G., Rusça, **Гасанзаде, Назим Нариман оглы**. Терминологическая лексика "Китаби-Деде Коркуд": дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Баку, 1992.

• **Gaynuddinova, Gulnara Raşadovna**, XIV. Asır Türk Tatar Yazılı Eser Cemal al-Din at-Turki'nin “Kitabu Bulgat al-Müştak fi Lügat at-Türk ve'l- Kıfçak”ın Tarihi Lenguistik Analizi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Nakov, V. H., Jüri: Prof. Dr. Hakimcanov, F. S., Kandidat, İslamova, A. İ., Rusça, **Гайнутдинова, Гульнара Рашатовна**. Историко лингвистический анализ тюрко-татарского письменного памятника XIV века Джамал ад-Дина ат-Турки "Китабу булгат ал-муштак фи лугат ат-турк ва-л-кифчак": дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Казань, 2004.

• **Gelistanova, Tanzila Salihovna.**, Çağdaş Karaçay-Balkar Dilinde Paronimler, Filoloji kandidatlık tezi, Tezi, Tezi yaptıran: Kabardey – Balkar Devlet Üniversitesi, Nalçik (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Guzeyev, J. M., Jüri: Prof. Dr. Tekuyev, M. M., Doç. Dr. Napçayeva, T. H., Rusça, 175 s. **Гелястанова, Танзиля Салиховна**. Паронимы в

современном карачаево-балкарском языке: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Нальчик, 2004. 175 с.

- **Gereyeva, Ayda İslamgeryevna**, Kumuk ve İngiliz Dillerinde Edat Grubu Kelimeler, Filoloji, Kandidatlık tezi, Tezi, Tezi yaptıran: Dağıstan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Moħačkale (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Kadırov, R. S., Jüri.; Prof. Dr. Kadiracıyev, K. S., Doç. Dr. Batırmurzayeva, U. M., Rusça, 148 s. **Гереева, Аида Исламгереевна**. Служебные слова в кумыкском и английском языках: Послелогои и союзы: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Махачкала, 2004. 148 с.

- **Gergokova, Janeta Hızırovna**, “İnsan” Anlamının Deyimlerde Yorumlanması (Karaçay – Balkar, İngiliz ve Rus Dilleri Bağlamında) Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Berbekov Kabardey – Balkar Devlet Üniversitesi, Nalçık (Rusya)2004, Danışman: Prof. Dr. Başıyeva, S. K, Jüri: Prof. Dr. Alikayev, R. S., Doç. Dr. Terehova, N. V., Rusça, 193 s. **Гергокова, Жанета Хызыровна**. Фразеологическая концептуализация понятия "человек": На материале карачаево-балкарского, английского и русского языков: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.19 Нальчик, 2004.193 с.

- **Gilemşin, Flyor Foatoviç**, Binbir Gece'nin Tatar Türkçesine Tercümesi (Dil ve Üslup Özellikleri) Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan, (Rusya), 1998, Danışman: Doç. Dr. Zaynullin, G. G., Jüri: Prof. Dr. Garipova, F. G., Doç. Dr. Yusupova, D. Ş., Rusça, **Гилемшин, Флер Фоатович**. Татарский перевод "Тысяча и одной ночи" (языковые и стилистические особенности): дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Казань, 1998.

- **Gilmutdinova, Laysan Rifkatovna**, Tatar Dilindeki Alkış ve Kargışların Leksikası, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Tataristan Bilimler Akademisi, İbrahimov Adına Dil, Edebiyat ve Sanat Enstitüsü, Kazan (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Ganiyev, F. A., Jüri: Prof. Dr. Hakimcanov, F. S. Prof. Dr. Ramazanova, D. B., Rusça, **Гильмутдинова, Лайсан Рифкатовна**, Лексика заговоров и заклинаний в татарском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Казань, 2004.

- **Gizatullina, Larisa Rafisovna**, İngiliz ve Tatar Dillerinde Numarolojik Deyimler, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Kazan (Rusya) 2004, Tezin Savunulduğu yer: Başkurt Devlet Üniversitesi, Ufa (Rusya) 2004; Danışman: Prof. Dr. Sadıkova A. G., Jüri: Prof. Dr. Şafikov, S. G., Doç. Dr. Mardanova, G. B., Rusça, 231 s. **Гизатуллина, Лариса Рафисовна**. Нумерологические фразеологические единицы в английском и татарском языках: диссертация кандидата филологических наук: 10.02.20 Уфа, 2004. 231 с.

- **Gotovtva, Lina Mitrofanovna**, Mukayeseli İnceleme Objesi Olarak Saha Dilindeki İçinde Tıbbi Anlam İfade Eden Kelimelerden Oluşan Deyimler, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Saha Yakutistan Bilimler Akademisi, Dil, Edebiyat ve Tarih Enstitüsü, Yakutsk, (Rusya) 1994, Danışman: Prof. Dr. Korkina, Ye. İ., Jüri: Prof. Dr. Antonov, N. K., Doç. Dr. Prokopyeva, S.N., Rusça, **Готовцева, Лина Митрофановна**, Фразеологические единицы с соматическим компонентом языка саха как объект сопоставительного изучения: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Якутск, 1994.

• **Grişayeva, Zoya Valentinovna**, Çuvaş ve Rus Dillerinde Karşılaştırmalı Konstrüksiyonlar, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: İ. N. Ulyanov Adına Çuvaş Devlet Üniversitesi, Çeboksarı, (Rusya) 1996, Danışman: Prof. Dr. Mihaylov, M. M., Jüri: Prof. Dr. Sergejev, L. F., Doç. Dr. Pastuhova, L. B., Rusça **Гришаева, Зоя Валентиновна**. Сравнительные конструкции в чувашском и русском языках: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Чебоксары, 1996.

• **Guşina, Vera Petrovna**, Türkçe Kelimelerin Fonksiyonel ve Semantik Gelişimi (XVII. – XVIII. Asırlar Rusça Yazılı Eserler Örneğinde), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Başkurt Devlet Üniversitesi, Ufo (SSCB) 1983, Danışman: Doç. Dr. Kildibekova, T. A. – Prof. Dr. Uraksin, Z. G., Jüri: ?, Rusça, 190 s. **Гущина, Вера Петровна**. Функционирование и семантическая эволюция тюркизмов (на материале памятников письменности XVII-XVIII вв.): диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.01 Уфа, 1983. 191 с. Ил

• **Güneş, Bahar**, “İnsan, Onun Sıfatları ve Davranışları” Anlamli Fiil Komponentli Deyimler (Türk Dilli İnsan Açısından), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Puşkin Adına Devlet Rus Dili Enstitüsü, Moskova, (Rusya), 2008, Danışman: Doç. Dr. Konstantinova, A. Yu., Jüri: Prof. Dr. Mamontov, A. S., Prof. Dr. Şeka, Yu. V., Rusça, 293 s. **Гюнеш Бахар**. Фразеологизмы с глагольным компонентом со значением "человек, его качества и поведение": с позиции носителя турецкого языка: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.01 Москва, 2008. 293 с.

• **Habibullina, Fruza Yağafarovna**, Başkurt Dilinin Noktalama İşaret Sistemi, Filoloji Kandidatlık tezi, Hazırlanan yer: Sterlitamak Devlet Pedagoji Akademisi, Sterlitamak (Rusya) 2004, Savunulan Yer: Başkurt Devlet Üniversitesi, Ufa (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Tikeyev, D. S., Jüri: Prof. Dr. Sait Battalov G. G., Kandidat Urazbayeva, Z. G., Rusça, 176 s. **Хабибуллина, Фруза Ягафаровна**, Пунктуационная система башкирского языка: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Стерлитамак, 2004.176 с.

• **Habibullina, Zulayha Ahmetovna**, Eski Türk Yazılı Kaynaklarla Mukayeseli Çağdaş Başkurt Dilinin Leksikası, (Hayvanlar Dünyasına Ait İsimler Üzerine), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Başkurt Devlet Pedagoji Üniversitesi, Ufa, (Rusya) 2004, Tezin Savunulduğu yer: Başkurt Devlet Üniversitesi, Ufa (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Halikova, R. H., Jüri: Prof. Dr. İşberdin, E. F., Doç. Dr. Kagarmanov, G. G., Rusça, 184 s. **Хабибуллина, Зулайха Ахметовна**, Лексика современного башкирского языка в сравнении с языком древнетюркских письменных памятников: На материале названий, относящихся к животному миру: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Уфа, 2004. 184 с.

• **Habirova, Nailya Mazgutovna**, Tatar ve İngiliz Dillerinde Dilek - İstek Anlamının İfade Usulleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Pedagoji Üniversitesi Kazan (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Salehova, N.H, Jüri: Prof. Dr. Zakiyev M. Z, Doç. Dr. Hisamova X. N, Rusça, 269 s. **Хабирова, Наиля Мазгутовна**, Способы выражения побудительных интенций в татарском и английском языках: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Казань, 2004, 269 с.

• **Haçirova, Yelena Magomedovna**, Karaçay – Balkar Dilinde Fiillerin ve Sıfatların İsimleşmesi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Karaçay – Çerkes Devlet Üniversitesi, Çerkesk, (Rusya) 2003, Tezin Savunulduğu yer: Rusya Bilimler Akademisi

Dağıstan İلمي Merkezi Dil, Edebiyat ve Sanat Enstitüsü, Moħaçkale, (Rusya) 2003
Danışman: Prof. Dr. Guzeyev, J. M., Jüri: Prof. Dr. Gacıahmedov, N. E., Prof. Dr.
Tekuyev, M. M., Rusça, 164 s. **Хачирова, Елена Магомедовна**. Субстантивация
глаголов и имен прилагательных в карачаево-балкарском языке: диссертация...
кандидата филологических наук: 10.02.02 Карачаевск, 2003. 164 с.

• **Halimonenko, Grigoriy İvanoviç**, Ukrain Kazaklarının Dilinde Türkçe Savaş
Kelimleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezin Savunulduğu yer: Taras Şevçenko Adına Kiev
Devlet Üniversitesi, Kiev (Ukrayna) 1993 ; Danışman: Prof. Dr. Ponomariv, O. D., Jüri:
Dr. Kadontseva, L.O., Kandidat Çepiga İ. P., Ukraince **Халимоненко, Григорий
Иванович**, Тюркская войсковая лексика в языке украинского казачества: дис. ...
кандидата филологических наук: 10.02.01 Киев, 1993.

• **Harisova, Nuraniya Rinatovna**, Çağdaş Tatar Edebi Dilinde Birleşik Fiiller,
Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Tataristan Cumhuriyeti Bilimler Akademisi,
İbragimov Adına Dil, Edebiyat ve Sanat Enstitüsü, Kazan (Rusya), 2004; Danışman: Prof.
Dr. Zakiyev, M. Z., Jüri: Prof. Dr. Safiullina, F. S., Doç. Dr. Gallyamov, F. G., Rusça, 209
s. **Харисова, Нурания Ринатовна**, Глагольно-глагольные словосочетания в
современном татарском литературном языке: диссертация... кандидата
филологических наук: 10.02.02 Казань, 2004. 209 с.

• **Hasanova, Liliya Gumyarovna**, İngilizce İle Mukayeseli Türkiye Türkçesi
Substantif Deyimler, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Pedagoji
Üniversitesi, Kazan, (Rusya), 2003, Danışman: Prof. Dr. Gatiatullina, Z. Z. – Prof. Dr.
Sadıkova, A. G., Jüri: Prof. Dr. Arsentyeva, Ye. F., Doç. Dr. Ahmetzyanova, G. R., Rusça,
235 s. **Хасанова, Лилия Гумяровна**. Турецкие субстантивные фразеологические
единицы в сопоставлении с английскими: диссертация ... кандидата филологических
наук: 10.02.20 Казань, 2003. 235 с.

• **Hismatova, Çulpan Garafutdinovna**, İngiliz ve Tatar Dillerinde Hikaye Cümlelerin
Aktual Bölünmesi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Pedagoji
Üniversitesi, Kazan, (Rusya), 2004, Danışman: Doç. Dr. Muhametdinova, R. G., Jüri: Prof.
Dr. Zakiyev, M. Z, Doç. Dr. Solnişkina, M. İ., Rusça, 168 s. **Хисматова, Çулпан
Гарафутдиновна**. Актуальное членение повествовательного предложения в
английском и татарском языках: диссертация ... кандидата филологических наук:
10.02.20 Казань, 2004. 168 с.

• **Hubolov, Sahadin Magometoviç**, Karaçay Balkar Dilinin Bir Yerli Deyimleştirilen
Cümlelerin Formal – Semantik Modelleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya
Federasyonu, Berbekov Adına Kabardey – Balkar Devlet Üniversitesi, Nalçik, (Rusya)
1998, Danışman: Prof. Dr. Ahmetov, İ. H., Jüri: Prof. Dr. Canıbekov, H. S., Kandidat
Jappuyev, A. A., Rusça **Хуболов, Сахадин Магометович**. Формально-семантические
модели одноместных фразеологизированных предложений в карачаево-балкарском
языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Нальчик, 1997.

• **İdrisov, Edik İdrisoviç**, Dağıstan'daki Türk Dillerinin ve Türkiye Türkçesinin
Leksik – Semantik Özellikleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Dağıstan Devlet
Pedagoji Üniversitesi, Moħaçkale, (Rusya) 2007, Danışman: Prof. Dr. Halipayeva, İ. A. –
Doç. Dr. Gacıyev, E. N., Jüri: Prof. Dr. Kadırov, R. S., Prof. Dr. Abdurahmanova, P. C.,
Rusça, 136 s. **Идрисов, Эдик Идрисович**. Лексико-семантические особенности

турецкого языка и тюркских языков Дагестана: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Махачкала, 2007. 136 с.

- **İmamkuliyeva, Kifayat Gamzakızı**, Azərbaycan Dilinin Şarur Ağzıları, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Nesimi Adına Dil bilimi Enstitüsü Azərbaycan Bilimler Akademisi, Baku(Azərbaycan) 1991 ; Danışman: Prof. Dr. İslamov, M. İ , Jüri: Dr. Magerramova, R. C., Dr. Azizov, E. İ., Rusça. **Имамкулиева, Кифаят Гамза кызы**. Шарурские говоры азербайджанского языка: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Баку, 1991.

- **İmayeva, Gulnara Zaynetdinova**, “Rampsinit Definesi” ve “Şemekin Mahkemesi” Masal Sujelerinin Edebiyata Yansıması (Doğu Slav ve Türkçe Materyaller Üzerinde), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Başkurt Devlet Pedagoji Enstitüsü, Ufa (Rusya) 1995, Tezin Savunulduğu yer: Ural Devlet Pedagoji Üniversitesi, Yekaterinburg (Rusya) 1995, Danışman: Prof. Dr. Barag, L. G. – Prof. Dr. Amirov, R. K., Jüri: Prof. Dr. Blajes, V. B., Doç. Dr. Bryantseva, L. İ., Rusça, **Имаева, Гульнара Зайнетдиновна**, Сказочные новеллистические сюжеты Ат 950 "Сокровища Рампсинита", АТ 1534 "Шемякин Суд" и их отражение в литературе: (На восточнославянском и тюркоязычном материале): автореферат дис. ... кандидата филологич. наук: 10.01.09;10.01.01 Екатеринбург, 1995.

- **İslamov, Zohid Mahmudoviç**, Mahmud Zamahşeri'nin “Mukaddemetü'l – Edeb” Eserindeki Türkçe Fiillerin Tahlili, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Özbekistan Cumhuriyet, Bilimler Akademisi, Hamid Suleymanov Adındaki El Yazmalar Enstitüsü, Taşkent, (Özbekistan), 1994, Tezin Savunulduğu Yer: Taşkent Devlet Üniversitesi, Taşkent, (Özbekistan) 1994, Danışman: Prof. Dr. Rustamov, A., Jüri: Dr. Abdurahmonov, G., , Doç. Dr. Kodirov, M., Özbek Türkçesi. **Исламов, Зоҳид Махмудовиç**, Исследование тюркских глаголов "Мукаддат Ал-Адаб" Махмуда Замахшари: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Ташкент, 1993.

- **İslamova, Albina İrekovna**, XIV. Asır Türk – Tatar Edebi Eseri Hisam Katip'in “Dastan- ı Cincime Sultan”ının Dil İncelemesi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Üniversitesi, Tatar Filoloji, Tarih ve Doğu Dilleri Fakültesi, Kazan, (Rusya), 1998, Danışman: Prof. Dr. Nakov, V. H., Jüri: Prof. Dr. Hakimzyanov, F. S., Kandidat, Aleyeva, A. H., Rusça, **Исламова, Альбина Ирековна**, Исследование языка тюрко – татарского памятника XIV века "Дастан-и Джумджума Султан" Хисама Кятиба: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Казань, 1998.

- **İsmailova, Aida Şeyhovna**, İngiliz Diliyle Mukayeseli Kumuk Dilindeki Aitlik Kategorisi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Dağıstan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Moħaçkale (Rusya) 2004; Danışman: Prof. Dr. Aleksiyev, M. Ye., Jüri: Prof. Dr. Kadırov, R. S., Prof. Dr. Gaciahmedov, N. E., Rusça, 185 s. **Исмаилова, Аида Шейховна**, Именная категория принадлежности кумыкского языка в сопоставлении с английским: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Махачкала, 2004.185 с.

- **İşkildina, Zulfiya Karimovna**, Farklı Yapıdaki Dillerde Paronimiyenin Leksik Semantik Kategorisi (Rus ve Başkurt Dilleri Örneğinde), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Başkurt Devlet Pedagoji Üniversitesi, Ufa (Rusya) 2003, Tezin Savunulduğu yer: Başkurt Devlet Üniversitesi, Ufa (Rusya) 2003; Danışman: Prof. Dr. Garipov, T. M. , Jüri: Prof. Dr. Zaynullin, M. V., Prof. Dr. Kildibekova, T. A., Rusça, 220 s. **Ишкильдина**,

Зульфья Каримовна, Лексико-семантическая категория паронимии в разноструктурных языках: На материале русского и башкирского: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Уфа, 2003. 220 с.

- **İzbekova, Yevdokiya İgnatyevna**, Olonho Dilinde Sayılar: Yapımı ve Semantiği, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Saha (Yakutistan) Bilimler Akademisi, Sosyal Araştırmalar Enstitüsü, Yakutsk, (Rusya), 2000, Danışman: Prof. Dr. Fleptsov, P. A., Jüri: Prof. Dr. Alekseyev, İ. Y., Doç. Dr. Gabışeva, L. L., Rusça, **İzbekova, Евдокия Игнатьевна**. Числительные в олонхо: структура и семантика: автореферат дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Якутск, 2000.

- **Jabayeva, Saule Sagintayevna**. “Konukseverlik” Konseptinin Milli-Kültürel Özelliği (Kazak – Rus ve İngiliz Dilleri Örneğinde), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Çelyabinsk Devlet Üniversitesi, Çelyabinsk (Rusya) 2004, Tezin Savunulduğu yer: Tümen Devlet Üniversitesi, Tümen (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Nefedova, L. A., Jüri: Prof. Dr. Zelenina, T. İ., Kandidat Borkovets, N. İ., Rusça, 164 s. **Жабаева, Сауле Сагинтаевна**, Национально-культурная специфика реализации концепта "гостеприимство": На материале казахского, русского и английского языков: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Челябинск, 2004. 164 с.

- **Jamyanova, Margarita Zoriktuyeva**, Moğol ve Türk Dillerinde Fiil Masterları (Semantik – Fonksiyonel Boyutlarıyla), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kalmık Devlet Üniversitesi, Elista (Rusya), 2008, Danışman: Akademik Prof. Dr. Rassadin V. İ., Jüri: Prof. Dr. Harçevnikova, R. P., Kandidat Gruntov, İ. A., Rusça, 205 s. **Жамьянова, Маргарита Зориктуевна**. Инфинитные формы глагола монгольского и турецкого языков: семантико-функциональный аспект: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.22. Элиста, 2008. 205 с. ил.

- **Janpeyisova, Saulet Erbol kızı**, Kazak Dilinin Ruhani Medeniyet Leksikası (Kazak Akın ve Yazarlarının Eserleri Örneklerinde), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: El-Farabi Adına Kazak Devlet Milli Üniversitesi, Almatı (Kazakistan) 1996; Danışman: Prof. Dr. Emirov, R. S., Jüri: Dr. Nurmagambetov, E., Doç. Dr. Şoybekov, R., Kazak Türkçesi. **Жанпейсова, Саулет Эрболовна**. Лексика духовной культуры казахского языка: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алматы, 1996.

- **Jartıbayev, Asılбек Eсенкуловиç**, Karaganda Bölgesi Toponimlerinin Muhtevası ve Yapımı, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazakistan Cumhuriyeti Milli Bilimler Akademisi, Baytursinov Adına Dil Enstitüsü, Almatı, (Kazakistan), 1991, Danışman: Dr. Canuzakov, T. J., Jüri: Dr. Nurmagambetov, A., Kandidat Kerimbayev, Ye. A., Rusça, **Жартыбаев, Асылбек Есенкулович**. Состав и структура топонимов Карагандинской области: .дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1991.

- **Jekova, Nina Timofeyevna**, Gagavuz – Rus İki Dilliliğinin Yaşamı ve Gelişimi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: SSCB Pedagoji Bilimler Akademisi, İlmi Araştırmalar Enstitüsü, Moskova, (Rusya), 1991, Danışman: Prof. Dr. Baskakov, A. E., Jüri: Prof. Dr. İsayev, M. İ., Kandidat Karaşeva, N. İ., Rusça, **Жекова, Нина Тимофеевна**. Функционирование и развитие гагузско-русского двуязычия: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Москва, 1990.

- **Jeksembayeva, Galiya Erkinovna**, Kazak Dilindeki Alıntıların Söz Yapımı Fonksiyonu, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Abay Adına Kazak Devlet Pedagoji

Üniversitesi, Almatı (Kazakistan) 1992; Danışman: Dr. Kaliyev G. K. , Jüri: Dr. Omarbekov, S., Kandidat Beysenbayeva Z., Rusça, **Жексембаева, Галия Еркиновна**. Словообразовательные функции заимствованных слов в казахском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1992.

• **Jirkova, Rimma Romanovna**, Kolıma Yakutlarının Konuşma Dili: Strukturu, Semantiği, İntonasyonu (Dil Laboratuarı İncelemesi), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, Sibirya Bölümü, Yakutistan Dil, Edebiyat ve Tarih Enstitüsü, Yakutsk (Rusya) 1992, Danışman: Prof. Dr. Dyaçkovskiy, N. D., Kandidat Alekseyev, İ. Ye., Jüri: Dr. Cunisbekov, A. D., Kandidat Kornilova, O. S., Rusça, **Жиркова, Римма Романовна**, Разговорная речь колымских якутов: Структура, семантика, интонация: (Экспериментально – лингвистическое исследование): дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Якутск, 1992.

• **Jurtubayev, Hisa Çipayeviç**, Karaçay Balkar Antraponimlerinin Leksik Varlığı ve Semantik Tipleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Berbekov Adına Kabardin – Balkar Devlet Üniversitesi, Naçık (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Ulakov, M. Z., Jüri: Prof. Dr. Kokov, C. N., Doç. Dr. Harçayeva, T. H., Rusça, 173 s. **Джуртубаев, Хиса Чипаевич**, Лексический состав и семантические типы карачаево-балкарских антропонимов: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Нальчик, 2004. 173 с.

• **Kaljanova, Altınay Kencemuratovna**, Emotiv ve Koloristik Leksikanın Uyumunun Psikolengüistik Özellikleri (Rus ve Kazak Dilleri Metin Örneklerinde) Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, Dil Bilimi Enstitüsü, Moskova (Rusya) 2004; Danışman: Prof. Dr. Sorokin, Yu. A., Jüri: Prof. Dr. Mygkova, Ye. Yu., Kandidat Perfilyeva, S. Yu., Rusça, 231 s. **Калжанова, Алтынай Кенжемуратовна**. Психолингвистические аспекты соотносности эмотивной и колористической лексики: На материале русского и казахского языков: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.19 Москва, 2004. 231 с. ил.

• **Kamaletdinova, Gakila Aryafetdinovna**, Hadis Tercümesi Prensipleri ve Lengüistik Özellikleri (R. Fahretdin,'in Cevamiü'l-Kelim Şerhi Üzerinde), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan (Rusya) 2000; Danışman: Prof. Dr. Zaynullin, G. G. , Jüri: Dr. Kurbatov, H. R, Doç. Dr. Mannarova, A. H., Rusça **Камалетдинова, Гакиля Аряфетдиновна**. Принципы перевода хадисов и их лингвистические особенности: На материале "Джавамигуль-Калим шархе" Р. Фахретдина: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Казань, 2000.

• **Kamaletdinova, Zulfiya Salihyanovna**, Rusya Fedarasyonu Tomsk Bölgesi Türk Tatar Coğrafya Terminolojisi ve Toponomisi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan (Rusya) 1997, Danışman: Prof. Dr. Tumaşeva, D. G., Jüri: Prof. Dr. Yusupov, R. A., Kandidat Bayazitova, F. S., Rusça, 182 s. **Камалетдинова, Зулфия Салихановна**, Тюрко – татарская географическая терминология и топонимия Томской области РФ: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Казань, 1997. 182 с.

• **Kara-Ool, Lyubov Salçakovna**, Tuva Dilindeki Akrabalık Terimleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Tuva Devlet Üniversitesi, (Rusya) 2004 Tezin Savunulduğu yer: Rusya Bilimler akademisi, Dil Bilimi Enstitüsü, Moskova (Rusya) 2004; Danışman: Prof. Dr. Kormuşin, İ. V., Jüri: Dr. Burukin, A. A., Kandidat Normanskaya, Yu.

V., Rusça, 199 s. **Kara-Ool, Любовь Салчаковна**, Термины родства и свойства в тувинском языке: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Кызыл, 2003. 199 с.

• **Karçayeva, Halimat Jekeryayevna**, Karaçay – Balkar Dilinde Basit Cümlelerin Yapımı ve Semantiği, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Berbekov Adına Kabardey – Balkar Devlet Üniversitesi, Nalçık, (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Ahmatov, İ. H. – Prof. Dr. Ketenciye, M. B., Jüri: Prof. Dr. Ulakov, M. Z., Prof. Dr. Kandidat Bulgarova, M. A., Rusça, 178 s. **Karçayeva, Halimat Jekeryayevna**, Структура и семантика простых предложений с облигаторными обстоятельственными распространителями в карачаево-балкарском языке: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Нальчик, 2004. 178 с.

• **Kardaşev, Eldar Nadıroviç**, Çağdaş Kumuk Dilinde Mekan - Hal Eki Sistemi (Türkiye Türkçesi ile Mukayeseli, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Dağıstan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Moğaçkale, (Rusya), 2009, Danışman: Doç. Dr. Gacıyev, E.N., Jüri: Prof. Dr. Abdurahmanova, P. C., Doç. Dr. Batırmurzaeva, U. M., Rusça, 168 s. **Kardaşev, Эльдар Надирович**. Система пространственных падежей современного кумыкского языка: сравнительно с турецким языком: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Махачкала, 2009. 168 с.

• **Karımşakova, Ayşa Talgarovna**, Kırgız Dilindeki Edatların Simantik – Gramatik Fonksiyonları (Mukayeseli), Filoloji Kandidatlık tezi, Bilimler Akademisi, Almatı (Kazakistan) 1992, Yapıldığı yer: Pedagoji Üniversitesi, Bişkek (Kırgızistan) Danışman: Dr. Sartbayev, K. K. - Dr. Esenov, K. M.; Jüri: Prof. Dr. Konırov, T., Doç. Dr. Nuruyev, T.; Rusça, **Karımşakova, Айша Талгаровна**. Семантико-грамматические функции частиц в кыргызском языке (в сравнительном плане): дис. кандидата филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1992.

• **Karibayeva, Aziza Utegenovna**, Karakalpak Dilinde Spor Terimlerinin Oluşumu ve Gelişimi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Özbekistan Bilimler Akademisi N. Davkarayev adına Tarih, Dil ve Edebiyat Enstitüsü, Taşkent, (Özbekistan) 1991, Tezin Savunulduğu yer: Kazakistan Bilimler Akademisi Dil Bilimi Enstitüsü, Almatı (Kazakistan) 1991; Danışman: Prof. Dr. Dospanov, U. D. - kandidat Aytbayev U. A., Jüri: Prof. Dr. Sarıbayev, Ş. Ş., Kandidat Semyatova G., Rusça, **Karıbaeva, Aziza Utegenovna**. Становление и развитие спортивных терминов в каракалпакском языке: дис. кандидата филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1991.

• **Karimova, Rimma Hatıpovna**, Akıba Olmayan Dillerin Paremiolojisinde “iş/tembellik” Konsepti (Alman – İngiliz – Rus – Başkurt ve Tatar Dilleri Örneğinde), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Başkurt Devlet Üniversitesi, Ufa (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Gataullin, R. G., Jüri: Prof. Dr. Nuhov, S. J., Prof. Dr. Zaymullin, M. V., Rusça, 199 s., **Karimova, Римма Хатиповна**, Концепт "труд/лень" в паремиологии неродственных языков: На примере немецкого, английского, русского, башкирского и татарского языков: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Уфа, 2004. 199 с.

• **Kasabekova, Kalamkas Kasabekovna**, Tek Heceli Fiil Köklerinin Semantik Strukturu, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Abay Adındaki Kazak Devlet Pedagoji Üniversitesi, Almatı, (Kazakistan) 1992, Danışman: Prof. Dr. Oralbayeva, N. O., Jüri: Dr. Kajibekov, E. Z., Dr. Şayahmetova, M. Ş., Rusça, **Kasabekova, Kalamkas Kasabekovna**,

Семантическая структура непереходных односложных корневых глаголов: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1992.

• **Kasımova, Balhiya**, Çağdaş Kazak Dilinde Birleşik Fiiller, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Abay Adına Kazakistan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Almatı (Kazakistan) 1992, Danışman: Prof. Dr. Oralbayev, N. O., Jüri: Dr. Kalıbayeva, A. K., Kandidat Baltabayeva, J. K., Rusça, **Касымова, Балхия**. Сложные глаголы в современном казахском языке: дис. кандидата филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1992.

• **Kaskarakova, Zinayda Yefremovna**, Hakas Dilinde Cinaslar, Filoloji Kandidatlık tezi, Tezin Yapıldığı Yer: Hakas Devlet Üniversitesi, Abakan (Rusya), 2005, Tezin Savunulduğu Yer: Rusya Bilimler Akademisi, Dil Bilimler Enstitüsü, Moskova (Rusya) 2005, Danışman: Prof. Dr. Karpov, V. G. – Dıbo, A.L., Jüri.; Prof. Dr. Musayev, K. M., Kandidat Kırılov, S. A., Rusça, 171 s. **Каскаракова, Зинаида Ефремовна**. Омонимы в хакасском языке: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Abakan, 2005.171 c.

• **Kayırov, Sulayman Turduyeviç**, “Er – Töştük” Destanının Edebi Tasfirleri (Kırgız ve Diğer Türk Dilli Versiyonlar Materyallerinde), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: SSCB Bilimler Akademisi, Gorki Adına Dünya Edebiyatları Enstitüsü, Moskova, (Rusya) 1984, Danışman: Dr. Koroglu, H. G., Jüri: ?, Rusça, 169 s. **Кайыпов, Сулайман Турдуевич**. Художественно-изобразительные средства эпоса "Эр Төштүк" (на материале киргизской и других тюркоязычных версий): диссертация ... кандидата филологических наук: 10.01.09 Москва, 1984. 169 с. Ил

• **Kaytukova, Yelena Grigoryevna**, Türkçe İktisad Terminolojisinin Oluşum Usulleri ve Gelişim Yolları (1960 – 1990 Yılları), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Moskova Devlet Lügistik Üniversitesi, Moskova, (Rusya), 2007, Danışman: Prof. Dr. Melikov, T. D., Jüri: Prof. Dr. Şeka, Yu. V., Doç. Dr. Ştanov, A. V., Rusça, 267 s. **Кайтукова, Елена Григорьевна**. Способы образования и пути развития турецкой экономической терминологии: 60-90 гг. XX в.: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.22 Москва, 2007. 267 с.

• **Keçil-ool, Saida Vladimirovna**, Tuva Dilinin Ağızlar Sisteminde Sut-Hol Ağzı Konsonantizminin Tipolojik Spesifiği, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Novosibirsk Devlet Üniversitesi, Novosibirsk (Rusya) 2004, Tezin Savunulduğu Yer: Rusya Bilimler Akademisi, Sibirya Şubesi, Filoloji Enstitüsü, Novosibirsk, (Rusya), 2004, Danışman: Dr. Selyutina, İ. Ya., Jüri: Dr. Biçeldey, K. A., Doç. Dr. Kışımova, G. V., Rusça, 336 s. **Кечил-Оол, Саида Владимировна**. Типологическая специфика консонантизма сут-хольского говора в системе говоров и диалектов тувинского языка: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Новосибирск, 2004. 336 с.

• **Kızlasov, Artyom Samuiloviç**, Hakas Dilinde Tek Heceli Kökler, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Hakas Dil, Edebiyat ve Tarih İlmi Araştırma Enstitüsü, Abakan, (Rusya) 1998, Tezin Savunulduğu Yer: Kazakistan Cumhuriyeti Milli Bilimler Akademisi, Baytursinov Adına Dil Enstitüsü, Almatı, (Kazakistan), 1998, Danışman: Prof. Dr. Kaydar, A. T., Jüri: Dr. Mankeyeva, J. A., Kandidat Dıyhanova, Ç. K., Rusça, **Кызласов, Артём Самуилович**. Односложные корни и основы в хакасском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алматы, 1998.

• **Kıştikova Lyubov Hizirovna**, , Türk Dillerindeki Zarfların Söz Yapımındaki Potansiyeli, Filoloji Kandidatlık tezi, Kabardin – Balkar H. M. Barbekova Adına Devlet Üniversitesi, Nalçık (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Guzeyev, J. M., Jüri: Prof. Dr. Gelyayeva, A. İ., Kandidat Нарыева S. M., Rusça, 184 s. **Киштикova, Любовь Хизировна**. Словообразовательный потенциал наречия в тюркских языках: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Нальчик, 2004. 184 с. ил.

• **Koblanova, Auman**, Kazak Söz Etiketi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazakistan Cumhuriyeti Devlet Bilimler Akademisi Dil Bilimi Enstitüsü, Almatı (Kazakistan) 1993; Danışman: Prof. Dr. Sızdıkova, R. G, Jüri: Prof. Dr. Sarıbayev, I. I., Doç. Dr. Şalabayev, B., Kazak Türkçesi, **Кобланова, Айман**. Казахский речевой этикет: дис. кандидата филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1993.

• **Kolesnikova, Anna Valeryevna**, Altay Dilinde Ekler Yoluyla Fiil Türetme (Eski Türk Diliyle Mukayeseli), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, Sibirya Şubesi, Filoloji Enstitüsü, Novosibirsk, (Rusya), 2004, Danışman: Prof. Dr. Çeremisina, M. İ., Jüri: Prof. Dr. Tıbıkova, A. T, Kandidat Almadakova, N. D., Rusça, 243 s. **Колесникова, Анна Валерьевна**. Аффиксальное глаголообразование в алтайском языке: В сопоставлении с древнетюркским языком: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Новосибирск, 2004. 243 с. ил.

• **Konratbayev, Tımsıbeg Auelbekoviç**, A. Konratbayev'in Çalışmalarında Türkoloji Sorunları, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazakistan Bilimler Akademisi, Avazov Adına Edebiyat ve Sanat Enstitüsü, Almatı (Kazakistan) 1993, Danışman: Dr. Narınbetov, A. K., Jüri: Prof. Dr. Süyüþalıyev, H. J., Kandidat, Jarmuhamedov, M., Rusça, **Конратбаев, Тынысбек Ауелбекович**. Проблемы тюркологии в исследованиях А. Конратбаева: дис. ... кандидата филологических наук: 10.01.03 Алматы, 1993

• **Korkmazova, Lyalya Manafovna**, Rus Dilinin Türkçeden Kesin Olmayan Kelime Köklerini Alması, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Dağistan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Moħaçkale (Rusya) 2004; Danışman: Prof. Dr. Şotskaya, L. İ., Jüri: Prof. Dr. Zagirov, V. M., Prof. Dr. Batçayev, A. H., Rusça, 162 s. **Коркмазова, Ляля Манавовна**. Освоение в русском языке тюркизмов с неясными основами: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.01 Махачкала, 2004. 162 с.

• **Kostoçakov, Gennadiy Vasilyeviç**, Şor Antroponimisinin Tarihi Lengüistik İncelemesi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan (Rusya) 1995; Danışman: Prof. Dr. Sattarov, G. F., Jüri: Prof. Dr. Yusupov, F. Yu., Doç. Dr. Mazitova, F. V., Rusça, **Костоçakov, Геннадий Васильевич**. Историко-лингвистическое исследование шорской антропонимии: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Казань, 1995.

• **Kovalev, Petr Aleksandroviç**, Rus Edebiyatının Türk Dilli Şiir Kalıplarını Kendileştirmesi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Abay Adına Kazak Devlet Pedagoji Üniversitesi, Almatı (Kazakistan) 1991, Tezin Savunulduğu yer: Özbekistan Bilimler Akademisi, Edebiyat Enstitüsü, Taşkent (Özbekistan) 1991, Danışman: Prof. Dr. Jovtis, A. L., Jüri: Prof. Dr. Sarımsakov, B. İ., Doç. Dr. Cuanışpekov, N. O, Rusça, **Ковалев, Петр Александрович**, Освоение стихотворных форм тюркоязычной поэзии в русской литературе: дис. ... кандидата филологических наук: 10.01.02; 10.01.01 Ташкент, 1991.

• **Kuliyeva, Huraman Veyselkızı**, Rus Dilinden Azerbaycan Türkçesine Kalkalama Usulleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Nesimi Adına Azerbaycan Bilimler Akademisi, Baku(Azerbaycan) 1990; Danışman: Prof. Dr. Orucev, A. A. – Dr. Yusifov, M. İ., Jüri: Dr. Magerramova, R. C., Kandidat Hudiyev, N. M., Rusça **Кулиева, Хураман Вейсал кызы**. Способы калькирования с русского языка на азербайджанский: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Баку 1990.

• **Kurbanova, Fidan Afatkızı**, Yakın Akraba Türk Dillerinde Antroponimlerin Lingüistik Özellikleri (Oğuz Grubu), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Azerbaycan Devlet Diller Enstitüsü, Baku (Azerbaycan) 1998, Tezin Savunulduğu Yer: Rasulzade Adına Baku Devlet Üniversitesi, Baku, (Azerbaycan), 1998, Danışman: Prof. Dr. Abdullayev, K. M., Jüri: Prof. Dr. Mollazade, S. M., Dr. Maşadiyev, G. M., Rusça, **Курбанова, Фидан Афат кызы**. Лингвистические особенности антропонимов в близких родственных тюркских языках (Огузская подгруппа языков): автореферат дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Баку, 1998.

• **Kurboniyazov, Gulmurza Alambergenoviç**, Çağdaş Özbek ve Karakalpak Dillerindeki Halet (Durum Bildirici) Sıfatlarda Çok Manalılık (Özbek Türkçesindeki “kattik” ve Karakalpak Türkçesindeki “katti” Sıfatları Örneğinde), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Nukus Devlet Pedagoji Üniversitesi, Nukus, (Özbekistan) 1996; Tezin Savunulduğu Yer: Özbekistan Cumhuriyeti Fenler Akademisi, Elyazmalar Enstitüsü, Taşkent (Özbekistan) 1996, Danışman: Prof. Dr. Rahmatullayev, Ş. U., Jüri: Dr. Dadaboyev, H., İlim Namzedi, Kalenderov, M., Özbek Türkçesi. **Курбониязов, Гулмурза Аламбергенович**, Многочисленность прилагательных состояния в современных узбекском и каракалпакском литературных языках: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Ташкент, 1996.

• **Kusimova, Gülbanu**, Kazak Destanlarında Deyimler, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Abay Adına Kazakistan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Almatı (Kazakistan) 1991, Danışman: Dr. Kaliyev, G. K, Jüri: Dr. Abilhasimov, B, Kandidat Şoybekov, R., Rusça. **Кусимова Гулбану**. Фразеологизмы в Казахском эпосе: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1991.

• **Kuzmina, Halisa Hatipovna**, XIII. Asır Eseri Kul Gali'nin “Kıssa-i Yusuf”unun Leksik Semantik ve Stilistik Özellikleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan, (Rusya), 1998, Danışman: Prof. Dr. Hakov, V. K., Jüri: Prof. Dr. Ganiyev, F. A., Prof. Dr. Hakimzyanov, F.S., Rusça, **Кузьмина, Халиса Хатиповна**. Лексико-семантические и стилистические особенности поэмы XIII в. "Кысса-и Йусуф" Кул Гали: автореферат дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Казань, 1998.

• **Lasunova Naylya Azamatovna**, Güney-Doğu Başkurtistan'ın Oronimisi (Linguistik analiz), Filoloji Kandidatlık tezi, Tezin Yapıldığı Yer: Sterlitamak Devlet Pedagoji Akademisi, Sterlitamak (Rusya) 2004, Tezin Savunulduğu Yer: Başkurt Devlet Üniversitesi Ufa (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. İşbayev, K. G., Jüri.; Prof. Dr. İşberdin, E. F., Doç. Dr. Dilmuhametov, M. İ., Rusça, 174 s. **Ласынова, Найля Азаматовна**. Оронимия Юго-Восточного Башкортостана: Лингвистический анализ: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Уфа, 2004. 174 с.

• **Latbova, Rida Marsovna**, XIX. Yüzyılın Sonu XX. Yüzyılın Başına Ait Yazılı Kaynaklar ve Onların Başkurt Edebi Dilinin Oluşmasına Etkisi (Rus ve Latin Alfabesindeki

Kaynaklara Göre), Filoloji Kandidatlık tezi, Hazırlanan yer: Rusya Bilimler akademisi Ufa Bilim Merkezi Ufa (Rusya) 2005, Savunulan Yer: Başkurt Devlet Üniversitesi, Ufa (Rusya) 2005, Danışman: Prof. Dr. Uraksin, Z. G., Jüri: Prof. Dr. Galyautdinov, İ. G., Doç. Dr. İskujina, F. S, Rusça, 240 s. **Латыпова, Рида Марсовна**. Письменные источники конца XIX - начала XX веков и их влияние на формирование башкирского литературного языка: На основе русской и латинской график: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Уфа, 2005. 240 с.

- **Latipova, Alfinur İsmayilovna**, Çağdaş Tatar Dilinin Alış – Veriş Alanında Kullanımı, Filoloji Kandidat Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan, (Rusya) 2003, Danışman: Prof. Dr. Nakov, V. H., Jüri: Prof. Dr. Nizamov, İ. M., Kandidat Maksimov N. V., Rusça, **Латыпова, Альфинур Исмагиловна**. Функционирование современного татарского языка в потребительской сфере: подязык информации для потребителя: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Казань, 2003. 327 с. Ил

- **Latipova, Rasima Arsenovna**, İngiliz ve Başkurt Paremiolojisi Işığında Söylem Normları, Filoloji Kandidat Tezi, Tezi yaptıran: Başkurt Devlet Pedagoji Üniversitesi, Ufa (Rusya), 2003, Tezin Savunulduğu Yer: Başkurt Devlet Üniversitesi, Ufa (Rusya) 2003, Danışman: Prof. Dr. Nuhov, S. J. – Prof. Dr. Sençin, Yu. V. Jüri: Prof. Dr. Uraksin, Z. G., Prof. Dr. Fatihova, L. A., Rusça, **Латыпова, Расима Арсеновна**. Нормы речевого поведения в зеркале английской и башкирской паремиологии: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.04, 10.02.20 Уфа, 2003. 224 с.

- **Lebedev, Eduard Yevgenyeviç**, Çuvaş ve Türk Dillerindeki Bileşik Analitik Fiil Formlarının Anlamları, Filoloji Kandidat Tezi, Tezi yaptıran: Ulyanov Adına Çuvaş Devlet Üniversitesi, Çeboksarı, (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Gubanov, A. R., Jüri: Prof. Dr. Sergeev, L. P., Kandidat Degtyarev, G. A., Rusça, 207 s. **Лебедев, Эдуард Евгеньевич**. Акционсартовые значения сложновербальных аналитических форм в чувашском и турецком языках: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Чебоксары, 2004: 207 с.

- **Lizunova, Rayhan Daniyalovna**, Hareket Bildiren Fiillerle Yapılmış Analitik Söz Gruplarının Semantiği (Tatar ve Diğer Türk Lehçeleri Örneğinde), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan (Rusya) 1991, Tezin Savunulduğu yer: Kazakistan Bilimler Akademisi Dil Bilimi Enstitüsü, Almatı (Kazakistan) 1991; Danışman: Prof. Dr. Tumaşeva, D.G, Jüri: Prof. Dr. Yusupov, F.Yu., Kandidat Tuymebayeva, H.K., Rusça, **Лизунова, Райхан Данияловна**, Семантика аналитических конструкций в глаголами движения (на материале татарского и других тюркских языков): дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1991.

- **Lotrya, Ludmila Valentinovna**, Halkların Hayat Bakış Açılarının Dillerine Yansımada “iyilik – zulüm” Konseptinin Aykırılığı, Filoloji Kandidat Tezi, Tezi yaptıran: Ulyanov Adına Çuvaş Devlet Üniversitesi, Çeboksarı, (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Kornilov, G. Y., Jüri: Prof. Dr. Aminova, A. A., Doç. Dr. Biryukova, L. P., Rusça, 237 s. **Лотря, Людмила Валентиновна**. Концептуальная оппозиция "добро-зло" в этноязыковой картине мира: На материале русского и чувашского языков: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Чебоксары, 2004. 237 с.

• **Lutfullina, Gülnara Firdavisovna**, Fransız ve Tatar Dillerindeki Eylemlerdeki Çok Kezliliğin Bildirilme Usullerinin Mukayeseli analizi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Enerji Üniversitesi, Kazan, (Rusya), 2004, Tezin Savunulduğu yer: Kazan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Kazan, (Rusya), 2004; Danışman: Prof. Dr. Zakamulina, M. N., Jüri: Prof. Dr. Zakiyev, M. Z., Doç. Dr. Makarova, G. A., Rusça, 229 s. **Лутфуллина, Гюльнара Фирдависовна**. Сопоставительный анализ средств выражения способов действия кратности во французском и татарском языках: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Казань, 2004.: 229 с.

• **Madraimov, Hindol Abdumacidoviç**, Ebu Hamid Gazali'nin "Kimya-yı Saadet" Eseri ve Onun Türki Dillere Tercümeleleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Taşkent Devlet Şarkiyat Enstitüsü, Taşkent (Özbekistan) 2000, Danışman: Doç. Dr. Habibullayev, A. Jüri: Dr. Usmanov, O., Doç. Dr. Halilov, L., Rusça, **Мадраимов, Хиндол Абдумаджидович**. "Кимийа-йи са Адат" Абу Хамида Газали и его переводы на тюрки: дис. ... кандидата филологических наук: 10.01.06 Ташкент, 2000.

• **Madyarova, Asiye Mubarakşovna**, Tobol Bölgesi Sibir Tatarlarının Rusça Konuşmalarının Fonetik Özellikleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Tümen Devlet Üniversitesi, Tümen (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Frolov, N. K., Jüri: Prof. Dr. Vaşeyev, R. A., Doç. Dr. Gilfanov, R. T., Rusça, 338 s. **Мадьярова, Асия Мубаракшовна**. Фонетические особенности русской речи сибирских татар Тобольского района в русском диалектном окружении: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.01 Тюмень, 2004. 338 с.

• **Mahiyeva, Lyudmila Hamangireyevna**, Karaçay-Balkar Dili Lingüistik Terminolojisinin Oluşumu ve Gelişimi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kabardey-Balkar Hükümeti Sosyal Araştırmalar Enstitüsü, Rusya Bilimler Akademisi Kabardey-Balkar İlmi Merkezi, Nalçık (Rusya) 2003, Tezin Savunulduğu yer: Kabardey-Balkar Devlet Üniversitesi, Nalçık (Rusya) 2003; Danışman: Prof. Dr. Ahmetov İ. A.- Prof. Dr. Ulakov M. Z., Jüri: Prof. Dr. Ketençiyev M. B., Doç. Dr. Narçayeva T. H., Rusça, 166 s. **Махиева, Людмила Хамангирьевна**, Формирование и развитие лингвистической терминологии карачаево-балкарского языка: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Нальчик, 2003. 166 с.

• **Majitayeva, Şara**, XX. Yüzyılın 20'li – 30'lu Yıllarında Kazak Edebi Dilinin Sosyal, Lingüistik, Karakteristiği (Sürelî Yayın Materyalleri Üzerine), Filoloji Kandidatlık tezi, Bilimler Akademisi, Almatı (Kazakistan) 1992, Danışman: Dr. Adilhasimov, B. A., Jüri: Dr. Janpeisov, E. N.; Doç. Dr. Şalabayev, B.,; Rusça, **Мажитаева, Шара**. Социально лингвистическая характеристика казахского литературного языка 20-30-х годов XX века (по материалам периодической печати): дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1992.

• **Malbakov, Mirzabergen**, Kazak Leksikografisinin Tarihi (XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısı - 1917, Filoloji kandidatlık tezi, Tezi yaptıran: Bilimler Akademisi, Almatı, (Kazakistan) 1992, Danışman: Tomanov, M. T. – Abilhasimov, B. A., Jüri: Dr. Sızdikova, R. G.; Doç. Dr. Şoybekov, R. N., ; Rusça **Малбаков, Мырзаберген**. История казахской лексикографии (2 половина XVIII в. - 1917 г.): дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1992.

• **Manafov, Namaz Rızvan Oghl**, Azerbaycan Dilinin Lehçe ve Ağızlarında Edatlar, Filoloji kandidatlık tezi, Tezi yaptıran: Bilimler Akademisi, Baku (Azerbaycan) 1995,

Danışman: Prof. Dr. Kaydarov, E. T., Jüri: Dr. Janpeyisov, E. N.; Doç. Dr. Şoybekov, R., Kazak Türkçesi. **Манафов, Намаз Ризван оглы.** Служебные части речи в диалектах и говорах азербайджанского языка: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Баку, 1995.

• **Mansurova, Oksana Yuryevna,** İngiliz Rus ve Türk Dilleri Örneğinde Çok Dilli Elektronik Çeviri Sisteminde Mekan Anlamını Verme Neticeleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Devlet Sosyalbilimler Üniversitesi, Moskova, (Rusya), 2006, Danışman: Dr. Leontyeva, N. N., Jüri: Prof. Dr. Şeka, Yu. V., Doç. Dr. Muravenko, Y. V., Rusça, 160 s. **Мансурова, Оксана Юрьевна.** Представление и передача пространственных отношений в многоязычной системе машинного перевода: на материале английского, русского и турецкого языков: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.22, 10.02.21 Москва, 2006. 160 с. ил.

• **Maralbayeva, Saule Musayevna,** Kazak Dilinde Hareketin Süreci Semantiği ve Onun Bildirim Usulleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazakistan Bilimler akademisi, Dil Bilimi Enstitüsü, Almatı, (Kazakistan) 1991, Tezin Savunulduğu Yer: Abay Adına Kazak Devlet Pedagoji Üniversitesi, Almatı (Kazakistan) 1991, Danışman: Prof. Dr. Oralbayeva, N. O., Jüri: Prof. Dr. Orazov, M. , Kandidat Baltabayeva, J. Rusça **Маралбаева, Сауле Мусаевна.** Семантика процессности действия и способы ее выражения в казахском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1991.

• **Marazıkov, Turusbek Sedakmatoviç,** Kırgız Dilinde Metinleri Bir Yapıya Getirme Usulleri, Filoloji Kandidatlık tezi, Tezi yaptıran: Kırgızistan Bilimler Akademisi, Bişkek (Kırgızistan) 1996, Danışman: Doç. Dr. Musayev, S. J, Jüri: Dr. Toyçubekova, B. T., Kandidat İbragimov S. İ., Kırgız Türkçesi, **Маразыков, Турусбек Сейдакматович.** Текстобразующие средства кыргызского языка: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Бишкек, 1996

• **Mardanov, Dina Marsovn,** İngiliz ve Türk Dillerindeki Zoonimler Bulunan Deyimlerin Mukayeseli Analizi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Kazan, (Rusya), 1997; Danışman: Doç. Dr. Sadıkova, A. G., ?, Rusça, 283 s. **Марданова, Дина Марсовна,** Сопоставительный анализ фразеологических зоонимов в английском и турецком языках: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Казань, 1997. 283 с.

• **Medvedeva, Marina Alekseyevna,** Hakas Edebi Dilinin Oluşma Problemleri ve Onun Normları, Filoloji Kandidatlık tezi, Tezi yaptıran: N. F. Katanov Adına Hakas Devlet Üniversitesi, Abakan (Rusya) 2005, Savunulan Yer: Bilimler akademisi, Dil Bilimleri Enstitüsü, Moskova (Rusya) 2005, Danışman: Prof. Dr. Karpov, V.G., Prof. Dr. Nastov, D. M., Juri.; Prof. Dr. Grunina, E.A, Kandidat Donitze, G. İ., Rusça, 188 s. **Медведева, Марина Алексеевна.** Проблемы формирования хакасского литературного языка и его нормы: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Абакан, 2004. 188 с. ил.

• **Miftahutdinova, Liliya Tagirovna,** İngiliz ve Türk Dillerinde Sıfatlarla Yapılan Deyimlerin Mukayeseli Analizi, Filoloji Kandidatlık tezi, Hazırlanan Yer: Kazan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Kazan (Rusya) 2003, Savunulduğu yer: İ. N. Ulyanov Adındaki Çuvaş Devlet Üniversitesi, Çeboksarı (Rusya) 2003, Danışman: Prof. Dr. Gatiatullina, Z. Z., Juri.; Doç. Dr. Habibullina, E. H., Doç. Dr. Lankina, N. A., Rusça, 432 s

Мифтахутдинова, Лилия Тагировна. Сопоставительный анализ фразеологических единиц с компонентом-прилагательным в английском и турецком языках: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Казань, 2003. 432 с. ил.

• **Minnullin, Farit Gilmulloviç,** Tatar Dilinde Filler ve Onların Sözlüklerde Sistemleştirilmesi, Filoloji Kandidatlık tezi, Hazırlanan Yer: Tataristan Bilimler Akademisi, G. İbragimov Adındaki Dil Edebiyat ve Sanat Enstitüsü, Kazan (Rusya) 2003, Savunulan yer: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan (Rusya) 2003, Danışman: Prof. Dr. Ganiyev, F. A., Juri.; Prof. Dr. Yusupov, F. Yu., Kandidat Kadirova, E. H., Rusça, 213 s. **Миннуллин, Фарит Гилмуллович.** Глаголы татарского языка и их лексикографирование: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Казань, 2003. 213 с.

• **Mirsayetova, Laysan Anvarovna,** Tatar Dilinin (Rus Diliyle Karşılaştırmalı) Deyimlerle İfade Ettiği Dünya Görüşünde İnsan, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Başkurt Devlet Pedagoji Üniversitesi, Ufa (Rusya) 2004., Tezin Savunulduğu Yer: Başkurt Devlet Üniversitesi, Ufa, (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Hayrullina, R. H., Jüri: Prof. Dr. Şayhulov, A. G., Doç. Dr. Timirhanov, V. R., Rusça, 165 s. **Мирсаева, Лайсан Анваровна,** Образ человека во фразеологической картине мира в татарском и русском языках: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Уфа, 2004. 165 с.

• **Mokayeva, İrina Ramazovna,** Dille İfade Edilen Dünya Görüşünde Ahlak Konsepti (Rus ve Karaçay – Balkar Örneklerinde), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Berbekov Adına Kabardin – Balkar Devlet Üniversitesi, Nalçık (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Bijeve, Z. H., Jüri: Prof. Dr. Ketençiyev, M. B., Kandidat Kumikova, D. M., Rusça, 155 s. **Мокаева, Ирина Рамазановна,** Этические концепты в языковой картине мира: На материале русского и карачаево-балкарского языков: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.19 Нальчик, 2004. 155 с.

• **Mugtasimova, Gülnaz Rinatovna,** Tatar Atasözlerinin Leksikası (Arkaik Kelimeler, Ağızlarda Kullanılan Kelimeler ve Rus - Avrupa Dillerinden Alıntılar), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Safiyullina, F. S., Jüri: Prof. Dr. Yusupov, R. A., Doç. Dr. Muhiyarova, R. H., Rusça, 187 s. **Мугтасимова, Гульназ Ринатовна,** Лексика татарских народных пословиц: Устаревшая лексика, диалектизмы и русско-европейские заимствования: диссертация кандидата филологических наук: 10.02.02 Казань, 2004. 187 с.

• **Muhamadaliyev, Hislathon Matlaboviç,** “Gıyasü'l-Lügat” ve Ondaki Türki Tabaka, Filoloji Kandidatlık tezi, Tezi Yaptıran: Taşkent Pedagoji Üniversitesi, Taşkent (Özbekistan) 1998, Tezin Savunulduğu Yer: Özbekistan Cumhuriyeti Fenler Akademisi, Elyazmalar Enstitüsü, Taşkent (Özbekistan) 1998, Danışman: Prof. Dr. Rasulov, R., Juri.; Akademik. Dr. Rustamov, A., Kandidat Hamidov, Z., Özbek Türkçesi, **Махамдалиев, Хислатхон Матлабович.** «Гиес-ул-лугот» и его тюркский пласт: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Ташкент, 1998.

• **Muhametov, İdar Rinatoviç,** Tatar – Türk Edebi Bağları Işığında Muhammed Çelebi'nin “Muhammediye” Kitabı, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan, (Rusya), 2006, Danışman: Prof. Dr. Minnegulov, H. Yu., Jüri: Prof. Dr. Hisamov, N. Ş., Doç. Dr. Şafigullina, R.F., Tatar Türkçesi, 168 s. **Мухаметов, Ильдар**

Ринатович. Книга Мухаммеда Челеби "Мухаммадия" в контексте татарско-турецких литературных взаимосвязей: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.01.02 Казань, 2006. 168 с.

• **Muratova, Gulnar Amuarbekovna,** Kazak Edebi Söylemlerinde Okkazonal Kelimeler, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Abay Adına Kazak Devlet Pedagoji Üniversitesi, Almatı (Kazakistan) 1991, Tezin Savunulduğu Yer: Kazakistan Bilimler Akademisi, Baytursunov Adına Dil Bilimi enstitüsü, Almatı (Kazakistan) 1991, Danışman: Prof. Dr. Sızdkova, R. G., Jüri: Prof. Dr. Sarıbayev, Ş. Ş. Kandidat Aygabılov, A., Rusça, **Муратова, Гульнар Ануарбековна,** Окказиональные слова в казахской художественной речи: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06. Алма-Ата, 1991.

• **Musayev, Davud Nabiyeviç,** Kumuk ve Rus Dillerindeki Sıfatların Tipolojik Özellikleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Dağıstan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Moħaçkale, (Rusya) 2005, Danışman: Prof. Dr. Kerimov, İ. A., Jüri: Prof. Dr. Kadıracıyev, K. S., Doç. Dr. Suleymanova, A. M., Rusça, 133 s. **Мусаев, Давуд Набиевич,** Типологические особенности имен прилагательных в кумыкском и русском языках: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Махачкала, 2005, 133 с.

• **Napolnova, Yelena Markovna,** XIII. – XIV. Asır Türk Edebi Dili Tarihi (Başlangıç), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler akademisi, Dil Bilimi Enstitüsü, Moskova (Rusya) 1995, Jüri: Prof. Dr. Gurunina, E. A., Doç. Dr. Orlov, S. A., Rusça, **Напольнова, Елена Марковна,** История турецкого литературного языка XIII-XIV вв.: Начальный период: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Москва, 1995.

• **Nasilov, Dimitriy Mihayloviç,** Türk Aspektolojisinin Sorunları: Aksiyonallik, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Bilimler Akademisi, Dil Bilimleri Enstitüsü Leningrad Şubesi, Leningrad (Rusya) 1989, Tezin Savunulduğu Yer: Bilimler Akademisi, Dil Bilimi Enstitüsü, Moskova (Rusya) 1989, Jüri: Prof. Dr. Gurunina, E. A., Prof. Dr. Ganiyev, F. A., Prof. Dr. Tihonov, A. N., Rusça, 207 s. **Насилов, Дмитрий Михайлович.** Проблемы тюркской аспектологии: акциональность: научный доклад дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Москва, 1989, 207 с.

• **Nazarova, Gulnisa Şavketovna,** Çağdaş Uygur Dilinde Şifalı Bitkilerin Adları, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazakistan Cumhuriyeti Devlet Bilimler Akademisi, Uyguroloji Enstitüsü, Almatı (Kazakistan) 1992, Danışman: Prof. Dr. Sadvakasov, G. S. – Akademik Dr. Kaydarov, A. T. , Jüri: Prof. Dr. Sarıbayev, Ş. Ş., Kandidat Samaldinov, O., Rusça, **Назарова, Гульниса Шавкетовна.,** Названия лекарственных растений в современном уйгурском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алматы, 1992.

• **Nazbiyev, Jaksikeldi,** Kazak Dilinde Hecede Ünlü Uyumu (Fonetik Laboratuvar Çalışması), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazakistan Bilimler akademisi Dil Bilimi Enstitüsü, Almatı (Kazakistan) 1992, Danışman: Dr. Cunisbekov, A., Jüri: Dr. Nurmaganbetov, A., Doç. Dr. Abuov, Ye., Rusça **Назбиев, Хаксыкелды.** Сингармонизм слога в казахском языке (экспериментально-фонетическое исследование): дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1992.

• **Nemirovskaya, Anna Valentinovna,** Türk Dilli Kültürel Metinlerde Metafor: Çevirilere Bütünsel Geçiş, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Sibirya Federal

Üniversitesi, Krasnoyarsk (Rusya) 2007, Tezin Savunulduğu Yer: İrgutsk Devlet Dilcilik Üniversitesi, İrgutsk (Rusya) 2007, Danışman: Doç. Dr. Razumovskya, V. A., Jüri: Prof. Dr. Pimenov, E. A., Doç. Dr. Telitsin, N. N., Rusça

• **Nikiforova, Janna Babasanovna**, Buryat ve Türk Dillerindeki Söz Yapımı Sisteminin Mukayeseli Tipolojik İncelemesi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Buryat Devlet Üniversitesi, Ulan - Ude, (Rusya), 20068; Tezin Savunulduğu Yer: Kalmık Devlet Üniversitesi, Elista, (Rusya), 2008, Danışman: Prof. Dr. Trofimova, S. M., Jüri: Prof. Dr. Suseyeva, D.A., Kandidat Bukulova, M. G., Rusça, 160 s. **Никифорова, Жанна Бабасановна**, Сопоставительно-типологическое исследование словообразовательных систем бурятского и турецкого языков: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.22. Улан-Удэ, 2008. 160 с.

• **Niyazgaliyeva, Agilaş Alilovna**, Kazak Ağızlarında Rus Leksikası, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazakistan Cumhuriyeti Devlet Bilimler Akademisi, A. Baytursunov Adındaki Dil Bilim Enstitüsü, Almatı (Kazakistan) 1993, Danışman: Prof. Dr. Sarıbayev, Ş. Ş., Jüri: Dr. Omarbekov, S, Kandidat Aytazin, K., Rusça. **Ниязгалиева, Агилаш Адилевна**. Русская лексика в казахских говорах: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1993.

• **Niyazova, Gülsina Mavlyutovna** Sibir Tatar Oykonimlerinin Tipleri ve Yapımı (Tümen Bölgesi Materyallerine Dayalı Olarak) , Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Tümen Devlet Üniversitesi, Tümen (Rusya) 2004, Tezin Savunulduğu yer: Tobolsk Pedagoji Enstitüsü, Tobolsk (Rusya) 2004,; Danışman: Prof. Dr. Alişina, H. Ç., Jüri: Prof. Dr. Şaykulov, A. G., Prof. Dr. Bayazitova, F. S., Rusça, 212 s. **Ниязова, Гульсина Мавлютовна**. Типы и структура ойконимов сибирских татар: На материале Тюменской области: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Тюмень, 2004. 212 с.

• **Niyetbayeva, Kazina Abenovna**, Kazak Soy Adlarının Tarihi Lengüistik Analizi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan (Rusya) 1993, Danışman: Prof. Dr. Sattarov, G. F., Jüri: Prof. Dr. Ganiyev, F. A., Kandidat Mazitova, F. L., Rusça, **Нияетбаева, Казина Абеневна**, Историко-лингвистический анализ казахских фамилий: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Казань, 1993.

• **Novruzova, Svetlana İbragimkızı**, Rusça Öneki Beynelmilel Terimlerin Azerbaycan Türkçesine Aktarma Usulleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Azerbaycan Bilimler Akademisi, Nesimi Adına Dil Enstitüsü, Baku (Azerbaycan) 1990, Danışman: Prof. Dr. Gasimov, M. Ş., Jüri: Prof. Dr. Tagiyev M. T., Kandidat Kerimov, L. G., Rusça, **Новрузова, Светлана Ибрагим кызы**. Способы передачи префиксальных русско-интернациональных терминов на азербайджанский язык: дис. кандидата филологических наук: 10.02.06 Баку, 1990.

• **Nurmahanov, Aristanbek, V. V.** Radloff Eserlerindeki Türkçe Atasözleri ve Deyimlerin Leksik – Gramatik Yapısı, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazakistan Devlet Dünya Dilleri Üniversitesi, Almatı, (Kazakistan) 1994, Tezin Savunulduğu yer: Kazakistan Bilimler Akademisi, Baytursunov Adına Dil Bilim Enstitüsü, Almatı, (Kazakistan) 1994, Danışman: Doç. Dr. Ahmetov, E. K., Jüri: Prof. Dr. Sayrambayev, T., Kandidat Mukayateva, A., Kazak Türkçesi., **Нурмаханов, Арыстанбек**. О лексико-грамматической структуре тюркских пословиц и поговорок в трудах В.В. Радлова.: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алматы, 1994.

• **Obraztsov, Aleksey Vasilyevič**, Ahmedî'nin "İskender-name"sinin Türkçe Versiyonu, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Leningrad Devlet Üniversitesi, Leningrad (Rusya) 1991; Danışman: Prof. Dr. İvanov S.N , Jüri: Prof. Dr. Maştakova Ye. İ., kandidat Fomkin M. C. Rusça, **Образцов, Алексей Васильевич**. Турецкая версия "Романа об Александре": ("Искендер-наме" Ахмеди): дис. ... кандидата филологических наук: 10.01.06 Ленинград, 1991.

• **Oganova, Yelena Aleksandrovna**, Çağdaş Türk Dramatojisinde Halk Draması Geleneği, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Lomonosova Adına Moskova Devlet Üniversitesi, Asya ve Afrika Ülkeleri Enstitüsü, Moskova, (Rusya), 2003, Danışman: Doç. Dr. Borolina, İ. V., Jüri: ? , Rusça, 186 s. **Оганова, Елена Александровна**. Традиции народной драмы в современной турецкой драматургии: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.01.03 Москва, 2003. 186 с.

• **Omonov, Kudratulla Şaripoviç**, XIV. – XV. Asırlarda Uygur Harfli İmtiyaz Hukukunu Veren Devlet Hüccetlerinin Dil ve Üslup İncelemesi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Özbekistan Fenler Akademisi, Suleymanov Adına El Yazmalar Enstitüsü, Taşkent, (Özbekistan), 1997, Danışman: Dr. Sodikov, K., Jüri: Prof. Dr. Rustamov, A., Doç. Dr. Hamidov, Z., Özbek Türkçesi, **Омонов, Кудратулла Шарипович**. Филолого стилистическое исследование уйгурописьменных государственных жалованных грамот XIV - XV веков: автореферат дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Ташкент, 1997.

• **Ondar, Biçen Kırgısova**, Tuva Hidronimisi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan, (Rusya) 1993, Tezin Savunulduğu yer: Rusya Bilimler Akademisi, Dil Bilimi Enstitüsü, Moskova, (Rusya) 1993; Danışman: Prof. Dr. Sattarov, G. F. – Dr. Kormuşin, İ. V., Jüri: Dr. Kuznetsov, P. İ., Kandidat, İshakova, H. F., Rusça, **Ондар, Бицен Кыргысова**, Гидронимия Тувы: дис... кандидата филологических наук: 10.02.06 Москва, 1993.

• **Ondar, Nelli Mihaylovna**, Tuva Dilindeki Çifte Kelimeler, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Tuva Devlet Üniversitesi, Tezin Savunulduğu yer: Rusya Bilimler Akademisi, Dil Enstitüsü, Moskova, (Rusya) 2004; Danışman: Prof. Dr. Kormuşin, İ. V., Jüri: Prof. Dr. Nasilov, D. M., Kandidat, İshakova, H. F., Rusça, 177 s. **Ондар, Нелли Михайловна**, Парные слова в тувинском языке: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Кызыл, 2004.161 с. Прил. (177с.)

• **Ödemiş, Zeynel**, Güney Sibirya'da Türkçe ve Türk Dillerinde Türkçe – Moğolca Unsurlar, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Buryat Devlet Üniversitesi, (Rusya) 2005; Tezin Savunulduğu yer: Rusya Bilimler Akademisi, Dil Bilimi Enstitüsü, Moskova, (Rusya) 2005, Danışman: Prof. Dr. Rassadin, V. İ., Jüri: Dr. Mudrak, O. A., Kandidat, Gruntov, İ. A., Rusça, 166 s. **Одемиш Зейнел**, Тюрко – монгольские элементы в турецком и тюркских языках Южной Сибири: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Улан-Удэ, 2004. 166 с.

• **Pavlov, Vladimir Vasilyevič**, Türk ve Çuvaş Atasözlerinin Yapısı ve Semantiğinin Mukayeseli Analizi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Ulyanov Adına Çuvaş Devlet Üniversitesi, Çeboksarı, (Rusya), 2004, Danışman: Prof. Dr. Çernov, N. F., Jüri: Prof. Dr. Sergeyev, V. İ., Kandidat Dimitriyev, V. İ., Rusça, 164 s. **Павлов, Владимир Васильевич**, Сравнительно-сопоставительный анализ структуры и семантики

турецких и чувашских пословиц: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20. Чебоксары, 2004. 164 с.

• **Pavlova, İrina Petrovna**, Yakut Dili Evfimizmilerin Leksik Sistemi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Ammasov, M. K. Adına Yakut Devlet Üniversitesi, Yakutsk, (Rusya) 1996, Tezin Savunulduğu Yer; Saha Yakut Cumhuriyeti Bilimler Akademisi Sosyal Araştırmalar Enstitüsü, Danışman: Doç. Dr. Gabışeva, L. L., Jüri: Dr. İvanov, S. A., Kandidat Vasilyev, Yu. İ., Rusça, **Павлова, Ирина Петровна**. Лексическая система эвфемизмов якутского языка: семантика и структура: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Якутск, 1996.

• **Pinigina, Hargılana Vasilyevna**, Yakut ve Rus Dil Anlamı Üzerine Mukayeseli Analiz (Aile Konulu), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, Dil Enstitüsü, Moskova, (Rusya), 2004, Danışman: Prof. Dr. Tarasov, Ye. F., Jüri: Prof. Dr. Pyurbeyev, G. Ts., Doç. Dr. Markovina, İ. Yu., Rusça, 391 s. **Пинигина, Саргылана Васильевна**, Сопоставительный анализ якутского и русского языкового сознания: Тематическое поле "семья": диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.19 Москва, 2004. 224 с. ил. Прил. (с.225-391).

• **Popova, Natalya İnnokentyevna**, Yakut Türkçesindeki Sıfat Fiilerin Fonksiyonel Semantik analizi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi Yakutistan Dil, Edebiyat ve Tarih Enstitüsü, Yakutsk (Rusya) 1992, Danışman: Prof. Dr. İvanov, S. N., Jüri: Prof. Dr. Tıbıkova, A.T., kandidat Neustoyev N. N., Rusça, **Попова, Наталья Иннокентьевна**, Функционально-семантический анализ причастий якутского языка: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Якутск, 1992.

• **Porhomovskiy, Mihail Viktoroviç**, Türk Atasözlerinin Dili (Gramatik ve Leksik Bakış Açısı), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Lomonosova Adına Moskova Devlet Üniversitesi, Moskova (Rusya) 2009, Tezin Savunulduğu Yer: Lomonosova Adına Moskova Devlet Üniversitesi, Moskova (Rusya) 2009, Danışman: Şeka, Yu. V., Jüri: Dr. Blagova, G. F, Doç. Dr. Telistin, N. N., Rusça

• **Prmanova, Naaziya Akimbekovna**, Kazakistan'ın Kızılorda Bölgesi'nin Türk Oykonomisinin Tarihi Lengüistik Analizi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan (Rusya) 1997, Danışman: Prof. Dr. Sattarov, G. F., Jüri: Prof. Dr. Garipova, F. G., Kandidat Filkova A. Yu., Rusça, **Прманова, Назия Акимбековна**, Историко-лингвистический анализ тюркской ойкономии Кызылординской области Казахстана: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Казань, 1997.

• **Racabaliyeva, Rahmina Gatemsultanovna**, Türk ve Kumuk Dillerinin Rusça İle Mukayeseli Fonetik Özellikleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Dağıstan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Moğaçkale, (Rusya), 2003, Danışman: Prof. Dr. Kadırov, R. S., Jüri: Prof. Dr. Kerimov, İ. A., Doç. Dr. Batırmurzaeva, U. M., Rusça, 158 s. **Раджабалиева, Рахмина Гатемсултановна**. Фонетические особенности турецкого и кумыкского языков в сопоставлении с русским: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Махачкала, 2003. 158 с.

• **Ragimov, Arif Ragimoglu**, Mahmud Kaşgari'nin Divanu Lügati'türk Eseri ve Azerbaycan Dilinin Leksikası, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Azerbaycan Bilimler akademisi, Nesimi Adına Dil Enstitüsü, Baku, (Azerbaycan) 1985; Danışman: Dr. Magerramova, R. C. Jüri: ?, Rusça, 192 s. **Рагимов, Ариф Рагим оглы**. "Дивану Лугат-

ит-тюрк" Махмуда Кашгари и лексика азербайджанского языка: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Баку, 1985. 192 с.

• **Ragimova, Gülnara Sahib Kızı**, Çağdaş Azerbaycan Dilinde Fiil Çatılarının Sintaksik Semantiği, Filoloji kandidatlık tezi, Tezi Yaptıran: Bilimler Akademisi, Baku(Azerbaycan) 1992, Danışman: Prof. Dr. Mamedov, M. B., Jüri: Prof. Dr. Alekperov, A. G.; Dr. Aliyev, V. G., Rusça. **Рагимова, Гюльнара Сахиб кызы**. Синтаксическая семантика залоговых отношений в современном азербайджанском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Баку, 1992.

• **Risbergenova, Kızdarhan Kurmaşevna**, Güney Kazakistan Eyaleti Toponimlerinin Tarihi Lingüistik analizi (Kuzey Bölgeleri Örnekleriyle), Filoloji kandidatlık tezi, Bilimler Akademisi, Almatı (Kazakistan) 1993, Danışman: Prof. Dr. Canuzakov, T. C., Jüri: Prof. Dr. Sarıbayev, Ş. Ş.; Doç. Dr. Şoybekov, R. N, Rusça. **Рисбергенава, Кыздархан Курмашевна**. Историко-лингвистический анализ топонимов южно-казахстанской области (на материале западных районов): дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алматы, 1993.

• **Sadikova, Rezeda Kamilovna**, Rusya Federasyonu Ulyanov Eyaleti Türk Tatar Toponimlerinin, Tarihi Lengüistik Analizi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan, (Rusya), 2003, Danışman: Prof. Dr. Sattarov, G.F., Jüri: ?, Rusça, 210 s. **Садыкова, Резеда Камилевна**, Историко-лингвистический анализ тюрко-татарской топонимии Ульяновской области Российской Федерации: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Казань, 2003. 210 с.

• **Safaraliyeva, Camila Abbaskızı**, Rus Dilinden Ve Rusça Üzerinden Azerbaycan Türkçesine Terim Alma Prensipleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Azerbaycan Bilimler akademisi, Nesimi Adına Dil Enstitüsü, Baku (Azerbaycan), 1991, Danışman: Prof. Dr. Gasimov, M. M., Jüri: Prof. Dr. Mamedov, M. B., Doç. Dr. Hudiyev, N. M., Rusça, **Сафаралиева, Джамиля Аббас кызы**, Принципы заимствования терминов из русского языка и через его посредство: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Баку, 1991.

• **Safarov, Pirnazar**, Tarihi Gramer Belgelerine Dayalı Çağdaş Özbek Dilindeki Zoonimik Leksikanın Yapımı, Filoloji kandidatlık tezi, Bilimler Akademisi, Moskova (Rusya) 1992, Danışman: Dr. Kormuşin, İ. V., Jüri: Dr. Nasilov, D. M.; Kandidat Şeka, Yu. V., Rusça. **Сафаров, Пирназар**. Формирование зоонимической лексика современного узбекского языка по данным исторической грамматики: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Москва, 1992.

• **Safina, Zarema Miniaminovna**, Renk Adları Geçen Deyimlerin Kognitiv – Leksikografik Tasfiri (İngiliz – Rus ve Başkurt Türkçesi Materyallerinde) Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Başkurt Devlet Üniversitesi, Ufa (Rusya) 2004 Danışman: Prof. Dr. Fatihova, L. A., Jüri: Prof. Dr. Nuhov, S. J., Doç. Dr. Sirayeva, S. N., Rusça, 213 s. **Сафина, Зарема Миниаминовна**. Когнитивно-лексикографическое описание фразеологических единиц со структурно-семантическим компонентом цвета: На материале английского, русского и башкирского языков: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Уфа, 2004. 213 с.

• **Sagidoldagiyn, Gulgayşa**, Kazak- Moğol Toponomik Paralelleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazakistan Bilimler Akademisi, A. Baytursunov Adına Dil Enstitüsü, Almatı (Kazakistan) 1993, Danışman: Dr. Kajıbekov, Ye. Z , Jüri: Dr.

Abdrahmanov, A., Kandidat Konkabayev, K., Rusça **Сағидолдагийн Гулгайша**. Казахско-монгольские топонимические параллели: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1993.

- **Sagitova, Alfiya Galeevna**, Günlük Kullanım Eşya Adlarında Türkçe Kelimeler, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: V. İ. Ulyanov - Lenin Adına Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan (Rusya) 1992, Danışman: Prof. Dr. Yunaleyeva, R. A., Jüri: Prof. Dr. Zdornova, Z. P, Dr. Burganova, L. S., Rusça, 233 s. **Сагитова, Альфия Галеевна**, Тюркизмы в названиях предметов домашнего обихода: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.01 Казань, 1992, 223 с.

- **Sagitova, Alsu Mahmutovna**, Tatar Dilinde Ahşap (Ağaç) Mimarisi Leksikası, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Tataristan Cumhuriyeti Bilimler Akademisi, İbragimov Adına Dil, Edebiyat ve Sanat Enstitüsü, Kazan, (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Ganiyev, F. A., Jüri: Prof. Dr. Yusupov, R. A., Doç. Dr. Galiullina, G. R., Rusça, 245 s. **Сагитова, Алсу Махмутовна**. Лексика деревянной архитектуры в татарском языке: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Казань, 2004. 245 с. ил.

- **Salahova, Ruzilya Raşitovna**, Tatar Dilinde Omonim Ekler, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Tataristan Cumhuriyeti Bilimler Akademisi, İbragimov Adına Dil, Edebiyat ve Sanat Enstitüsü, Kazan, (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Ganiyev, F. A., Jüri: Prof. Dr. Sattarov, G. F., Doç. Dr. Niğmatullof, M. M., Rusça, 283 s. **Салахова, Рузиля Рашитовна**, Омонимичные суффиксы татарского языка: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Казань, 2004. 283 с.

- **Salyahova, Zugura İdrisovna**, Çağdaş Başkurt Dilinde Nezaket Bildirme Yolları, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Başkurt Devlet Üniversitesi, Ufa, (Rusya), 2004, Danışman: Prof. Dr. Zaynullin, M. V., Jüri: Prof. Dr. İşberdin, E. F., Doç. Dr. Kagarmanov, G. G., Rusça, 213 s. **Салыхова, Зугура Идрисовна**. Средства выражения вежливости в современном башкирском языке: диссертация. кандидата филологических наук: 10.02.02 Уфа, 2004. 213 с.

- **Samalova, Bayaru, Borisovna**, Altay Dilinde Entelektüel Çalışmalarını Bildirici Fiiller (Mukayeseli Planda), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Novosibirsk Devlet Üniversitesi, Novosibirsk, (Rusya), 2004, Tezin Savunulduğu yer: Rusya Bilimler Akademisi, Sibirya Şubesi, Filoloji Enstitüsü, Novosibirsk, (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Çeremisina, M. İ., Jüri: Prof. Dr. Lukyanova, N. A., Kandidat D'ayım, N. A., Rusça, 180 s. **Саналова, Байару Борисовна**, Глаголы интеллектуальной деятельности в алтайском языке: В сопоставительном аспекте: диссертация... кандидата филологических наук: 10.02.20 Новосибирск, 2004. 180 с.

- **Samarkina, Nadejda Olegovna**, İngiliz ve Türk Dillerinde “Müzik” Semantik Anlamlı Deyimlerin Yapısında Metafor, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Tatar Devlet Sosyal Bilimler Pedagoji Üniversitesi, Kazan, (Rusya), 2006, Danışman: Prof. Dr. Sadıkova, A. G., Jüri: Prof. Dr. Fattahova, N. N., Kandidat Safiyullina, G.R., Rusça, 212 s. **Самаркина, Надежда Олеговна**. Метафора в формировании фразеологических единиц с компонентом, относящимся к фразеосемантическому полю "Музыка", в английском и турецком языках: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Казань, 2006. 212 с. ил.

- **Samirhanova, Gelnur Raşitovna**, Tatar Edebi Dilinde Çekim Hallerinin Gösterilmesi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Tataristan Cumhuriyeti Bilimler

Akademisi, İbrahimov Adına Dil, Edebiyat ve Sanat Enstitüsü, Kazan, (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Ganiyev, F. A., Jüri: Prof. Dr. Hakimzyanov, F. S., Doç. Dr. Rahimova, A. R., Rusça, 219 s. **Самирханова, Гельнур Рашитовна**, Выражение падежных отношений в татарском литературном языке: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Казань, 2004. 219 с.

• **Sanher, Diana Ferdinandovna**, İngiliz ve Türk Dillerinde Modallik Anlatan Fiillerle Yapılmış Deyimler, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Kazan, (Rusya), 2003, Danışman: Doç. Dr. Muhametdinova, R. G., Jüri: Prof. Dr. Yunalayeva, R. A., Doç. Dr. Hisamova, V. N., Rusça, 192 s. **Санльер, Диана Фердинандовна**. Глагольные фразеологические единицы с компонентом модальности в английском и турецком языках: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Казань, 2003. 192 с.

• **Sarıhanov, Mameddurdi**, Türkmen Dilinde Balıkçılık Leksikleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Türkmenistan SSR Bilimler Akademisi, Aşkabad (SSCB) 1991, Tezin Savunulduğu Yer: Türkmenistan SSR Bilimler Akademisi, Aşkabad (SSCB) 1991, Danışman: Prof. Dr. Çarıyarov, B., Jüri: Dr. Penjiyev, M. P., Kandidat Atayev, K., Rusça

• **Seren Polina Sergeyevna**, Tuva Dilinin Tere-Hol Ağzının Ariel Metodla İncelenmesi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Bilimler Akademisi, Dil Enstitüsü, Moskova, (Rusya) 1992, Danışman: Dr. Tenişev, E. R., Jüri: Dr. Kuznetsov, P. İ., Kandidat İshakova H. F., Rusça, **Серен, Полина Сергеевна**. Тере-Хольский диалект тувинского языка в ареальном освещении: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Москва, 1992.

• **Smagulova Guldarhan Nurgaziyevna**, Kazak Dilindeki Deyimlerin Varyantlaşması, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: El-Farabi Adındaki Kazakistan Devleti Milli Üniversitesi, Almatı, (Kazakistan) 1993 Tezin Savunulduğu yer: Kazakistan Cumhuriyeti Devlet Bilimler Akademisi, A. Baytursunov Adındaki Dil Bilim Enstitüsü, Almatı (Kazakistan) 1993;, Danışman: Akademik Prof. Dr. Kaydarov, A. T. , Jüri: Dr. Siddikova, R. D., Doç. Dr. Orazbayeva, F. Ş., Rusça, **Смагулова, Гулдархан Нургазиевна**. Вариантность фразеологизмов в казахском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алматы, 1993.

• **Sozayev, Azamat Borisoviç**. Rus Ve Karaçay – Balkar Dilleri Fonetik Sisteminin Mukayeseli İncelenmesi Sorunları, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kabardey-Balkar Üniversitesi Nalçik (Rusya) 2003, Tezin Savunulduğu yer: Dağıstan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Moğaçkale (Rusya) 2003; Danışman: Prof. Dr. Guzeyev: J. M., Jüri: Prof. Dr. Abdullayeva A. Z., Prof. Dr. Gadjahmedov N. E., Rusça, 185 s. **Созаев, Азамат Борисович**, Проблемы сопоставительного исследования фонетических систем русского и карачаево-балкарских языков: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Нальчик, 2003. 185 с.

• **Sultanmuradov, Agaragim Magomedoviç**, Kumuk Dilinde Aspektual Mana Bildirmenin Usulleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Dağıstan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Moğaçkale, (Rusya), 1997, Danışman: Prof. Dr. Kerimov, İ. A., Jüri: Prof. Dr. Canibekov, H. S., Doç. Dr. Hangişiyev, D. M., Rusça, **Султанмуратов, Агарагим Магомедович**. Способы выражения аспектуальных значений в кумыкском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06, Махачкала, 1997

• **Sultanov, Kazimurza Gadjiyevič**, Kumık ve İngiliz Dillerindeki Fiilerin Analitik Zaman-Tasvir Formları, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Dağıstan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Moħačkale (Rusya) 2004; Danışman: Prof. Dr. Gadjiamedov, N. E., Jüri: Prof. Dr. Kerimov, İ. A., Kandidat Suleymanova, A. M., Rusça, 148 s. **Султанов, Казимурза Гаджиевич**. Аналитические видовременные формы глагола в кумыкском и английском языках: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Махачкала, 2004. 148 с.

• **Sultanov, Vugar Servazoglu**, Azerbaycan Dilindeki Fiilerin Valentlik Kategorisi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Azerbaycan Bilimler akademisi, Nesimi Adına Dil Enstitüsü, Baku (Azerbaycan), 1992, Danışman: Prof. Dr. Ahundov, A. A., Jüri: Prof. Dr. Mirzaoyev, G. İ., Kuliyev, G. K., Rusça, **Султанов, Вугар Серваз оглу**, Валентностные категории глагола в азербайджанском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Баку, 1992.

• **Suvandii, Nadejda Dariyevna** Tuva Antroponomisi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Tuva Devlet Üniversitesi, (Rusya) 2004, Tezin Savunulduğu yer: Rusya Bilimler akademisi, Dil Bilim Enstitüsü, Moskova (Rusya) 2005; Danışman: Prof. Dr. Tatarintsev, B. İ., Jüri: Prof. Dr. Blagova, G. F., Kandidat Orlova, K. V., Rusça, 191 s. **Сувандии, Надежда Дарьевна**, Тувинская антропонимия: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Москва, 2004. 191 с. Ил

• **Suyargulov, Nurmuhamet Alibayevič**, Kur'an'ın Başkurt Diline Çevirisinin Dil ve Üslup Özellikleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Başkurt Devlet Üniversitesi, Ufa, (Rusya), 2004, Danışman: Prof. Dr. Zaynullin, M. V., Prof. Dr. İşberdin, E. F., Jüri: Prof. Dr. Galyautdinov, İ. G., Doç. Dr. Bulgakov, R. M., Rusça, 243 s. **Суяргулов, Нурмухамет Алибаевич**, Особенности языка и стиля башкирского перевода Корана: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Уфа, 2004. 243 с.

• **Şabanova, Figuma Avazkızı**, Oğuz – Selçuk Abidelerinin Leksikası, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Azerbaycan Bilimler Akademisi, Nesimi Adına Dil Enstitüsü, Baku (Azerbaycan) 1988, Danışman: Prof. Dr. Zeynalov, F. R. , Prof. Dr. Racabov, A. A., Jüri: Prof. Dr. Kagramanov, C. V., kandidat Adilov V.Z. Rusça, **Шабанова, Фигума Аваз кызы**, Лексика огузско-сельджукских памятников: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Баку, 1988.

• **Şaldanova, Alla Aleksandrovna**, Altay Dilinin Altay – Kiji Ağzında Vokalizm (Mukayeseli), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Gorno – Altaysk Devlet Üniversitesi, Gorno – Altaysk, (Rusya) 2003, Tezin Savunulduğu yer: Rusya Bilimler Akademisi, Sibirya Şubesi, Filoloji Enstitüsü, Novosibirsk, (Rusya) 2003, Danışman: Dr. Selyutina, İ. Ya., Jüri: Prof. Dr. Şentsova, İ. V., Kandidat, Urtegeşev, N. S., Rusça, 218 s. **Шалданова, Алла Александровна**. Вокализм диалекта алтай-кижи алтайского языка: В сопоставительном аспекте: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20, Новосибирск, 2003. 218 с. ил.

• **Şarapidenova Alma Temirbulatovna**, Kazak ve Rus Dillerindeki Aspektuallik Sisteminde Başlama, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Abay Adındaki Almatı Devlet Üniversitesi, Almatı (Kazakistan) 1993, (Savunma Kazakça ve Rusça ayrı ayrı yapılmıştır.) Danışman: Prof. Dr. Saykıyev, H. M., Jüri: Prof. Dr. Ablakov, A.A., Doç. Dr. Tezekbayev, M. T., Rusça, **Шарапиденова, Алма Темирбулатовна**. Начинательность

в системе категории аспектуальности казахского и русского языков: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06;10.02.01 Алматы, 1993.

• **Şaripova, Rezeda Yoldızovna**, İngiliz ve Tatar Dillerinin Fraziolojisinde Cins Kategorisi (Eriş ve Dişil İsimli Deyimler Örneğinde), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Kazan (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Sadıkova, L. G., Jüri: Prof. Dr. Arslanov, L. Ş., Doç. Dr. Polkina, G. M., Rusça, 263 s. **Шарипова, Резеда Йолдызовна**, Категория рода во фразеологии английского и татарского языков: На материале фразеологических единиц с компонентом-существительным мужского и женского рода: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Казань, 2004. 263 с. ил.

• **Şayahmetov, Viner Abdulmanoviç**, Başkurt Dilinde İzafe Konstruksionları (Struktur – Semantik Analiz), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Başkurt Devlet Üniversitesi, Ufa (Rusya) 2005, Danışman: Prof. Dr. Zaynullin, M. V., Jüri: Prof. Dr. Tikeyev, D. S., Kandidat Bulgakov, R. M., Rusça, 179 s. **Şаяхметов, Винер Абдильманович**, Изафетные конструкции в башкирском языке: Структурно-семантический анализ: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Уфа, 2005.179 с. ил.

• **Şeriyev, Abdıganı Jeenaliyeviç**, Kırgız Destanı “Manas”ın Dilinde Titulatura, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, Dil Enstitüsü, Moskova, (Rusya), 1992, Danışman: Prof. Dr. Musayev, K. M., Jüri: Prof. Dr. Kuznetsov, P. İ., Doç. Dr. Orlov., S. A., Rusça, **Шериев, Абдыганы Жээналиевич**. Титулатура в языке Киргизского эпоса "Манас": дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Москва, 1991.

• **Şigabutdinova, Leysan Nailevna**, İngiliz Rus ve Tatar Dillerindeki Denizcilik Deyimlerinin Mukayeseli Analizi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan (Rusya) 2004, Sav yer Kazan Devlet Pedagoji Üniversitesi Danışman: Prof. Dr. Arsentyeva, Ye. F. , Jüri: Prof. Dr. Garipova, F. G., Doç. Dr. Tarasova, F. H., Rusça, 222 s. **Şигабутдинова, Лейсан Наилевна**, Сопоставительный анализ фразеологизмов – маринизмов в английском, русском и татарском языках: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Казань, 2004. 222 с.

• **Şilhanova, Aida Nabiyeвна**, Kumuk ve Azerbaycan Dillerinde Bağlaçlar ve Bağlaç Görevi Gören Kelimeler (Ruşçayla Mukayeseli), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Dağıstan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Moħaçkale (Rusya) 2005, Danışman: Prof. Dr. Kerimov, İ. A., Jüri: Prof. Dr. Kadırov, R. S., Doç. Dr. Batırmurzayeva, U. M., Rusça, 150 s. **Şилханова, Аида Набиевна**, Союзы и союзные слова в кумыкском и азербайджанском языках: В сопоставлении с русским: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Махачкала, 2005. 150 с.

• **Şlyuşinskiy, Aleksandr Vladimiroviç**, XIII – XVI Asır Kuzey Sibiryа Türk Dilli Halklarında Silah ve Askerlik, Tarih Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi Arkeoloji ve Etnografya Enstitüsünün Omsk Şubesi Tezin Savunulduğu Yer: Altay Devlet Üniversitesi Barnaul (Rusya) 2007, Danışman: Prof. Dr. Matyutşenko, V. İ. – Doç. Dr. Tataurov, S. F., Jüri: Prof. Dr. Hudyakov, Yu. S., Dr. Gorbunov, V. V., Rusça, 333 s. **Шлюшинский, Александр Владимирович**. Вооружение и военное дело тюркоязычного населения Западной Сибири XIII-XVIII вв.: диссертация ... кандидата исторических наук: 07.00.06 Омск, 2007. 333 с. ил.

• **Tadinova, Roza Abdumanapova**, Kafkas Dillerinde Türkçe Fiillerin Semantik ve Strüktür Özdeşleşmesi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, Dil Bilimi Enstitüsü, Moskova, (Rusya), 1998, Danışman: Prof. Dr. Musayev, K. M., Jüri: Prof. Dr. Nasilov, D. M., Kandidat, İshakova, H. F., Rusça, **Тадинаова, Роза Абдуманаповна**. Семантическое и структурное освоение тюркских глаголов в кавказских языках: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Москва, 1998.

• **Tagirova, Fyaridya İnsanovna**, Çağdaş Tatar Dilinde Birleşik Kelimeler: Leksikografya ve Orkografya Sorunları, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Tataristan Cumhuriyeti Bilimler Akademisi, İbragimov Adına Dil, Edebiyat ve Sanat Enstitüsü, Kazan, (Rusya), 2004, Jüri, Prof. Dr. Hisamova, F. M., Prof. Dr. Arslanov, L. Ş., Rusça, 151 s. **Тагирова, Фяридя Инсановна**. Сложные слова в современном татарском языке: проблемы лексикографирования и орфографирования: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Казань, 2004. 151 с. ил.

• **Tahmezova, Emiliya Başırovna**, Azerbaycan Dili Terekeme Ağzının Fonetik ve Morfolojik Özellikleri, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Dağıstan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Moħačkale (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Kadirov, R. S., Jüri: Prof. Dr. Kadıracıyev, K. S., Doç. Dr. Sultanmuradov, A. M., Rusça, 172 s. **Тахмезова, Эмилиа Башировна**, Фонетические и морфологические особенности терекемейского говора азербайджанского языка: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Махачкала, 2004, 172 с.

• **Tamayeva, Bigatke**, Kazak Dilindeki Saygı ve İtaat İfadeli Kelimelerinin Leksik Semantik Grubu, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Abay Adına Kazakistan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Almatı (Kazakistan) 1992, Danışman: Prof. Dr. Oralbayeva, N. O., Jüri: Prof. Dr. Janpeisov, E. N., Kandidat Hasanov, B., Rusça, **Тамаева, Бигатке**, Лексико-семантическая группа слов казахского языка с семантикой уважительности-вежливости: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1992.

• **Tarasov, Aleksandr Mihayloviç**, Rus ve Tatar Dillerinde Sıfatların Halk Sınaklarında Kullanımı ve Semantiği, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Kazan (Rusya), 2004, Danışman: Prof. Dr. Fattahova, N. N., Jüri: Prof. Dr. Aminova, A. A., Doç. Dr. Zakirov, R. R., Rusça, 164 s. **Тарасов, Александр Михайлович**, Семантика и функционирование прилагательных в народных приметах русского и татарского языков: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Казань, 2004, 164 с.

• **Tarhanova, Flora Gabdrahmanova**, Resmi Evrak ve Yazışmalarda Rus – Tatar Terminolojisinin Denkliđi, Filoloji Kandidatlık tezi, Hazırlanan yer: V. İ. Ulyanov - Lenin Adına Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Bayramova, L. K., Jüri: Prof. Dr. Sadıkova, A. G., Prof. Dr. Gubanov, A. R., Rusça, 190 s. **Тарханова, Флера Габдрахмановна**. Русско-татарские терминологические эквиваленты в деловых бумагах и официальных документах: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Казань, 2004. 190 с.

• **Timirov, Ravil Rustamoviç**, İngal Vadisinin Türk Toponimisi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Tümen Devlet Üniversitesi, Tümen (Rusya) 2009, Savunulduğu yer Tobolsk Devlet Pedagoji Enstitüsü (Tobolsk) Danışman: Prof. Dr. Alişina, H. Ç., Jüri: Prof. Dr. Şayhulov, A. G., Prof. Dr. Habibov, L. G., Rusça **Тимиров, Равиль Рустамович**.

Тюркская топонимия Ингальской долины: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Тюмень, 2009.

• **Timkanova, Guzaliya Faritovna**, XX. Yüzyıl Tümen Şehri Tatarlarının İsimlerinin Tarihi Lengüistik Analizi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: V. İ. Ulyanov – Lenin Adındaki Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan (Rusya) 2005, Danışman: Prof. Dr. Sattarov, G. F., Jüri: Prof. Dr. Alişina, H. Ç., Doç. Dr. Mazitova, F. L., Rusça, **Тимканова, Гузалия Фаритовна**, Историко-лингвистический анализ личных имен татар г. Тюмени XX века: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Казань, 2005. 252 с. ил.

• **Tokhojajeva, Orınbike**, Kazak Dilinde Fauna Leksikası, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazakistan Cumhuriyeti Devlet Bilimler Akademisi, A. Baytursunov Adındaki Dil Bilim Enstitüsü, Almatı (Kazakistan) 1991, Danışman: Dr. Husaynov, K. Ş., Jüri: Prof. Dr. Sarıbayev, Ş. Ş., Kandidat Şoybekov, R. N., Rusça **Токхожаева, Орынбике**, Лексика фауны в казахском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1991.

• **Tuguşeva, Fatimat Ammayevna**, Farklı Sistemli Dillerde Renk Anlatımının Semantiği (Balkar- Rus ve Fransız Dilleri Örneğinde), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Berbekov Adına Kabardey – Balkar Devlet Üniversitesi, Nalçık, (Rusya), 2003, Danışman: Prof. Dr. Gabunia, Z. M., Jüri: Prof. Dr. Aminova, A. A., Doç. Dr. Gugetlova, F. N., Rusça, 125 s. **Тугушева, Фатимат Аммаевна**, Семантика цветообозначений в разносистемных языках: На материале балкарского, русского и французского языков: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.19 Нальчик, 2003. 125 с.

• **Tumanskaya Dorianna Konstantinovna**, Dilin Konseptual Sistemini Genişletme Usulü Olarak, Leksik Alıntılar (Yeni Yunanca'da Türkçe Kelimeler), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kuban Devlet Üniversitesi, Stavropol, (Rusya), 2006, Tezin Savunulduğu yer: Rostov Devlet Pedagoji Üniversitesi, Rostov-na-Donu, (Rusya), 2006, Danışman: Prof. Dr. Yıloyeva, F. A., Jüri: Prof. Dr. Ryabov, V. N., Doç. Dr. Kudryaşov, İ. A., Rusça, 313 s. **Туманская, Дорианна Константиновна**. Лексические заимствования как способ расширения концептуальной системы языка: турцизмы в новогреческом: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.19 Краснодар, 2006. 313 с. ил.

• **Tunç, Yasin**, Moğol ve Türk Dillerinde İsim (Semantik – Fonksiyonel Boyut), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Buryat Devlet Üniversitesi, Ulan-Ude, (Rusya), 2009, Tezin Savunulduğu yer: Rusya Bilimler akademisi, Sibirya Şubesi Moğol Budda ve Tibet Araştırmaları Enstitüsü, Ulan- Ude, (Rusya), 2009, Danışman: Prof. Dr. Rassadin, V. İ., Jüri: Prof. Dr. Şagdarov, L. D., Doç. Dr. Tevilitin, N. N., Rusça, 151 s. **Тунч Ясин**. Имя существительное как часть речи монгольского и турецкого языков: семантико-функциональный аспект: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.22. Улан-Удэ, 2009. 155 с.

• **Turdibayev, Tohir Hasanoviç**, Özbek Dilinde Yardımcı Sözlerin Konversiyonu, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Hujand Devlet Üniversitesi, Hujand (Tacikistan) 1996, Tezin Savunulduğu yer: Özbekistan Cumhuriyeti, Fenler Akademisi, Dilşinashık Enstitüsü, Taşkent, (Özbekistan), 1996, Danışman: Prof. Dr. Berdialiyev, A., Jüri: Prof. Dr. Mahmudov, N., Kandidat Şamsiddinov, H., Özbek Türkçesi, **Турдибоев, Тохир**

Хасанович. Узбек тилида ёрдамеи сузлар конверсиязи: автореферат дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Ташкент, 1996.

• **Ujnin Yevgeniy Yevgenyevič,** Doğu Akdeniz Bölgesindeki Dillerde Türkçeden Alıntılar (Osmanlı İmparatorluğu Topraklarında Dil Kontakları), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Devlet Sosyalbilimler Üniversitesi, Moskova, (Rusya), 2008, Danışman: Mudrak, O. A., Jüri: Dobrodomov, İ. G., Kandidat Bukulova, M. G., Rusça, 289 s. **Ужинин, Евгений Евгеньевич.** Турецкие заимствования в языках восточно-средиземноморского ареала: языковые контакты на территории Османской империи: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.22 Москва, 2008. 289 с.

• **Ünal, Kerami,** Rus Dilindeki Türkiye Türkçesi ve Türki Dil Asıllı Askeri – İdari Leksika, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Bırsk Devlet Pedagoji Enstitüsü, Bırsk (Rusya) 2004, Tezin Savunulduğu yer: Başkurt Devlet Üniversitesi, Ufa (Rusya) 2004; Danışman: Prof. Dr. Ahmetyanov, R. G. – Prof. Dr. Yunaleyeva, R. A., Jüri: Prof. Dr. Uraksin, Z. G., Doç. Dr. Mansvetova, Ye. N., Rusça, 223 s. **Юнал Керами,** Военно-административная лексика турецко – тюркского происхождения в русском языке: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.01 Бирск, 2004. 223 с. ил.

• **Üstüner, İlyas,** Rus ve Türk Dillerindeki İnsan Karakteri İçin Kullanılan Zoomorf Metafor, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Ural Devlet Pedagoji Üniversitesi, Yekaterinburg (Rusya) 2004; Danışman: Prof. Dr. Gridina, T. A. – Doç. Dr. Konovalova, N. İ., Jüri: Prof. Dr. Nefedova, L. A., Doç. Dr. Şarafuddinov, C. R., Rusça, 172 s. **Устуньер Ильяс,** Зооморфная метафора, характеризующая человека, в русском и турецком языках: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Екатеринбург, 2004. 172 с.

• **Vahriyevski, Yevgeniy Vladislavoviç,** XVII. Asır Ortalarında Kırım'da Dil Durumu, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, Dil Bilimi Enstitüsü, Moskova, (Rusya), 2000, Danışman: Prof. Dr. Tenişev, E. R., Jüri: Prof. Dr. Şika, Yu. V., Kandidat İshakova, H. F., Rusça, **Бахревский, Евгений Владиславович.** Языковая ситуация в Крыму в середине XVII века: дис. ... кандидата филологических наук: Москва, 2000.

• **Vasilyeva, Nadejda Nikolayevna,** Saha Dilindeki Leksik Sinonimler, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler akademisi, Yakutistan Dil, Edebiyat ve Tarih Enstitüsü, Yakutsk (Rusya) 1993, Danışman: Prof. Dr. Slepsov, P. A., Jüri: Prof. Dr. Çeremisina, M. İ., Doç. Dr. Fedorova, K. İ., Rusça, **Васильева, Надежда Николаевна,** Лексические синонимы в языке Саха: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Якутск, 1993.

• **Velibeyli, İrada Gezalkızı,** Çağdaş Azerbaycan Dilindeki Fiillerin Çok Manalılığı, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Azerbaycan Bilimler Akademisi, Nesimi Adına Dil Enstitüsü, Baku (Azerbaycan), 1991, Danışman: Prof. Dr. Budagova, Z. İ. – Mamedov, M. B., Jüri: Dr. Aliyev, V. G., Kandidat Mamedov, İ. T., Rusça , **Велибейли, Ирада Гезал кызы.** Полисемия глагола в современном азербайджанском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Баку, 1991.

• **Yaimova, Nina Aleksandrovna,** Altay Dilindeki Tabu Leksikası ve Evfemizmler, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi Dil Bilimi Enstitüsü, Moskova (Rusya) 1986, Danışman: Prof. Dr. Baskakov, N.A , Jüri: Prof. Dr. Grunina, E. A., Kandidat Donidze, G. İ., Rusça, **Яимова, Нина Александровна.** Табуированная

лексика и эвфемизмы в алтайском языке: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Москва, 1985.

- **Yakimova, Nadyeja İvanovna**, Çuvaş Dilinde Somatik Deyimler (Tatar – Başkurt – Türkiye Türkçesi ile Mukayeseli İnceleme), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Ulyanov Adına Çuvaş Devlet Üniversitesi, Çeboksarı, (Rusya), 2007, Danışman: Prof. Dr. – Çernov, M. F. – Kornilov, G. Ye., Jüri: Prof. Dr. Sergejev, L. P., Doç. Dr. Vasilyeva, Ye. F., Rusça, 269 s. **Якимова, Надежда Ивановна**. Соматические фразеологические единицы чувашского языка: опыт сравнительно-сопоставительного исследования с татарским, башкирским, турецким языками: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Чебоксары, 2007. 269 с.

- **Yerlenbayeva, Nadejda Viktorovna**, Altay Dilinin Günlük Hayatı Anlatan Leksikası, Filoloji, Kandidatlık tezi, Tezi Yaptıran: Gorno-Altaysk Devlet Üniversitesi, Gorno-Altaysk, Tezin Savunulduğu yer: Başkurt Devlet Üniversitesi, Ufa (Rusya) 2005, Danışman: Prof. Dr. Tıbkova, A. T. - Prof. Dr. Zaynullin, M. V., Jüri.; Dr. Usmanova, M. G., Kandidat Nikolina Ye. V., Rusça, 166 s. **Ерленбаева, Надежда Викторовна**. Бытовая лексика алтайского языка: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Горно-Алтайск, 2005. 166 с. ил.

- **Yertayev, Kair Yertayeviç**, V. V. Radloff Eserlerinde Kelime Sonu Edatların Lengüistik Statüsü, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Almatı Pedagoji Enstitüsü, Almatı (Kazakistan) 1992, Tezin Savunulduğu Yer: El Farabi Adına Kazakistan Devlet Üniversitesi, Almatı, (Kazakistan) 1992, Danışman: Prof. Dr. Nurmahanova, A. N., Jüri: Prof. Dr. İ sengaliyeva, V. A., Doç. Dr. Medetova, G. A., Rusça, **Ертаев, Каир Ертаевич**. Лингвистический статус послелогов в трудах В.В. Радлова: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Алма-Ата, 1992.

- **Yılmaz, Özlem**, Çağdaş Türk Dilinde Fiillerin Nominalleşme Kategorisi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Sank-Peterburg Devlet Üniversitesi, (Sank-Peterburg (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Guzev, V. G., Jüri: Prof. Dr. Nasilov, D. M., Dr. Burukin, A. A., Rusça, 134 s. **Йылмаз, Озлем**, Категория номинализации действия в современном турецком языке: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.22 Санкт-Петербург, 2004. 134 с.

- **Zagirova, Zarema Raşitovna**, İngilizcedeki Antroponim İçeren Deyimlerin Leksik – Semantik ve Fonksiyonel Ölçütleri (Fransız – Rus ve Tatar Dilleri İle Mukayeseli), Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Başkurt Devlet Üniversitesi, Ufa (Rusya) 2003; Danışman: Prof. Dr. Şafikov, S. G., Jüri: Prof. Dr. Nuhov, S. J., Prof. Dr. Garipov, R. K., Rusça, 215 s. **Загирова, Зарема Рашитовна**, Лексико-семантические и функциональные параметры антропонима в составе фразеологической единицы в английском языке: В сопоставлении с французским, русским и татарским: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.04, 10.02.20 Уфа, 2003. 215 с.

- **Zakirov, Abdurahob Abdumalikoviç**, Özbekistan SSC, Cizak Bölgesi Toponimisi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: SSCB Bilimler Akademisi, D,İ Enstitüsü, Moskova, (Rusya), 1992, Danışman: Prof. Dr. Musayev, K. M, Jüri: Prof. Dr. Kuznetsov, P. İ., Doç. Dr. S. A., Rusça, **Закирова, Гульфия Камилловна**. Историко-лингвистический анализ ойконимии Казанского ханства: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Казань, 1998.

• **Zakirov, Rafis Rafaeleviç**, İngiliz – Rus ve Tatar Dillerinde Renk İfade Eden Deyimler, Filoloji Kandidatlık tezi, Kazan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Kazan (Rusya), 2003, Danışman: Prof. Dr. Yusupov, R. A., Jüri: Prof. Dr. Tenişev, E. R., Dr. Fidayeva, L. İ.; Rusça, 267 s. **Закиров, Рафис Рафаелевич**. Фразеологические единицы с компонентом цветообозначения в английском, русском и татарском языках: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Казань, 2003. 267 с.

• **Zakirova, Gulfiya Kamilovna**, Kazan Hanlığı Oykonomisinin Tarihi Lengüistik Analizi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan, (Rusya) 1998, Danışman: Prof. Dr. Sattarov, G. F., Jüri: Prof. Dr. Garipova, F. G., Prof. Dr. Mazitova, F. V., Rusça, **Закирова, Гульфия Камилловна**. Историко-лингвистический анализ ойконимии Казанского ханства: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Казань, 1998.

• **Zakirova, Gulnaz Kamilevna**, Altınorda Dönemi Tük – Tatar Yazılı Kaynaklarında Sinonimler, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: V. İ. Ulyanov - Lenin Adına Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan (Rusya) 2007, Danışman: Prof. Dr. Nuriyeva, F. Ş., Jüri: Prof. Dr. Başırova, İ. B., Kandidat Kadırova, E. H., Rusça, 223 s. **Закирова, Гульназ Камилевна**. Синонимы в языке тюрко-татарских письменных памятников периода Золотой Орды: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.02 Казань, 2007. 223 с.

• **Zaripova, Alfiya Nailevna**, Alman – Rus ve Tatar Dillerinde İktisat Terminolojisi, Filoloji Kandidatlık Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Kazan (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Yusupov, R.A., Jüri: Prof. Dr. Fattahova, N. N., Doç. Dr. Volkova, L. V., Rusça, 208 s. **Зарипова, Альфия Наилевна**, Экономическая терминология в немецком, русском и татарском языках: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.20 Казань, 2004, 208 с.

DOKTORA TEZLERİ

• **Ahmetyanov, Rifkat Gazizyanoviç**, Volga – Kama Dil Birliğinde Tatar Dili, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Tataristan Bilimler Akademisi, İbragimov Adına Dil Edebiyat ve Tarih Enstitüsü, Kazan, (Rusya) 1993, Tezin Savunulduğu yer: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan, (Rusya) 1993, Jüri: Prof. Dr. Sattarov, G. F., Prof. Dr. Gruzov, L. P., Prof. Dr. Yusupov, R. A., Rusça, **Ахметьянов, Рифкат Газизьянович**. Татарский язык в волго-камском языковом союзе: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Казань, 1993.

• **Ahmetcanova, Zaureş Kanaşovna**, Kazak ve Rus Dillerinin Mukayeseli Fonksiyonel İnceleme Prensipleri, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Kazakistan SSC Bilimler Akademisi, Dil Bilimleri Enstitüsü, Almatı, (Kazakistan), 1990, Jüri: Prof. Dr. Kalıbayeva, A. K., Dr. Lomov, A. M., Dr. Orazov, M., Rusça, **Ахметжанова, Зауреш Канашовна**. Принципы сопоставительного функционального исследования казахского и русского языков: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06, 10.02.01 Алма-Ата, 1989.

• **Alekseyev, İvan Yegoroviç**, Yakut Dilinde İfadelerin Struktur – Kominikatif ve İntonasyon Sisteminin Tipolojisi, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, Sibirya Şubesi Yakuts Dil, Edebiyat ve Tarih Enstitüsü, Yakutsk, (Rusya)

1994, Tezin Savunulduğu yer: Kazakistan Cumhuriyeti Milli Bilimler Akademisi, Baytursunov Adına Dil Bilim Enstitüsü, Almatı, (Kazakistan), 1994, Jüri: Prof. Dr. Talipov, T. T., Prof. Dr. D'yaçkovski, N. D., Dr. Kaliyev, B. K., Rusça, **Алексеев, Иван Егорович**. Типология структурно-коммуникативных и интонационных систем высказывания в якутском языке: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Алматы, 1994.

- **Aliyev, Vilayat Guseynogh**, Azərbaycan Dilindəki Çekimsiz Fiil Formları, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: V. İ. Lenin Adına Devlet Pedagoji Enstitüsü, Baku, (Azərbaycan) 1990, Tezin Savunulduğu yer: Azərbaycan Bilimler akademisi, Nesimi Adına Dil Enstitüsü, Baku (Azərbaycan) 1990; Danışman: Prof. Dr. Şiraliyev, M. Ş., Jüri: Prof. Dr. Abdurrahmanov, G. A., Prof. Dr. Seidov, Yu. M., Rusça, **Алиев, Вилаят Гусейн оглы**. Неспрягаемые формы глагола в азербайджанском языке: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Баку, 1989.

- **Ayımбетов, Makset Kallyeyiç**, Türk Dillerinin Akralılığını Kıvantitatif – Tipolojik Ölçüm Problemleri ve Metodları (Karakalpak – Kazak ve Özbek Dilleri Örneğinde), Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Azimiyaz Adına Nukus Devlet Pedagoji Enstitüsü, Nukus, (Özbekistan), 1997, Tezin Savunulduğu yer: Özbekistan Cumhuriyeti Bilimler Akademisi, Suleymanov Adına El Yazmalar Enstitüsü, Taşkent, (Özbekistan) 1997, Jüri: Dr. Hacıyev, A., Prof. Dr. Mirtacıyev, M., Prof. Dr. Sadıkov, T., Rusça, **Айымбетов, Максет Каллыевич**. Проблемы и методы квантитативно-типологического измерения близости тюркских языков (На материалах каракалпакского, казахского и узбекского языков): дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Ташкент, 1997.

- **Bayjanov, Tuzelbay Baycanoviç**, Kazak Dili Savaş Leksikasının Tarihi, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Kazakistan Bilimler Akademisi, Baytursunov Adına Dil Enstitüsü, Almatı (Kazakistan), 1993, Jüri: Dr. Nurmagambetov, A., Dr. Kuıışcanov, A., Dr. Kerimbayev, E., Rusça, **Байжанов, Тузелбай Байжанович**. История военной лексики в казахском языке: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Алматы, 1993

- **Cambekov, Hasan Seyitaliyeviç**, Karaçay Balkar Dilinde Cümlelerin Aktüal Bölünmesi, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Kabardey – Balkar Devlet Üniversitesi, Nalçik (Rusya) 1992, Tezin Savunulduğu yer: Abay Adına Kazak Devlet Pedagoji Üniversitesi, Almatı, (Kazakistan) 1992; Jüri: Prof. Dr. Demesinova, N. H., Prof. Dr. Sergaliyev, M. S., Prof. Dr. Ablakov, A. A., Rusça, **Джанибеков, Хасан Сейталиевич**. Актуальное членение предложений в карачаево-балкарском языке: дис. доктора филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1992,

- **Saparov, Cafar Asadogh**, Çağdaş Azərbaycan Dilinde Kelime Türlerinde Göçümlülük Prosesleri, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Azərbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Baku (Azərbaycan) 1992, Tezin Savunulduğu yer: Azərbaycan Bilimler Akademisi, Nesimi Adına Dil Bilim Enstitüsü, Baku, (Azərbaycan) 1992, Jüri: Prof. Dr. Cavadov, A. M., Prof. Dr. Abdullayev, K. M., Prof. Dr. Cabbarov, H. M., Rusça, **Джафаров, Джафар Асад оглы**. Переходные процессы в частях речи в современном азербайджанском языке: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Баку, 1992.

- **Curayev, Aziz Boltayeviç**, Özbek Dilli Masivin Arial İncelemesinin Teorik Esasları, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: SSCB Bilimler Akademisi, Dil Bilimi

Enstitüsü, Moskova, (Rusya), 1991., Danışman: Prof. Dr. Tenişev, E. R., Jüri: Prof. Dr. Grunina, E.A., Prof. Dr. Nigmatov, H. G., Prof. Dr. Nasilov, D. M., Rusça **Джураев, Азиз Болтаевич**. Теоретические основы ареального исследования узбекоязычного массива: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Москва, 1991.

• **Cusupov, Mahanbet**, Seslerin Singarmonik ve Singarmonik Olmayan Sistemlerinin Karşılaştırılması (Kazak ve Rus Dilleri Örneğinde), Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Özbekistan Devlet Dünya Dilleri Üniversitesi, Taşkent, (Özbekistan) 1993, Tezin Savunulduğu Yer: Kazakistan Cumhuriyeti Milli Bilimler Akademisi, Baytursinov Adına Dil Enstitüsü, Almatı, (Kazakistan), 1992, Jüri: Dr. Omarbekov, S., Dr. İsayev, M. K., Dr. Ahmetjanova, Z. K., Rusça, **Джусупов, Маханбет**. Сингармонический звуковой строй в сопоставлении с несингармоническим (на материале казахского и русского языков): дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1992.

• **Çeçenov, Aliy Ahmatoviç**, Karaçay – Balkar Dilinin Tarihi Fonetigi, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, Dil Bilim Enstitüsü, Moskova, (Rusya) 1997, Danışman: Prof. Dr. Tenişev, E. R., Jüri: Prof. Dr. Şerbak, A. M., Prof. Dr. Nasilov, D. M., Prof. Dr. Yegorov, N. İ., Rusça, **Чеченов, Алий Ахматович**. Историческая фонетика карачаево-балкарского языка: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Москва, 1997.

• **Egorov, Nikolay İvanoviç**, Çuvaş Dili Leksikasının Genetik veya Kronotopolojik Stratifikasyonu Sorunları ve Bulgar – Çuvaş Etnik Dil Devamlılığı Teorisi, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Çuvaşistan Cumhuriyeti Dil Edebiyat Tarih ve İktisat Enstitüsü, Çeboksarı (Rusya) 1992, Tezin Savunulduğu yer: Abay Adındaki Almatı Kazak Pedagoji Üniversitesi, Almatı (Kazakistan) 1992, Jüri: Prof. Dr. Şerbak, A. M., Prof. Dr. Garipov, T. M., Dr. Kanıbekov, Ye. Z., Rusça, **Егоров, Николай Иванович**., Проблемы генетической и хронотопологической стратификации лексики чувашского языка и теория болгаро-чувашской этноязыковой преемственности дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1992.

• **Gacıyev, Eldar Nabiyeviç**, Kumuk Dilindeki Fiilin Önemli Özelliği – Aspektuallik (Türkiye Türkçesiyle Mukayeseli), Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Dağıstan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Moħaçkale, (Rusya), 2006, Danışman: Prof. Dr. Gaciahmedov, N. E., Jüri: Prof. Dr. Kerimov, İ. A., Prof. Dr. Guzeyev, J. M., Prof. Dr. Ulakov, M. Z., Rusça, 300 s. **Гаджиев, Эльдар Набиевич**., Аспектуальность - важнейший категориальный признак кумыкского глагола: сравнительно с турецким: диссертация доктора филологических наук: 10.02.02, Махачкала, 2006. 300 с.

• **Davletov, Abatbay**, Çağdaş Karakalpak Edebi Dilinin Sesler Sistemi, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Berdah Adına Karakalpak Devlet Üniversitesi, Nukus, (Kırgızistan) 1994, Tezin Savunulduğu Yer: Kazakistan Cumhuriyeti Milli Bilimler Akademisi, Baytursinov Adına Dil Enstitüsü, Almatı, (Kazakistan), 1994, Jüri: Dr. Talipov, T. T., Prof. Dr. Hamidov, H. H., Dr. Kaliyev, B. K., Rusça **Даулетов, Абатбай**, Звуковой строй современного каракалпакского литературного языка: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Алматы, 1994.

• **Galauddinov, İşmuhamet Gilmuddinoviç**, Başkurt Edebi Dilinin Tarihi (XIX. – XX. Asrın Başı) Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, Dil Bilimi Enstitüsü, Moskova, (Rusya) 1992, Danışman: Prof. Dr. Tenişev, E. R., Jüri: Prof. Dr. Grunina, E.A., Prof. Dr. Garipov, T. M, Prof. Dr. Baskakov, A. N., Rusça,

Галаятдинов, Ишмухамет Гильмутдинович. История башкирского литературного языка (XIX - начало XX века): дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Москва, 1992.

• **Garifullin, Vasil Zagitoviç,** Tatar Gazete Metinlerinin Lingvostilistik Sistemi, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan (Rusya), 1998, Jüri: Prof. Dr. Yusupov, F. Yu., Prof. Dr. Yusupov, R. A., Dr. Kurbatov, H. R., Rusça, **Гарифуллин, Васил Загитович.** Лингвостилистическая система татарского газетного текста: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Казань, 1998.

• **Gubanov, Aleksey Rafailoviç,** Çeşitli Yapıdaki Dillerde Şartlılık İlişkileri, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: İ. N. Ulyanov Adına Çuvaş Devlet Üniversitesi, Çeboksarı, (Rusya) 1999, Savunma: 2000. Danışman: Prof. Dr. Lyapon, M. V., Jüri: Prof. Dr. Andramonova, N. A., Prof. Dr. Sergeev, V. İ., Prof. Dr. Tihonov, A. N., Rusça, **Губанов, Алексей Рафаилович.** Отношения обусловленности в разноструктурных языках: дис. кандидата филологических наук: 10.02.06 Чебоксары, 1999.

• **Guzev, Camal Magomedoviç,** Türk Dillerinin Sözlük Yapımının Teorik Esasları, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Kabardey – Balkar Tarih, Filoloji ve İktisat İlimi Araştırma Enstitüsü, Nalçık, (Rusya) 1986, Tezin Savunulduğu yer: SSCB Bilimler Akademisi, Dil Bilimi Enstitüsü, Moskova (Rusya), 1986, Jüri: Prof. Dr. Baskakov, N. A., Prof. Dr. Oruzbayeva, B. O., Prof. Dr. Uraksin, Z. G., Rusça, **Гузев, Жамал Магомедович.** Теоретические основы составления толковых словарей тюркских языков: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Москва, 1986.

• **Hakımcanov, Farid Sabircaneviç,** Volga Bulgarlarının Epigrafik Yazıtları ve İdil Boyu Bulgar Devletindeki Dil Stratifikatsisi, Filoloji Doktora Tezi, Kazakistan Bilimler Akademisi, Almatı (Kazakistan) 1992. Hazırlanan yer RBA, G. İbragimov Adındaki Dil, Edebiyat ve Tarih Enstitüsü (Kazan) 1992., Jüri: Prof. Dr. Garkavets A. E.; Prof. Dr. Kurışjanov, A.; Prof. Dr. Hakov, V. H., Rusça. **Хакимзянов, Фарид Сабирзянович.** Эпиграфические памятники волжских булгар и языковая стратификация в Волжской Булгарии: дис. доктора филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1992.

• **Halikov, Fikret Ramazanoğlu,** Azerbaycan Dilinin Folklor Onomastikası, Filoloji Doktora tezi, Hazırlanan yer: Azerbaycan Bilimler Akademisi, Dil Enstitüsü, Baku (Azerbaycan) 2004, Danışman: Prof. Dr. Meşediyev, Q. İ., Juri.; Prof. Dr. Qurbanov, A. M., Prof. Dr. Mollazade, S. M., Dr. Kazimov, İ. B., Azerbaycan Türkçesi, **Халигов, Фикрет Рамазан оглы.** Фольклорная ономастика азербайджанского языка: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Баку, 2004.

• **Halikova, Raisa Halilovna,** Başkurt Şecerelerinin ve XVIII. – XIX. Asır Akit (Senet) Dokümanlarının Dili, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, Başkurdistan İlim Merkezi, Ufa (Rusya) 1992, Tezin Savunulduğu yer: Rusya Bilimler akademisi, Dil Bilim Enstitüsü, Moskova (Rusya) 1992; Jüri: Prof. Dr. Blagova, G. F., Prof. Dr. Garipov, T. M., Prof. Dr. Tihonov, A. N., Rusça, 197 s. **Халикова, Раиса Халиловна,** Язык башкирских шежере и актовых документов XVIII-XIX вв.: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06. Москва, 1992. 197 с.

• **Halimonenko, Grigoriy İvanoviç,** Ukrain Dilinin Profesyonel Leksikasında Türkçe Kelimeler, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Taras Şevçenko Adına Kiev Devlet Üniversitesi, Kiev (Ukrayna) 1996, Tezin Savunulduğu yer: Ukrayna Bilimler Akademisi, Agatangel Kırımkiy Adına Enstitüsü, Kiev (Ukrayna) 1996; Jüri: Dr. Koçergan M. P., Dr.

Loboda, V. V., Dr. Tenişev, E. R., Ukraine, **Халимоненко, Григорий Иванович**, Тюркизмы в профессионально-рабочей лексике украинского языка (лексика животноводства): дис. ... доктора филологических наук: 10.02.13 Киев, 1996.

• **Hisamitdinova, Firdaus Gilmitdinovna**, Başkurt Dilinin Oykonim Sisteminin Oluşumu, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Başkurt Devlet Pedagoji Enstitüsü, Ufa, (Rusya) 1992, Tezin Savunulduğu yer: Rusya Bilimler akademisi, Dil Bilim Enstitüsü, Moskova (Rusya) 1992; Danışman: Prof. Dr. Tenişev, E. R. , Jüri: Prof. Dr. Superanskaya, A. V., Prof. Dr. Uraksin, Z. G., Dr. Garipova, F. G., Rusça, **Хисамитдинова, Фирдаус Гильмитдиновна**, Формирование ойконимической системы башкирского языка: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Москва, 1992

• **İsabekov, Serik Ergaliyeviç**, Dilin Nominativ Sisteminde Tamamlama Prensibi (Alman ve Kazak Dilleri Örneğinde), Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Kazak Devlet Dünya Dilleri Üniversitesi, Almatı, (Kazakistan) 1996, Tezin Savunulduğu yer: Kazakistan Bilimler Akademisi, Baytursunov Adına Dil Enstitüsü, Almatı, (Kazakistan), 1996, Jüri: Prof. Dr. Sarıbayev, Ş. Ş., Prof. Dr. Bekbalayev, A. A., Dr. Buketova, N. İ., Rusça, **Исабеков, Серик Ергалиевич**. Принцип дополнительности в номинативной системе языка (на материале немецкого и казахского языков): дис. ... доктора филологических наук: 10.02.04 Алматы, 1996.

• **İsanbayev, Nikolay İsanbayeviç**, Mari – Türk Dil Kontakları, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Vasıliyev Adına Mari Dil, Edebiyat ve Tarih İlmi Araştırma Enstitüsü, Yaşkarola, (Rusya) 1993, Tezin Savunulduğu yer: Mari Devlet Üniversitesi, Yaşkarola, (Rusya), 1993, Jüri: Prof. Dr. Anduganov, Yu. V., Prof. Dr. Arslanov, L. Ş., Prof. Dr. Tsgankin, D. V., Rusça. **Исанбаев, Николай Исанбаевич**. Марийско-тюркские языковые контакты: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.07 Йошкар-Ола, 1993.

• **İvanov, Spiridon Alekseyeviç**, Yakut Dili Şivelerinin Merkez Bölgesi: Fonetik ve Morfolojik (Ariyal ve Tarihin Aydınlığında), Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Saha Cumhuriyeti Bilimler Akademisi, Dil, Edebiyat ve Tarih, Enstitüsü, Yakutsk (Rusya) 1995, Jüri: Prof. Dr. Dyaçkovskiy, N. D., Prof. Dr. Kondratyev, V. G., Dr. Dıbo, A. V., Rusça. **Иванов, Спиридон Алексеевич**. Центральная диалектная зона якутского языка: фонетика и морфология: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Якутск, 1995

• **Kadırov, Ruslan Sultanoviç**, Karşılaştırmalı Tarih Işığında Azerbaycan Dilinin Derbent Ağzı, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Dağıstan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Moħaçkale, (Rusya), 2000, Danışman: Prof. Dr. Kerimov, İ. A., Jüri: Prof. Dr. Gacıahmedov, N. E., Prof. Dr. Bayçorov, S. Ya., Prof. Dr. Hangişiyev, D. M., Rusça, **Кадыров, Руслан Султанович**, Дербентский диалект азербайджанского языка: дис. ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Махачкала, 1996.

• **Kaliyev Gabdulla**, Kazak Ağızlarının Dialektal Söz Yapımı, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Abay Adındaki Devlet Pedagoji Enstitüsü, Almatı (Kazakistan) 1989, Tezin Savunulduğu yer: Kazakistan Bilimler Akademisi, Dil Enstitüsü, Almatı (Kazakistan), 1989, Jüri: Dr. Nurmagambetov, A., Dr. Mirjanova, S. F., Prof. Dr. Şermatov, A., Rusça, **Калиев Габдулла**. Диалектное словообразование в казахских говорах: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1989.

• **Karpov, Venedikt Grigoryeviç**, Çağdaş Hakas Dilinin Fiiller Sistemi (Yapısı ve Fonksiyonel – Semantik Özellikleri), Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Katanov Adına

Hakas Devlet Üniversitesi, Abakan, (Rusya), 1995, Tezin Savunulduğu Yer: Rusya Bilimler Akademisi, Dil Bilimi Enstitüsü, Moskova, (Rusya) 1995, Danışman: Prof. Dr. Musayev, K. M., Jüri: Prof. Dr. Nasilov, D. M., Prof. Dr. Garipov, T. M., Dr. Dibo, A. B., Rusça, 73 s., **Карпов, Венедикт Григорьевич**. Система глагола в современном хакасском языке (структурный и функционально-семантический аспекты): дис. доктора филологических наук: 10.02.06 Москва, 1995. 73 с. Ил

• **Kerimbayev Esengeldi Auelbekovic**, Kazak Özel İsimlerinin Etno-Kültür Temelleri ve Fonksiyonları, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Kazakistan Cumhuriyeti Devlet Bilimler Akademisi, A. Baytursunov Adındaki Dil Bilim Enstitüsü, Almatı (Kazakistan) 1992, Jüri: Prof. Dr. Begmatov, E. A., Prof. Dr. Japarov, Ş., Dr. Nurmagambetov, V. A., Rusça, **Керимбаев, Есенгельды Ауельбекович**. Этнокультурные основе номинации и функционирования казахских собственных имен: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1992.

• **Korelov, İosif Agapyeviç**, Urumların Dil Yapısının Genel Ölçülerinin Mukayeseli Analizi, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Tiflis Devlet Pedagoji Enstitüsü, Tiflis (Gürcistan) 1993, Tezin Savunulduğu Yer: Gürcistan Bilimler Akademisi, Şarkiyat Enstitüsü, Tiflis, (Gürcistan) 1884, Jüri: Prof. Dr. Canaşka, N. N., Prof. Dr. Tsalkalamanidze, A. A., Dameniya, M. Y., Rusça, **Корелов, Иосиф Агапьевич**, Сопоставительный анализ базисных уровней структуры языка урумов: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.05 Тбилиси, 1993.

• **Kornilov, Gennadiy Yemelyanoviç**, Çuvaş Dilinde İmitativler, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Ulyanov İ. N. Adına Çuvaş Devlet Üniversitesi, Çeboksarı, (Rusya) 1989, Tezin Savunulduğu yer: Azerbaycan Bilimler Akademisi, Nesimi Adına Dil Enstitüsü, Baku (Azerbaycan) 1990; Jüri: Prof. Dr. Adilov, M. İ., Prof. Dr. Sergeyev, L. P., Dr. Yusifov, M. İ., Rusça, **Корнилов, Геннадий Емельянович**, Имитативы в чувашском языке: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Баку, 1989.

• **Koşkarov, Amankeldi Buteşeviç**, Kazak Dilinin Firikativ Ünsüzleri (Diakronik ve Senkronik Aspektler), Filoloji doktora tezi, Kazakistan Bilimler Akademisi, Almatı (Kazakistan) 1996, Jüri: Dr. Omerbekov, S. O; Dr. Talipov, T. T.; Prof. Dr. Orusbayev, A. O, Rusça. **Кошкарров, Аманкельды Бутешевич**. Фрикативные согласные в казахском языке (диахронический и синхронический аспекты): дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Алматы, 1996.

• **Kudaybergenov, Mambetkerim Sarsenbayeviç**, Karakalpak Dilinde Morfonolojik Hadiseler, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Berdak Adındaki Karakalpak Devlet Üniversitesi, Nukus (Özbekistan) 2004; Danışman: Prof. Dr. Devletov, A., Jüri: Prof. Dr. Memetov, H. G., Prof. Dr. Cusufov, M., Dr. Devletov, M., Özbek Türkçesi **Кудайбергенев, Мамбеткерим Сарсенбаевич**. Морфологические явления в каракалпакском языке: дис. доктора филологических наук: 10.02.06 Нукус, 2004.

• **Kuduyarov, Anatoliy Vasilyeviç**, Sibirya Moğol ve Türk Dilli Halklarının Destanlarında Edebi Üslup Gelenekleri, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi; Gorki Adına Dünya Edebiyatları Enstitüsü, Moskova, (Rusya), 2000, Jüri: ?, Rusça, 328 s. **Кудияров, Анатолий Васильевич**. Художественно-стилевые традиции эпоса монголоязычных и тюркоязычных народов Сибири: диссертация... доктора филологических наук: 10.01.09 Москва, 2003. 328 с

• **Kuliyev, Gasan Keramoglu**, Türk Dillerindeki Fiillerin Semantiği, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Azerbaycan Bilimler Akademisi, Nesimi Adına Dil Enstitüsü, Baku, (Azerbaycan) 1992, Jüri: Prof. Dr. Adilov, M. İ., Prof. Dr. Mirzoyev, G. İ., Dr. Sadıhov, A. Ş., Rusça, **Кулиев, Гасан Керам оглы**, Семантика глаголов в тюркских языках: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Баку, 1992.

• **Kurbatov, Helef Rahimoviç**, Tatar Lengüistik Stilizasyonunun ve Poetikasının Sistemi, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, İbragimov Adına Dil, Edebiyat ve Tarih Enstitüsü, Kazan, (Rusya), 1992, Tezin Savunulduğu Yer: Ulyanov – Lenin Adına Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan, (Rusya), 1992, Jüri: Prof. Dr. Hakov, V. H., Prof. Dr. Uraksin, Z. G., Prof. Dr. Yusupov, F. A., Rusça. 330 s. **Курбатов, Хэлеф Рахимович**. Система татарской лингвистической стилистики и поэтики: автореферат дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Казань, 1992. 330 с.

• **Mahmudov, Kazakbay**, XIII. – XIV. Asırlar Türkçe Yazılı Kaynakların Fonolojik Özellikleri, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Özbekistan Bilimler Akademisi, Süleymanov Adına Elyazmalar Enstitüsü, Taşkent, (Özbekistan) 1992, Tezin Savunulduğu yer: Taşkent Devlet Üniversitesi, Taşkent (Özbekistan) 1992, Jüri: Prof. Dr. Abdurahmanov, G.A., Prof. Dr. Rustamov, A. R., Prof. Dr. Memetov, A., Rusça, **Махмудов, Казакбай**, Фонологические особенности тюркоязычных письменных памятников XIII-XIV вв.: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Ташкент,

• **Nakisbekov, Okaz**, Kazak Türkçesinin Güney Ağız Grubu, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Kazakistan Bilimler Akademisi Baytursinov Adına Dil Bilimi Enstitüsü, Almatı (Kazakistan) 1994, Jüri: Prof. Dr. Omarbekov, S., Prof. Dr. Kaliyev, G., Dr. İbatov E.M. Kazak Türkçesi, **Накисбеков, Оказ**, Южная группа говоров казахского языка: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06. Алматы, 1994.

• **Mehtiyeva, Sevil Gacı Kızı**, XVII – XIX Asırlarda Kaleme Alınan Azerbaycan Halk Destanlarının Dili, Filoloji doktora tezi, Tezi yaptıran: Bilimler Akademisi, Baku(Azerbaycan) 1992, Jüri: Prof. Dr. Gacıyev T. İ.; Prof. Dr. Kazimov G. Ş; Prof. Dr. Ağayeva F. M., Rusça. **Мехтиева, Севиль Гаджи кызы**. Язык азербайджанских народных дастанов в записях XVII-XIX вв.: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Баку, 1992.

• **Mirbadaleva, Abelma Sabirovna**, Türk Dilli Destanların Metin Bilimi (Manas ve Diğer Destanların İki Dilde Metnin Bastırmak İçin Teorik ve Metodik Görüşler, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, A. M. Gorki Adına Dünya Edebiyatları Enstitüsü, Moskova, (Rusya) 1995, Jüri: Prof. Dr. Koroglu, H. G., Prof. Dr. Kirdan, B. P., Dr. Blagova, G. F., Rusça, **Мирбадалева, Адэльма Сабировна**, Текстология тюркоязычного эпоса: теоретические и методические аспекты двуязычного научного издания "Манаса" и других эпических памятников: дис. ... доктора филологических наук: 10.01.09 Москва, 1995

• **Nizamov, İdar Malikoviç**, Kamuoyu Komünikasyonunda Tatar Türkçesinin Konuşma Sisteminin Oluşumu ve Gelişimi, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: V. İ. Ulyanov - Lenin Adına Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan (Rusya) 1996, Jüri: Akademik Prof. Dr. Zakiyev, M. Z., Prof. Dr. Tenişev, E. R., Prof. Dr. Yusupov, R. A., Rusça, **Низамов, Ильдар Маликович**. Функционирование и развитие татарской речевой системы в массовой коммуникации: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06, Казань, 1996.

• **Nuriyeva, Fanuza Şakurovna**, Altınordu Dönemi Türk – Tatar Edebi Dilinin Oluşumu ve Kullanım Alanı, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Tenişev, E. R., Jüri: Prof. Dr. Nasilov, D. M., Prof. Dr. Galautdinov, İ. G., Prof. Dr. Garipova, F. G., Rusça, 423 s. **Нуриева, Фануза Шакуровна**, Формирование и функционирование тюрко-татарского литературного языка периода Золотой Орды: диссертация ... доктора филологических наук: 10.02.02 Казань, 2004. 423 с.

• **Nurmukanov Hayrola Mirzagaliuh**, Söz ve Onun Kontekste Kullanımı, Filoloji Doktora tezi, Hazırlanan yer: Kazakistan Bilimler Akademisi, Almatı (Kazakistan) 1994, Danışman: Prof. Dr. Sızdıkova R. G., Juri.; Prof. Dr. Esenov, K. M., Prof. Dr. Sergaliyev, M., Prof. Dr. İbatov, E., Kazak Türkçesi, **Нумурханов, Хайрулла Марзагалиевич**, Слово и его контекстуальное поведение: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Алматы, 1994.

• **Olmesov, Nurammat Hayrullayevič**, Kumuk Dilinin Diyalekt Sisteminin Mukayeseli – Tarihi Araştırılması (Fonetik – Morfonolojik), Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Dağıstan Devlet Üniversitesi, Kazan (Rusya) 1996, Tezin Savunulduğu yer: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan (Rusya) 1996; Jüri: Akademik Prof. Dr. Zakiyev, M. Z, Prof. Dr. Zaynullin, M. V., Prof. Dr. Ahmetyanov R. G, Rusça, **Ольмесов, Нурамат Хайруллаевич**, Сравнительно-историческое исследование диалектной системы кумыкского языка: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Казань, 1996

• **Paşayev, Gazanfar Memedogh**, Irak Türkmen Folkloru, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Rasul-zade Adına Baku Devlet Üniversitesi, Baku (Azerbaycan) 1992, Danışman: Prof. Dr. Nabiyev, A. M. Jüri: Prof. Dr. Caferzade A. M., Prof. Dr. Akimov, M. İ, Dr. Abbasov, İ. İ., Rusça, **Пашаев, Газанфар Мамед оглы**, Иракско – Тюркманский фольклор: дис. ... доктора филологических наук: 10.01.09 Баку, 1992.

• **Tursunov, Askar**, Kırgız Dilinde Fiillerle Yapılmış Tamlama Grupları, Filoloji doktora tezi, Bilimler Akademisi, Dil Enstitüsü, Almatı (Kazakistan) 1991, Jüri: Prof. Dr. Çarıyarov, B. Ç.; Prof. Dr. Saparov, A. C.; Prof. Dr. Ablakov, A., Rusça. **Турсунов, Аскар**. Глагольные словосочетания в киргизском языке: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Алма-Ата, 1991.

• **Prokopyeva, Svetlana Mitrofanovna**, Frazyolojik İmaj Doğurma Mekanizması (German ve Türk Dil Grupları Örneklerinde), Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Moskova Devlet Lıngüistik Üniversitesi, Moskova. (Rusya), 1996, Danışman: Prof. Dr. Çernişeva, İ. İ., Jüri: ?, Rusça, 268 s. **Прокопьева, Светлана Митрофановна**, Механизмы создания фразеологической образности: На материале языков герман. и тюрк. групп: диссертация ... доктора филологических наук: 10.02.19 Москва, 1996. 268 с. Прил. (с.268-518).

• **Psyancın, Yulay Valiyevič**, , Çağdaş Başkurt Edebi Dilindeki İsimlerin Kelime Değişirme Kategorisinin Stilistiği, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, Dil Bilim Enstitüsü, Moskova, (Rusya), 2000, Danışman: Prof. Dr. Tenişev, E. R., Jüri: Prof. Dr. Musayev, K. M., Prof. Dr. Nasilov, D. M., Murdak, O. A., Rusça, 333 s. **Псянчин, Юлай Валиевич**. Стилистика словоизменительных категорий имени существительного современного башкирского литературного языка: диссертация ... доктора филологических наук: 10.02.06 Москва, 2000. 333 с.

• **Sadikov, Kasimjon Paziloviç**, XI – XV. Asırlar Uygur Türkçesi Eserlerinin Grafik ve Fonetik Özellikleri, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Özbekistan Bilimler Akademisi, Suleymanov adına Elyazmalar Enstitüsü Taşkent (Özbekistan) 1992, Tezin Savunulduğu Yer, Taşkent Devlet Üniversitesi, Taşkent, (Özbekistan) 1992. Jüri: Prof. Dr. Amanjolov, A. S., Dr. Abdurahmanov, G., Prof. Dr. Mirtajiyev, M. M., Rusça **Садыков, Касимжон Пазылович**. Графико-фонетические особенности тюркских уйгурописьменных памятников XI-XV вв.: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Ташкент, 1992.

• **Sadikov, Taşpolot**, Kırgız Fonolojisinin ve Morfonolojisinin Teorik Esasları, Filoloji doktora tezi, Bilimler Akademisi, Almatı (Kazakistan) 1995, Jüri: Prof. Dr. Talipov, T., Prof. Dr. Japarov, Ş.; Dr. Kaliyev, B., Rusça. **Садыков, Ташполот**. Теоретические основы кыргызской фонологии и морфонологии: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Алматы, 1995.

• **Sagındıkuli, Berikbay**, Türk Dillerinin Leksikası Gelişiminin Fonolojik Kuralları, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Farabi Adına Kazak Devlet Üniversitesi, Almatı, (Kazakistan) 1994, Tezin Savunulduğu yer: Kazakistan Bilimler Akademisi, Baytursunov Adına Dil Bilimi Enstitüsü, Jüri: Prof. Dr. Nurmagambetov, E., Prof. Dr. Kurışkanov, E., Prof. Dr. Talipov, T., Kazak Türkçesi. **Сатылдық-Ули, Берикбай**. Фонологические закономерности развития лексики тюркских языков.: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Алматы, 1994.

• **Sergeyev, Vitali İvanoviç**, Çuvaş Dili Leksik Semantiği'nin Gelişiminin Genel Yolları, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: İ. N. Ulyanov Adına Çuvaş Devlet Üniversitesi, Çeboksarı, (Rusya), 1992, Danışman: Prof. Dr. Tenişev, E. R., Jüri: Prof. Dr. Sergeyev, L. P., Prof. Dr. Sattarov, G. F., Prof. Dr. Tihonov, A.N., Rusça, **Сергеев, Виталий Иванович**, Основные тенденции развития лексической семантики Чувашского языка: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Чебоксары, 1992.

• **Sıdıkov, Sagalı**, Yenisey ve Talas'taki Eski Run Yazıtlar, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Kırgız Cumhuriyeti Bilimler Akademisi, Dil Bilimi Enstitüsü, Bişkek, (Kırgızistan) 2004, Tezin Savunulduğu yer: Kırgızistan Bilimler Akademisi, K. Tınıstanov Adına Issıkgöl Devlet Üniversitesi ve Bişkek Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bişkek, (Kırgızistan), 2004, Danışman: Prof. Dr. Oruzbayeva, B. Ö., Jüri: Prof. Dr. Mamıtov, J., Prof. Dr. Sarıbayev, Ş. Ş., Prof. Dr. Abılkasımov, B., Kırgız Türkçesi, **Сыдыков, Сагалы**. Древнетюркские рунические памятники Енисея и Таласа: дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Бишкек, 2004.

• **Tajıbayeva, Suale Jaksılıkbayevna**, Kazak Dilinde Kavzal İlişkilerin Bildirilme Usulleri, (Mukayeseli), Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, Sibirya Şubesi, Filoloj, Enstitüsü, Novosibirsk, (Rusya) 2004, Danışman: Prof. Dr. Çeremisina, M. İ., Jüri: Prof. Dr. Tıbıkova, A. T., Prof. Dr. Şentsova, İ. V., Prof. Dr. Kolosova, T. A., Rusça, 356 s. **Тажобаева, Сауле Жаксылыкбаевна**. Способы выражения каузальных отношений в казахском языке: Сопоставительный аспект: диссертация ... доктора филологических наук: 10.02.20 Новосибирск, 2004. 356 с.

• **Şamina, Lyudmila Alekseyevna**, Güney Sibirya Türk Dillerinde Masterlarla Yapılmış İki Pridakatlı Konstruksiyonlar Sistemi, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler akademisi, Sibirya Şubesi, Filoloji Enstitüsü, Novosibirsk, (Rusya) 2004, Jüri: Dr. Yefremov, N. N., Dr. Tıbıkova, A. T., Dr. Şentsova, İ. V., Rusça, 205 s. **Шамина**,

Людмила Алексеевна, Структурные и функциональные типы полипредикативных конструкций со значением времени в тувинском языке: диссертация ... кандидата филологических наук: 10.02.06 Новосибирск, 1985. 205 с. Ил

• **Şaripov, Anvar Magdanuroviç, Şaripov, Anvar Magdanuloviç**, VIII. – XIV. Asırlar Eski Türk ve Türk Tatar Edebiyatında Şiir Türlerinin Sistemi (Oluşumu – Gelişimi - Yaşaması), Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Yarçallı Devlet Pedagoji Enstitüsü, ne haberejniye Çelny, (Rusya) 2001, Tezin Savunulduğu Yer: Kazan Devlet Üniversitesi, Kazan (Rusya) 2001; Danışman: Prof. Dr. Yuzeyev, N. G. – Prof. Dr. Minyegulov, H. Yu., Jüri: (Tezin Basılı Özeti Bulunmamıştır), Rusça, 372 s. **Шарипов, Анвар Магданурович**. Система стихотворных жанров в древнетюркской и тюрко-татарской литературе VIII - XIV вв.: Зарождение, становление и функционирование: диссертация ... доктора филологических наук: 10.01.02 Набережные Челны, 2001. 372 с.

• **Şeka Yuriy Vladimiroviç**, Türk Dilinin İntonolojisi ve Onun Genel Teorik Delilenme Sorunları, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, Dil Enstitüsü, Moskova (Rusya) 1993, Jüri: Prof. Dr. Tenişev, E. R., Prof. Dr. Antipova, A. M., Prof. Dr. Vasilov D. M., Rusça. 360 s. **Щека, Юрий Владимирович**, Интонология турецкого языка и проблемы её общетеоретического обоснования: дис. доктора филологических наук: 10.02.06 Москва, 1993.

• **Şentsova, İrina Vitalyevna**, Şor Dilinde Fiil. Fonksiyonel – Semantik İnceleme, Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Federasyonu, Novokuznetsk Devlet Pedagoji Enstitüsü, Novokuznetsk, (Rusya), 1998, Tezin Savunulduğu yer: Rusya Bilimler Akademisi, Dil Bilim Enstitüsü, Moskova, (Rusya) 1998, Danışman: Prof. Dr. Tenişev, E. R., Jüri: Prof. Dr. Musayev, K. M., Prof. Dr. Mudrak, O. A., Prof. Dr., Şeka, Yu. V., Rusça, 195 s. **Шенцова, Ирина Витальевна**, Шорский глагол: Функцион. семан. исслед: диссертация ... доктора филологических наук: 10.02.06 Москва, 1998. 195 с.

• **Ulakov, Mahti Zeytunoviç**, Karaçay – Balkar Dili Stilistiğinin Sorunları (Leksik ve Leksikografik Özellikler), Filoloji Doktora Tezi, Tezi yaptıran: Rusya Bilimler Akademisi, Kabardey – Balkar İlim Merkezi, Tarih, Filoloji ve İktisat Enstitüsü, Nalçik, (Rusya) 1995, Tezin Savunulduğu yer: Rusya Bilimler Akademisi, Dil Bilim Enstitüsü, Moskova, (Rusya) 1996, Jüri: Prof. Dr. Musayev, K. M., Prof. Dr. Nasilov, D. M., Dr. Dibo, A. V., Rusça, 63 s. **Улаков, Махти Зейтунович**. Проблемы стилистики карачаево-балкарского языка: Лексический и лексикографический аспекты: автореферат дис. ... доктора филологических наук: 10.02.06 Нальчик, 1995. 63 с.

• **Zamaletdinov, Radif Rifkatoviç**, Tatarların Milli Dünya Görüşleri ve Onun Sözle İfadelenişi, Filoloji Doktora tezi, Kazan Pedagoji Üniversitesi, Kazan (Rusya) 2004, Juri: Prof. Dr. Hisanova, F. M., Prof. Dr. Zaynullin, M. V., Prof. Dr. Çeçenov A. A, Rusça, 499 s. **Замалетдинов, Радиф Рифкатович**. Национально-языковая картина татарского мира: диссертация ... доктора филологических наук: 10.02.02 Казань, 2004. 499 с.

